

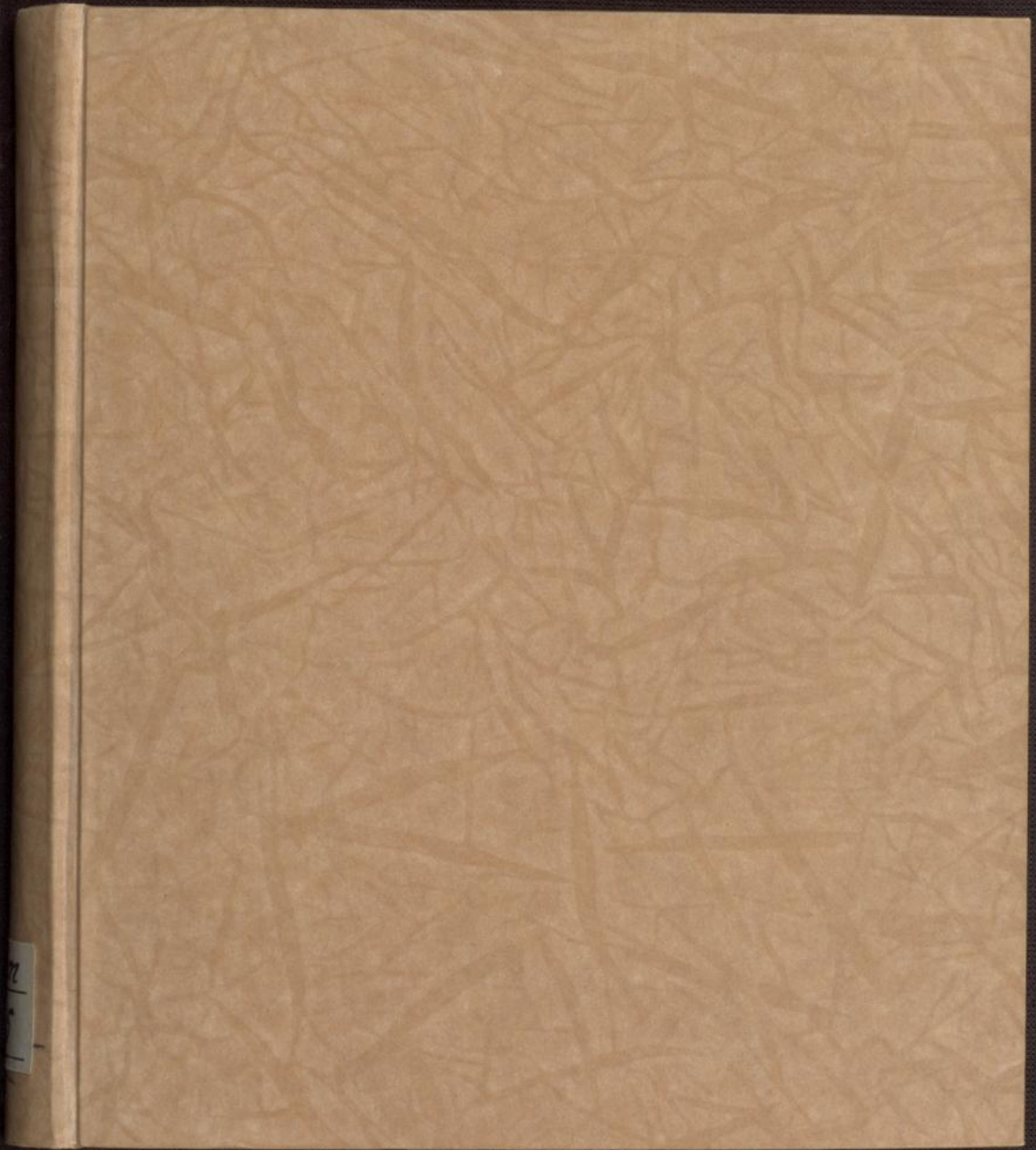
Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Breviarium hominis christiani s. exercitia spiritualia -
Cod. Ettenheim-Münster 85**

[S.l.], 1735

[urn:nbn:de:bsz:31-108995](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-108995)

8. 1. 85

Edl. 85

Breviarium
hominis Christiani
sive

Exercitia pietatis
ex
officiis concinata

^{utrum}
^{hominis}
^{pro}
Exercitia Spiritualia

ad
pietatem et Sacras de-
lectationes ex Psalmis
exculta

Addita expositione facili et expedita
in commodum cuiusq; animae
Christianae.

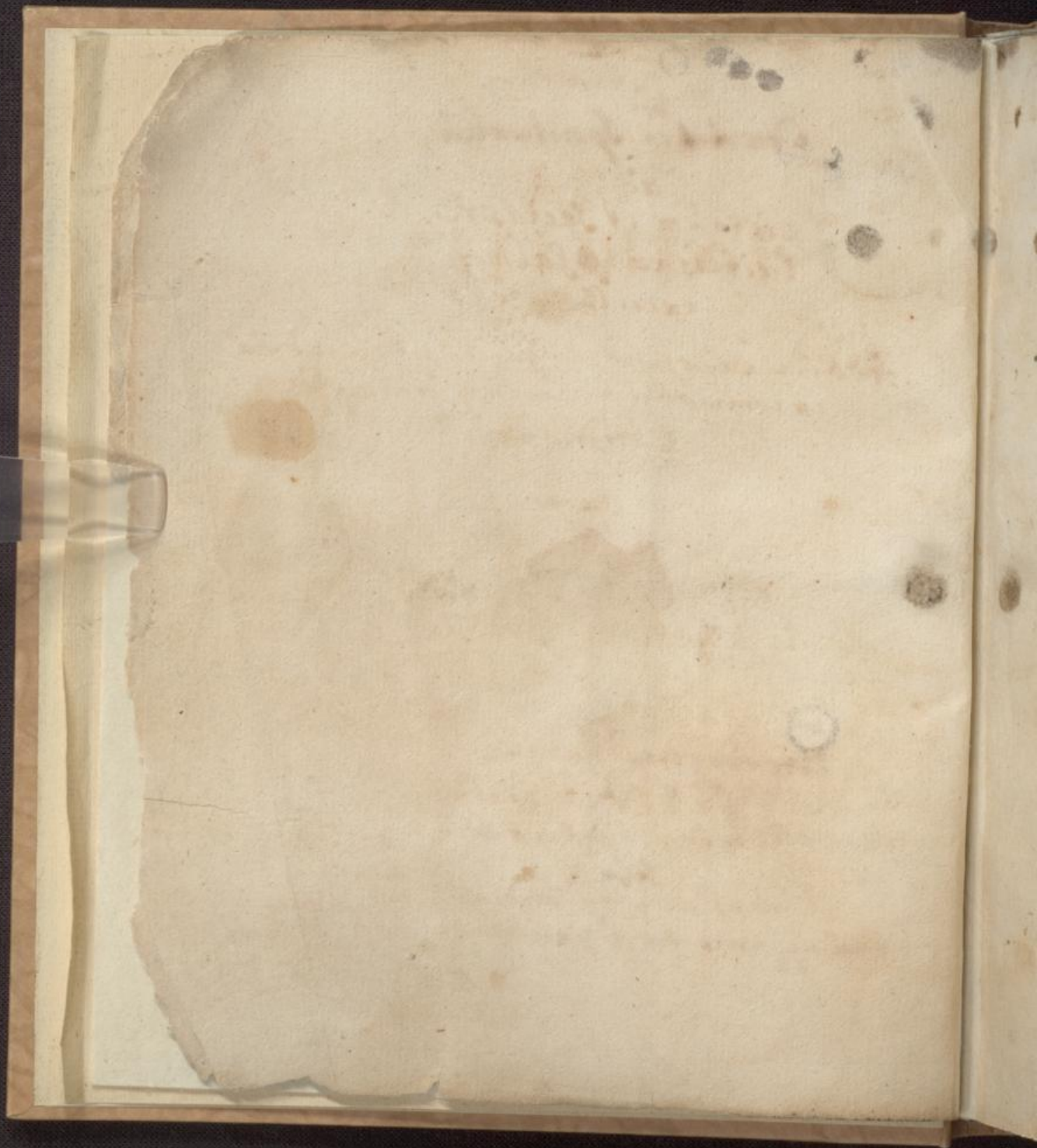
Opera

Breviarium hominis

Breviarium
hominis Christiani

scilicet
preces matutinae vespertinae
aliaq; exercitia ad pietatem.

PIA
EXERCITIA

Ad

Excitandum, conservandum, &
perficiendum Spiritum,

Ex

Psalms concinnata, additâ expositi-
-one facili & expeditâ, in commo-
-dum cuiusq; animæ Christianæ.

Operâ

P. Germani Cartier Benedictini in
Monasterio Divi Etonis prope S. Lan-
delinum vulgò Ettenheimbmyster Con-
gregationis Benedictinæ Argentinenfis
Professus, ac Capitularis nec non SS.
Theol. Professoris.

PIA
EMERITA

Exordium concordantiarum

profectus spiritus

Et

Polus orientis

et occidens

et septentrionalis

et meridionalis

et septentrionalis

et meridionalis

et septentrionalis

et meridionalis

et septentrionalis

et meridionalis

et septentrionalis

et meridionalis

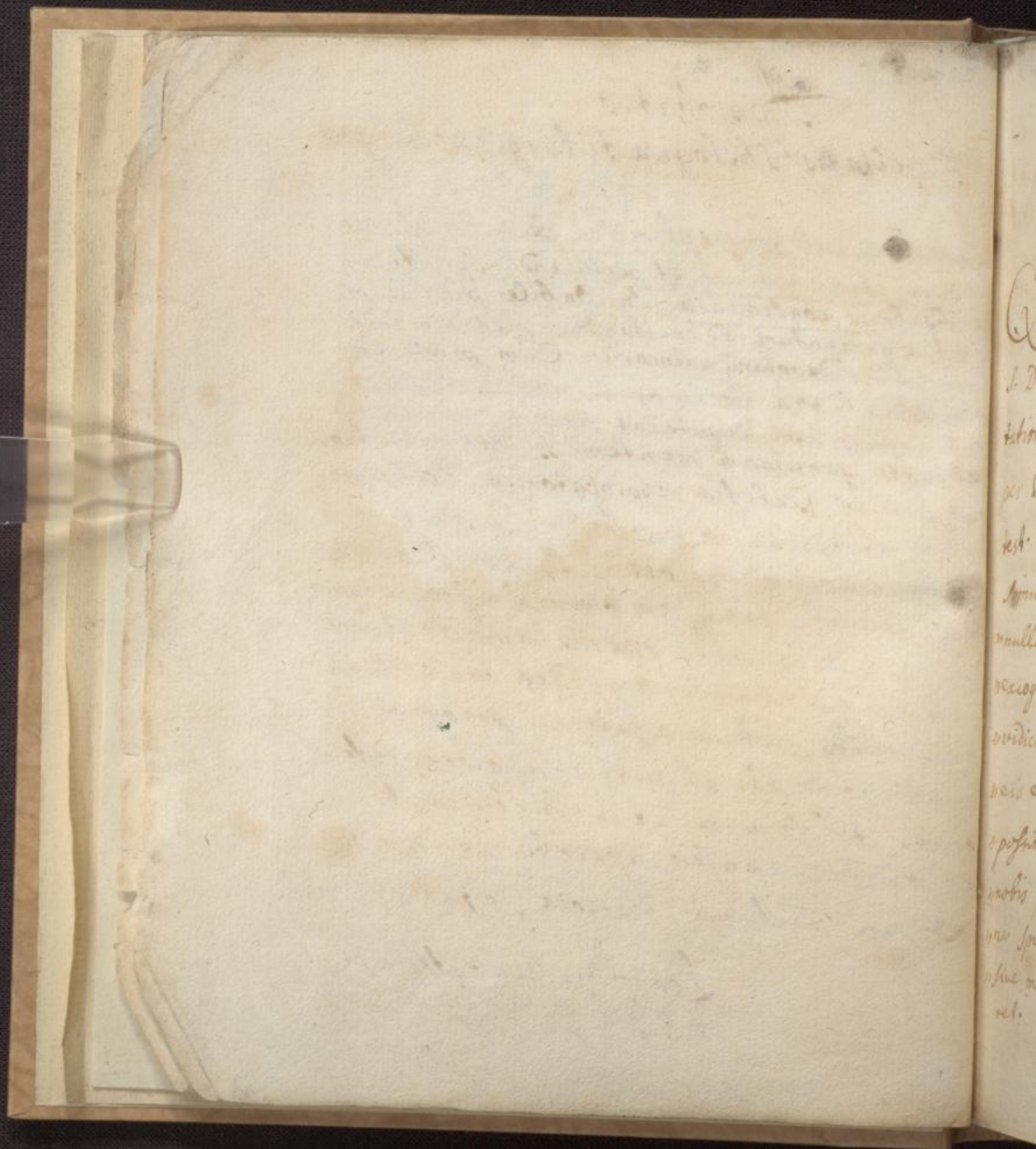
Libellus
finitum
de P
finit u
Lun, a
laa ob
aut ip
sed iust
manque
eadem
Com
expla
let qu
distia
opuscu
tra
huc
vixit
V

Approbatio
Facultatis Theologicae Friburgensis Brisgona

3

Libellus, cui Epigraphae, Pia Searcitia ad excu-
ndum, conservandum, et perficiendū Spiritum,
Psalmis concinnata Laudabile proorsus con-
inet argumentum ad incitandam pietatem fide-
um, ac deo devotarū animarū. Cū præterea
ea obscuriora Psalmorum non in alienum
ut improprium duntaxat sensum detorqueat
sed juxta genuinam mentem S. Patrum, alio-
inque in Ecclesia approbatorum Doctorum,
idem claritate, et methodo illustret quā
commentarium majorem super Psalmos
explanauit, cūq; ea omnia egregie præ-
et qua in prioris operis approbatione
distinctius recensuimus, ideo hoc alterū
pusculum pietate aque, ac priorum li-
brum doctrinæ et pari eruditione refer-
tum, utilissimum, et in lucem publicā
emittendum censeo, approbo, commendāq;
Datum Friburgi Brisgona 30 Januarii 1735

Leopoldus Neuhayster S. S.
Theol. Doctor Ordinarius, Profef-
sor Ord. p. S. Facult. Decanus.

Praefatio.

Quanta sint Dignitatis, ac excellentiae
S. Davidis Psalmi facile ea ea Disser-
tatione, quam nostro ^{praefiximus} Commentario su-
per Psalmos praefiximus, intelligi po-
test. Profecto, ut bene advertit pius
Spiritus Blosius * nulla tam perfecta,
nulla tam sublimis oratio ab homine
recogitari potest, quemadmodum S. Da-
vidici hymni; tanta quippe virtus in
eis est, ut verbis profus explicari non
possint. Si eos solos haberemus, possent
nobis per omnem vitam sufficere ad om-
ne spirituale exercitium, sive legere,
sive meditari sive Deum laudare libe-
ret.

* Praefat in
medul. Psal.

Quapropter, ut pietati ac spirituali
emolumento fidelis ac deo devota a-
nima consulereamus, eos psalmos, ac Psal-
morum loca, quibus corda in flammam pietatis, in compunctionem cordis,
in amorem dei ardentius moventur,
selegimus, ac in diversa exercitia dis-
posuimus. Habebunt etiam omnes is,
qui inter innumera huius saeculi, ac
maius praesentis belli mala pertur-
bantur, afflictiuntur, unde ad horam
saltem refocillentur animum, si quisque
fortasse relascentur angustiis; sunt
enim haec Davidis preces, sive ad pla-
candam dei iram, sive ad animum ad-
versus tristes casus obfirmandum, sive
ad mala quaque amolienda praesentissi-
ma praesidia. Ipse certe David infes-
to rege Saule, vagus ac postea infectan-
te filio profugus: verbo domi forisque

intuta cuncta et aduersa expertus
rum Psalmorum usu et adminiculo
omnia casus pertransiit, ac incon-
cusso ubique stetit animo.

At eum perpenderemus Psalmorum obs-
curitatem pietati ac fervori magnum
habere obstaculum, et ob eam causam
thesauros hos omnibus bonis celestibus
refertos à multis partim aestimari imo
prospus negligi; hinc ut ^{hinc malo obviari ieremus} ~~hinc ut~~
~~duo tolleremus~~ opera pretium esse
consequimus loca obscura eorum Psal-
morum, quos hic adduximus eadem me-
thodo, qua usi sumus in prefato Com-
mentario nostro explanare, notissq; illus-
trare, non quidem ex proprio sensu, vel
ingenio loquentes, sed D. Patrum pro-
latorumq; Ecclesie Doctorum placita dictaq;
sequentes, prout ex adductis eorum testi-
moniis patet. ~~statemur~~ ~~lamea~~ nos
in his exercitiis, in quibus R. V. Caudatus

A invocatur ^{non raro} sensum accommodati-
vum adhibuisse: sed non arbitramur,
ad notis vertendum esse vitio, cum non
solum conditiones, quae requiruntur, ut sen-
sus iste licite scripturae adaptari pos-
sit, observaverimus, verum etiam S. Ec-
clesiam, secuti sumus, ipsa quippe B.
Virgini in eiusdem officio multa per
sensem accommodativum attribuit,
quae de divina Sapientia à Spiritu
S. prolata fuisse indubitatum est.

Nec movearis, quod quibusdam Psalmo-
rum locis modo hanc modo aliam diver-
sas secuti auctores tribuamus expo-
sitionem. Psalmi enim eo quod Spiritu S.
afflatu conscripti sint, variis abundant
scriptis, adeoque ut eadem senten-
tia, quemadmodum docent S. Patres,
nominatim S. Thoma, quodlib. 7. a. 14
ad 5. multiplices sensus in se secundi-
cos habeat.

Ceterum breviter hic advertendum est,

6
praeter glossam interlinearem notas
quasdam crucculâ signatas à nobis, ad
pagina calcem subiectas esse, tum ut
locorum quae adhuc obscuriora uideri
possent plenior fieret intelligentia,
tum ut corda ad pietatem magis mo-
uerentur. Numeri uero, qui ab ini-
tio uersuum ponuntur, denotant Psal-
mos, ex quibus uersus desumpti sunt.
Hos uersus studio nostro sicⁱⁿ num con-
uertos interdum cantica nuncupamus,
sive propter materiae exigentiam, sive
quia in formam canticorum, seu Psal-
morum dispositi sunt. Porro personam
loquentem in quibusdam locis ipsi tex-
tui superponere consueuimus; sunt
enim nonnulla horum exercitiorum dra-
maticè conscripta, in quibus uidelicet plu-
res personae mutuis interrogationibus et
repositionibus colloquuntur.
Quod ipsam interlinearem spectat ex-

positionem observatum volumus, quod
verba genuino textui superposita
sint ipsiusmet textus explicatio.
ea vero, quibus puncta superposita
sunt, rationem habeant supple-
menti. Porro linea supra genui-
num textum ducta denotat ver-
ba superposita id totum signi-
ficare, quod plura in isto textu.

Quia vero necesse est Davidica
non perfunctorie, sed tractim, et me-
ditabundè persolvi debeat, idcirco ad
quemlibet versum apposuimus asteris-
cum, quo denotamus, ibi paululum
subsistendum esse, ut lecta melius
penetrentur eorumque sensus menti
magis imprimatur. Nec se deter-
reat, si forsitan ab initio cum ne

7
tatis suavitatem seu spirituales
delectationem, quae in his exercitiis re-
cordata est, degustare nequeas, imo
quamdam mentis avocationem, siue
propter notas legendas, siue propter
explicationem probe intelligendam
repetiaris; hæc enim, postquam
lecta aliquoties repetieris, in magnam
spiritus delectationem transibit,
ita ut memoriam abundantis suavi-
tatis divina eruant omnia interiora
tuæ ac ^{*} honestæ voluptatis eius potest
anima tua. Hæc sunt, amice lector, quæ
de ratione instituti nostri breviter tibi in-
firmenda censimus, plura si desideras,
consulte Profanationem Dilucidationi nos-
træ super Psalmos et cantica officii Di-
vini præfixam, ubi potiora, quæ hic addu-
ximus, paulò fusius adnotata sunt.

* psal. 34

* psal. 35

Index.

Exercitiorum in hoc libello contentorū.

1. ~~Documenta christiana vitæ~~
~~Propheta Monita et Principia christi-~~
~~ana~~ generalia ab omnibus fidelibus consideranda.

2. Exercitium, sine preces matutina

3. Exercitiū actūū præcipuarū virtutū.

4. Exercitium arte et post Confessione.

5. Exercitia varia et preces ante et

6. Psalmi in memoria passionis Christi post Missam seu S. Communionem.

7. Preces vespertina seu pro examine conscientia nocturno.

8. Quinque Psalmi in honorem nominis Jesu

9. Quinque cantica in honorem nominis Mariae

10. Considerationes de quatuor nominibus, ac vanitate mundi.

11. Exercitia pia in ^{in quibus} ~~folamen~~ ^{utilia} ~~est~~ ^{est} qui variis diversis patiuntur mala.

12. Exercitia seu preces marinae tempore belli usurpanda.

13. Piae aspirationes pro aegrotis et moribundis.

14. Considerationes de quatuor nominibus, ac vanitate mundi.

ad Officium Beati V. Mariae Defuncti. Psalmi Penitentiales, Psalmi Job

Exercitia ab A.
Psalme 118
Ps. penitentiales

Documenta Christiane vita
ab omnibus fidelibus consideranda.

8

Venite filii, audite me: et
morem Domini docebo vos.

Quis est homo, qui vult
vivere beate
vitam: diligit dies videre bo-
nos.

Prohibe linguam tuam a
malo, et labia tua ne loquantur
dolum.

Diverte a malo, et fac bo-
num: + inquire pacem, et per-
sequere eam.

+ Lorum e + Jansen e

+ Venite, non pedibus
sed affectibus; inclina
proinde aurem cordis
tui, et monita piissi-
mi Prophetæ, seu po-
tius Spiritus S. Li-
beraliter excipe. Lige
ea saltem bis in heb-
domade, illas imple-
re pro viribus satage.

+ inquire pacem, id est, la-
tente in mente tranquilli-
tatem haberi, atque cum
proximo tuo concordiam.
Maxima vero amara
age, et ordina, quate-
nus ad celestem patriam
pacem perveni merearis. Dicitur

23 Innocens... ^{anim^a in opere} manibus, et mun-
do corde... ^{et} qui non ^{occupavit} accepit in
^{vanitate} vano animam suam, nec iura-
vit in dolo proximo suo,
Hic accipiet benedictionem
à Domino, et misericordiã à
Deo salutari suo. ^{Igitur}

33 Timele Dominum omnes san-
cti ejus; quoniam non est inopia
timentibus eum.

30 Diligite Dominum omne
sancti ejus; quoniam ^{in veritate} veritate
requirit Dominus, et retribuens...
abundanter ^{et} facientibus ^{superbiam}

104 Quarite Dominum, et ^{confortabimini} confortabimini
quarite faciem ejus semper.

67 Nolite sperare in ^{iniquitate} iniquitate
et rapinas nolite concupiscere: divi-
tia si affluant, nolite cor apponere...

Facientibus e. Dest.
contemnentibus aut
transgredientibus pre-
ceptis divina. Titelm.

a Hieron. Genob. Aug. Genob. Titelm. Genob.
Hefer. Angel. Titelm. Genob.

Melius est... ^{anim} modicum iusto
per divitias peccatorum mul-
as.

Facta Super Dominum cu-
n tuam, et ipse se enutriet:

et dabit in aeternum fluctuatio-
nem iusto.

Revela ^{negotia tua} Domino via tuam,
Spera in eo, et ipse ^{perficiet omnia.} faciet.....

Spera in Domino, et fac
bonum
veritatem, et passeris in
virtutibus eius

Delectare in Domino,
et dabit tibi petitiones cor-
dis tui.

Lorin. Sa. Tom. 6. Geob. Lorin. Tom. 1.
Hieron. Verfo.

+ Super divit. Plus 9
prodest iusto modica
substantia quam pecca-
tori ingentis divitiae. atq[ue]
adeo magis expetendi
est iustitia cum exi-
guis opibus, quā ma-
gna divitiarū copia
cum injustitia Neller.

+ non dabit, id est,
non patietur unquam,
ut iustus malij o-
bnuatur. Gen. 6.

36 Subditus esto Domino,
et ora eum.

144. Prope est enim Dominus
omnibus invocantibus eum,
omnibus invocantibus eum
in veritate.

49 Immola Deo sacrificiū
Laudis, et redde Altissimo
vota tuas; ait enim

Sacrificium Laudis ho-
norificabit me; et ^{hoc est} illi iter
quo ostendam illi salutare Dei
^{a salutem aeternam}

14 Qui facit haec, non

+ non ~~est~~ movebi-
tur: nempe hic vita ~~est~~ movebitur in aeternum.
ducit ab omni partur-
batione exportem. Illi
vero perpetua iustitia
et ineffabili conse-
quatur pacem.

a. T. Jansen

EXERCITIUM Matutinum

Expergefactus die:

62 Deus, Deus meus, * ad
le de luce ^{amane} ^{anhelo} vigilo.

63 Sitivit in te anima
mea * ^{etiam}quam * multipliciter ti-

bicaro mea....
^{sitit.}

+multipliciter. Multis
modis caro humana sitit
Deum: nempe ut liberetur
a pravis motibus, ut vindi-
cetur ab infirmitatibus
suis, ut redimatur a mun-
di illecebris, de quibus fu-
it Genebrardus in h. l.

118 Suscipe me Domine

secundum ^{promissum} eloquium tuum

et vivam..... * ^{sibi soli} et non con-

a Jansen. Muis & Thomaf.

Fundas me ab... expectatio-
ne mea

65 *Excurret Deus, et dis-*
*sipentur inimici ejus: * et*
fugiant, qui oderunt eum;
a facie eius.

Dum surgis cruce te signans, dic:

123. *Adjutorium nostrum*
*in nomine Domini, * qui*
fecit coelum et terram.

66 *Deus misereatur nos-*
*tri, et benedicat nobis: * il-*
luminet vultum suū super nos,

et misereatur nostri.

3 Ego dormivi, et soporatus
sum^{a tula} * et^{lactus} exurrexi, quia Do-
minus suscepit me.

123 Anima nostra sicut pas-
ser crepta est^{de demonium} de laqueo venantiū.

112 Sit nomen Domini bene-
dictum, * ex hoc nunc et us-
que in saeculum.

Cum indutus fueris flexis genibus dic:

56. Benedicat nos[†] Deus,† Deus
noster, benedicat nos[†] Deus: * et
metuant eum omnes fines terra.

59 Deus in adiutorium meū
intende: * Domine ad ad-
iuvandum me festina

a Genes. Ferrand. b Thomaf. Hieron. c.

† Deus. Trina repetitio
huius nominis confessio
et invocatio est. ff. Trina
fatis. Dicitur autem
filius Deus noster quia
ipse datus est nobis, unde
est Emmanuel, id est,
nobiscum. Deus nunc
pater. Vid. Dionys. Trinit.
art. 1.

† Audiam ^{id est}
audiam in corde meo in
contra dicta dicentem filii
sua ego sum. Bellar.
vel, fac me experiri
pietatis tuae effectum,
omnium peccatorum
tua postulo misericordi-
dem excommunicatione dicitur

142. † Audiam fac mihi manē
misericordiam tuam: * quia in
te speravi.

24. Manē astabo tibi, et ^{contemplabor} videbo; *
^{quod} quoniam non Deus volens ini-
quitate tu es.

118. Fiat ^{pergo} cor meum immacula-
tum in justificationibus tuis: * ut
non confundar ^{in aeternū}

50. Cor mundum crea in me
Deus: * et spiritum rectum in-
nova in visceribus meis.

118. Viam iniquitatis amo-
ue à me: * et ^{pro more} de lege
tua miserere mei

a Genes. Bellar. C. 6. Ferrar.
Thoma. S. Haym. C. 2. Chry-
sost. apud Genes. Item Heser.

18. Domine adjutor meus, * & redemptor meus!

19. Utinam dirigantur ^{in lege} via mea * ad custodiendas ^{in lege} justificationes tuas.

20. ^{illumina} Legem pone ^{me} mihi Domine in via tua: * & dirige me in semitam rectam propter inimicos meos.

21. Vias tuas Domine demonstra mihi: * & semitas tuas edoce me.

22. Notam fac mihi viam, in qua ambulem: * quia ad te levavi animam meam.

23. Faciem tuam + illumina super servum tuum: * & doce me justificationes tuas.

24. Eripe me de + inimicis meis Domine, ^{quia} ad te confugi: * doce me a Bellar, et alij. b Aquila Theodol. Agell.

+ illumina, id est, ostende faciem misericordie tuae. Intuere me vultu sereno & benevolo. Genes. in ps. 30. vxi et alij hic.

+ inimicis visibilibus et invisibilibus, ne mihi eorum impugnatio, detractio, perversitas noceat, sed omnia cooperentur mihi in bonum. Dionys.

facere voluntatem tuam, quia Deus
meus es tu.

Spiritus tuus bonus deducet me
in ^{viam} terram rectam: * propter nomen
tuum Domine vivificabis me in
aquitate tua.

Fac mecum signum 118. *Fac* ^{hodie} *cum servo tuo secundum mi-*
*sericordiam tuam: * & justificatio-*
nes tuas doce me.

Et sit ^{gratia} *splendor Domini Dei*
nostri super nos, & opera manuum
nostrarum dirige ^{in nobis} *super nos: * & opus*
manuum nostrarum dirige. ^{iam}

Revela ^{comite} *Domino* ^{negotia tua} *viam tuam, &*
Spera in eo ^{anima mea:} ** & ipse*
faciet ^{a perficiet omnia.}

a Chald. Jansen. Muis. b Turrec. Pirin Hesper. c Lorin. Sa Pirin.
d geneb. Lorin. Pirin.

Fac mecum signum
in bonum, ut videant
qui oderunt me, et con-
fundantur, & quoniam
in Domino adiuvisti
me, et consolatus es me.

opera dirige, ut ea non
pro reu terrenaru mer-
cede faciamus: tunc eni
non directa sed curva
sunt. August. In 2do
autem membro dicit
opus, volens ostendere
quod opera ad unum
opus nuncup. ad Chari-
tatem dirigi debere. Idem.

120. Ecce enim non dormitabit, neque
dormiet ^{in tui cura} * qui custodit
^{plebe sua} israel. 13

90. Quoniam Angelis suis manda-
vit de te. * ut custodiant te in omnib;
viis tuis.

In manibus portabunt te. * ne
forte offendas ad lapidem pedem
tuum. <sup>+ lapidem. Intellige quod
libet malum sive temporale sive
spirituale. Colas.</sup>

120. Levavi ^{etia} oculos meos, in ^{ad loc} montes. <sup>+ montes. Sancti sic vocantur
et eminentiam vite. Hugo
maxime hic intelligit Stationes</sup>
unde veniet auxiliū mihi. ^{o coelites}

121. Rogate, qua ad pacem sunt
gerusalem. * et ^{anima mea} abundantia di-
gentibus te. ^{et christe.} <sup>+ pacem. Non enim pacis ad
quascuq; res prosperas et feli-
ces referatur, sicut et ore abun-
dantia. Genes.</sup>

Rayner &
Hugo Card. b. August. Prosper. Hayons &
Communis in sensu mor. & vid. Terrae.
Rayner.

+ alarum. Maria est illa
mulier, cui datus sunt duo ala nig=
rae. apoc. 12. una ala misericordie,
sub qua peccatores confugiunt, ut his
reconciliantur. alia est ala gratie,
sub qua iusti confidunt, ut in gratia
conferantur. Bern. de Busto in cla-
uili. p. 9. l. m. 2.

62. Et in v^ol^o mento^o alarum tuarum
exultabo ^{a Maria: Ideo} * Adhaesit anima
mea post te.

44. Audi filia ^{Dei patris} et vide ^{refuge in me} *
et inclina aurem tuam ^{ad vocem meam}.

30. Inclina ^{iniqua} ad me aurem tuam
accelera, ut eruas me ^{ab omni malo}.

06. Gloriosa ^{causa} dicta sunt de
te ^{Matris} * civitas Dei.

24. Respice ^{ergo} in me et miserere
mei * ^{a sine ope} quia unicus et pauper sum
ego.

06. Sicut ^{lactantur} lactantium omnium *
^{quorum} habitatio est in te ^{refugium} ^{S. Maria}.

a Genes. 6. b Genes. 6. c Hugo

Actus precipuarum virtutu

Exercitium hoc sequentes virtutum con-
fines actus: nempe Dei adorationem, glo-
rificationem, benedictionem, laudationem,
exaltationem: cum actus fidei, spei fi-
ducia, et charitatis in Deum. Deum et
suis humilitatis, poenitentia et timoris
Domini, et resignationis. Vtiliter au-
tem dicitur mane vespere, et post s.
Communionem, aut Missae celebrationem.

7 gratiaru actione

97. Venite adoremus, et proci damus
ante Deum; * ploremus coram Domino,
qui fecit nos, quia ipse est Dominus
Deus noster:

^{6 gratiaru}
Procuramus ante
Preoccupemus faciem eius in con-
fessione. * et in psalms jubilemus ei.

98. Benedicite gentes Deum nostrum,
et auditam facite vocem laudis eius.

99. Benedicam ^{ego} Dominum in omni

vid. Lorin. 6. Hieron. vers.

Tempore: * Semper laus eius in ore
meo.

117. Deus meus es tu et confitebor
^{a laudabo}

tibi: * Deus meus es tu, et exaltabo
^{te}

144. Exaltabo te Deus meus rex: * et
benedicam nomini tuo in saeculum
et in saeculum saeculi.

115. Credidi ^{b in Xtu:} — * propter quod
^{dicens:}
locutus sum —

26 Credo videre bona Domini, * in
terra viventium.

30. In te speravi Domine, dixi: Deus
meus es tu: * in manibus tuis
sortes meae.

a Titelm.itali; b Annot. Valent. Rupert. Hons. Fidei

4. Ad te Domine levavi animam
meam: * Deus meus in te confido, non
erubescam.

17. Diligam te Domine fortitudo mea:
Dominus firmamentum meum et re-
fugium meum, et liberator meus.

21. Mihi autem adhaerere Deo bonum
est: * et ponere in Domino Deo spem meam.

61. Nonne Deo subjecta erit anima
mea: * ab ipso enim ^{a salu} ^{mea} ^{venit.} salutare meum —

65. Inclina ^{ergo} Domine aurem tuam,
et exaudi me: * quoniam inopis et
pauper sum ego.

a vers. Hieron.

50. Tibi soli peccavi et malum coram

te feci, ^{De pace} ut justificeris in ^{pro} ser-

+ vincas. ^{De est} si quis te ^{mipio} arguat, quod sis injustus, non ^{monibus tuis} vincas, cum ^{di} iudica- ^{injustis.} ^{ris} =
sero non promissa, vincas et ^{ris} confundes ipsum, si michi venia ^{ris} des, quam ipse non resistit, ponentibus.
vid. Thelm.

Averte faciem tuam a peccatis
meis: * et omnes iniquitates meas dele-

51. Confige ^{ingitex} timore tuo ^{scapis meo} carnes meas,
a iudiciis enim tuis timeo.

Paratus sum et non sum turbare ^{cuantaty} ^{custodie}
ut custodiam mandata tua.

52. ^{ece} Domine quia ego servus tuus ^{h. m.}

+ calicem. ^{De est} paratus ^{animo omnia} ego servus tuus et filius ancilla tuo.

^{michi in misericordia adverte perferam,} + Calicem salutaris accipiam ^{afflictioni} *

^{qui calix dicitur salutaris} ^{introducit. Gero.} ^{a Terin. Thomas. Nuiset alij cum Hebr. cyrian. Basil. a p. d. Gero. q.}

16
Et nomen Domini invocabo ^{ne deficiat.}
107 Paratum cor meum Deus: * para-
tum cor meum.

Exercitium
ante Confessione.

135
Confitemini Domino, quoniam
bonus; quoniam in aeternum mi-
sericordia ejus.

Confitemini Domino coeli: * quo-
niam in aeternum misericordia ejus.

Confitemini Domino Dominarū:
quoniam in aeternum misericordia ejus.

74 Confitebimur ^{itaque} tibi Deus ^{a peccata nostra.} — *
confitebimur, et invocabimus no-
men tuum. _{Nam} —

a August. Arnob. Casiod. Hugo Card.

Confiteri. Non di-
 xit. Confiteri est psallere
 ut dicitur confiteri. sed
 bonum est confiteri, et
 bonum est psallere.
 Prout a q. penitentie
 et postea caetera. Dno. Hic
 Per. i. f. confiteri
 Dno. penitentie, q. d. d. v.
 ca. mer. f. p. m. s. f. a. r.
 D. d. l. p. f. h. a. r. d. i.
 gerante. Sicut aliam
 Patriarcha. f. y. i. n. s. d.
 u. l. a. n. d. u. s. C. q. u. i. e. u. n.
 D. d. l. p. r. a. n. d. o. l. o. q. u. e. d. u. n.
 t. u. l. i. n. s. t. a. g. i. l. e. v. i. c. i. s.
 S. e. c. f. i. g. u. r. a.

91 Bonum est ^{delecta sua} confiteri Dno ^{*}
 et ^{qua} psallere nomini tuo Altissime.

139 Quia apud Dominum mise-
 ricordia * et copiosa apud eum
 redemptio.

Et ipse redimet ^{nam} Israel, ^{plebe sua} et ex omnibus
 iniquitatibus ejus. ^{hinc}

99 Laudate nomen ejus, quonia sua-
 vis est Dominus: * ^A in aeternum mise-
 ricordia ejus. ^{sed et}

Scitote, quoniam Dominus ipse
 est Deus: * ipse fecit nos, et non ipsi nos.

63 Ipse Deus meus, et salvator meus:
 ipse adiutor meus.

27 Dominus adiutor meus, et prote-
 ctor meus, * in ipso speravit cor meum, et
 adiutus sum.

a Hieron. August. Arnob. b Comonius

11 Propter hoc letatum est cor
meum: * et exultavit lingua mea.

12 Cantabo Domino, qui bona
retribuit mihi: * et psallam No-
mini Domini Altissimi.

13 Illumina ^{nunc} oculos meos, ne unquam
obdormiam in morte. — * ne quando
dicat inimicus meus, prevalui adver-
sus eum.

Hic examina conscientia

14 ^{Examina} Cogitavi ^{malas} vias meas — * et
converti ^{actus} pedes meos in ^{mandata} testimonia
tua.

15 Delicta ^{sua} quis ^{plene} intelligit? —
ab occultis meis munda me: * et ab
alienis parce servo tuo.

a. Gemig. Enthym. Alenf. ^{6.} Hefer. Calmet. l.

142 Et non intres in iudicium cum
seruo tuo ^{rigorosum} * quia ^{aliqui} non iusti-
ficabitur in conspectu tuo omnis vi-
vens.

129 Si ^{enim} iniquitates ^{severi expendis} observa-
veris Domine: * Dominus quis ^{subsistet} sustinebit.

40 Misere mei Deus * secundum
magnam misericordiam tuam.

50 Et secundum multitudinem mi-
serationum tuarum * dele iniqui-
tatem meam.

50 Averte faciem tuam a peccatis
meis: * et omnes iniquitates meas
dele.

50 Quoniam iniquitatem meam
ego cognosco, * et peccatum meum
contra me est semper.

118. Iniquitatem ^{iam} odio habui, et abo-
a Lyran. Lorin. b Tyneb. Titel. c Chald. Genab.

18
minatus sum * legem autem tuam
dilexi. ^{vnde}

118 Juravi, et Statui ^{firmiter,} * custo-
dire iudicia justitiae tuae.

118 Inclinaui cor meum, * ad facien-
das justificationes tuas in aeternum.

118 Concupivit ^{penit} anima mea desiderare ^{servare}
justificationes tuas, * in omni tempore.

118 Deduc me ^{ergo} in semitam manda-
torum tuorum, * quia ipsa volui.

118 Retribuere servo tuo, ^{da gratia} * vivifica
me: * et custodiam sermores tuos.

Ingressurus Confessionale die

117. Aperite mihi portas justitiae: *
ingressus in eas confitebor Do-
mino.

a Titelm. 6 Bellar. C.

37 Quoniam iniquitatem meam annun-
tiabo, et cogitabo pro peccato meo ^{expiandi}

Post Confessionē

38 Delictum meum cognitum tibi
feci, et injustitiam meam non
abscondi.

39 Dixi confitebor aduersum me in-
justitiam meam Domino: et tu ^{iam} re-
misisti impietatem peccati mei.

40 Sit nomen Domini benedictum, et ex
hoc nunc et usque in saeculum.

41 Anima nostra sicut passer erepta
est, et de laqueo ^{Daemonum} venantium

42 Laqueus contritus est, et nos libera-
ti sumus.

43 Erubescant, et conturbentur vehementer om-
nes inimici mei: et convertantur ^{reho} et erubes-
cant valde velociter ^{spe sua frustrati}.

44 Convertere ^{iam} anima mea in requiem tuam ^{pacem} quia Dominus benefecit tibi ^{misericordiam}.

a. Bellar. Tirin. C. b. Hieron. C. c. Titehm. C. d. Genab. C.

115. Si quis in vin-
cula mea ^{peccatorum}
tibi ^{ergo} sacrificabo
hostia laudes et
nomen Domini
invocebo

114 Quia eripuit animā meā de morte ^{peccati:} *
oculos meos à lacrymis: pedes meos à lapsu ^{in interitum.}

115 Quid retribuam Domino, * pro omnibus
qua retribuit mihi?

29 Exaltabo te Domine, quoniam suscepis
2i me ^{in gressibus} nec delectasti inimicos meos super me.

58. Adiutor meus tibi psallam, quia Deus
Susceptor meus est: Deus meus misericordiā
cordia mea.

102. Benedic anima mea Domino: * et omnia,
qua intra me sunt, nominis sancto ejus.

107 Benedic anima mea Domino: * et noli obli-
visci omnes retributiones ejus.

102 Qui propitiatur omnibus iniquitatibus
tuis: * qui sanat omnes infirmitates tuas.

102 Qui redimit de interitu tua vita tuam: *
qui coronat te in misericordia et miserationibus.

102 Miserator et misericors Dominus, * longa-
nimis, et multum misericors.

103 Quomodo miseretur pater filiorū, ^{su} miser-
tus est Dominus timētibz se: * quoniam
ipse cognovit fumentum nostrum.

88 Benedictus Dominus in aeternū: * fiat, fiat.

19
+ Exaltabo te, Deo
retributio est ipse
laudatio, seu ex
justa illud ps 117
fictum laudi, non
cabit me.

+ Exaltabo te, Deo

Exercitia

Ante Missam vel S. Communionem

Nullus sacerdos, etiam si sibi nihil con-
sciens sit, accedere debet ad Altaris sa-
cramentum, nisi prius de peccatis, quae
forte in oblivionem venerunt aut ex
ignorantia facta sunt, à deo precetur
veniam; nam in multis offendimus omnes,
et delicta quibus intellegit?

Varia aspirationes ad obtinendam
à deo de peccatis veniam

34 Beati, quorum remissa sunt ini-
quitates * et quorum tecta sunt pecca-
ta

+ tecta. Tegi, et non
imputari. Tectum est ac
pandit et condonari.
quo tectus fuit hie
Sedamini

35 Beatus, vir, cui non imputavit do-
minus peccatum * nec est in spiritu
eius ^{hypocrisis} dolus. ^{Igitur}

Dolus. Cor dolosi, simu-
latur, et pleni hypocri-
si admirabuntur domi-
nus; et placeat ei cor
meum et mundum ab
omni nequitia, uade
sequitur: Cor mundum &

50 Cor ^{per} mundum crea in me, Deus: *
et spiritum rectum innova in visceri-
bus meis.

118 Viam iniquitatis amove à me: * et
de lege tua miserere mei

a s. Gregor. Ludolph. Jansen. b. d. Chryost. apud Genes. H. Jer.

24 Delicta iuventutis meae, et ignorantias meas ne memineris.

18 Ab occultis meis munda me, et ab alienis parce seruo tuo.

50 Averte faciem tuam a peccatis meis, et omnes iniquitates meas dele.

50 Tibi soli peccavi, et malum coram te feci. ^{sed parce} ut iustificeris in sermonibus tuis et vincas cum iudicaris ^{in iustitia}.

24 Vide humilitatem meam, et ^{afflictionem} labore meum, et dimitte universa delicta mea.

114 O Domine libera animam meam, tu misericors Dominus, et iustus.

142 Quia persecutus est inimicus animam meam, et humiliavit in ^{Depressit} terra vitam meam.

4 Firm. Thomaf. Genab. Sa. Hales. & Balbar. d. Hieron. August. & Aug. Haym. Alarfi. f.

inuentus hic non probatur, sed prole uitate, vel pro pofitione, qua maxime in inuicibus dominatur. Inuentus hic non ex caritate, sed ex passione, licet ignorantia facta. De ramis patris meo Hugo Aquan.

Vincit. Proh si quis te arguat, quod fuffuffus, non seruis, promiffa, videri, et confundes ipfu, si in iudicia dos qua promiffisti pueri, Tibus. Vid. Tobia. ff.

+ labore. Quid per laborem dicitur, id est per uidentia intelligitur, inula dicitur labora in in gemitu meo, lacrimis meis strabi meo rigabo. Aquan.

+ Vivifica me. Anima
qua in istis rebus tem-
poralibus delectatur
morsua est quia ut
hic ait Augustinus,
adhaerere terrenis
mors est anima;
contra quod multi
orant iam anima
possidens, dicitur.
vivifica me. Q. VII.
Aignan

+ imperium. Verbo
Hieron. et Hebraeus
sanctus habent for-
titudinem omni au-
tem fortitudo nostra
in gratia Dei con-
sistit.

^{tenentis}
118. Adhæsi pavimento anima mea:
^{promissu}
vivifica me secundum verbum
tuum.

119. Est tu Domine Deus misera-
tor et misericors * patiens, et mul-
ta misericordia, et verax,

120. Respice in me, et miserere
mei. * Da ^{gratiam} in servum tuum ^{seruo} puerum
suo, et saluum fac filium ^{tuum} anil-
lae tuae.

121. Quia ^{anim} utilitas in sanguine
meo, * dum descendo in corruptionem ^{vita.} ^{eterna}

122. Numquid confitebitur tibi pul-
vis ^{interioris.} * aut annuntiabit ve-
ritatem tuam? ^{certe}

123. Non mortui laudabunt te Domi-
ne: * neque omnes, qui descendunt
in infernum. Igitur

a August. Beda, Bellarm. b Genes. Sa c Hu-
go Card. Titelm Genul d Hugo, Titelm Montf.

118 Intret postulatio mea
in conspectu tuo: * Secun-
dum eloquium tuum
libera ^a a peccatis.
eripe me

109 Domine exaudi oratio-
nem meam: * et clamor
meus ad te veniat.

7. Intende voci orationis
mea * rex meus et Deus
meus

Et secundum multitudi-

a Hieron. Bellar.

nem miserationum tua-
rum, & dele iniquita-
tem meam

23 Secundum miseri-
cordiam tuam memento
mei tu ^{a veniam dando:} _____ & prop-
ter bonitatem tuam
Domine

24 ¹¹⁸¹ Custodi animam meam
et erue me ^{a peccatis:} _____ & non erub-
escam, quoniam speravi
in te.

a Dionys.

119 Vocem meam audi secundum miseri-
cordiam tuam Domine. * et secunda
iudicium tuum vivifica me ^{a gratia tua}

29 ^b Audivit ^{me} Dominus, et misertus
est mei: * Dominus factus est adiutor
meus.

+ Audivit. Hoc dicit
anima qua vere est
contrita; nam cor
contritum, et humili-
tatum Deo, non
deponit ps 50.

31. Dixi ^{contritus} — confitebor adversum me
injustitiam meam Domino. * et tu ^{non}
remisisti impietatem peccati mei.

29 Convertisti planctum meum
in gaudium mihi: * ^{obtulisti} concessisti
^{luctu} lacrum meum, et circumdediti
me latitia

29 Ut cantes tibi ^{anima} gloria mea, et
non ^{ultra} — compungar ^{in oculis peccati} *
Domine Deus in aeternum con-

firmabor tibi
a Dionys. Bellar. b Lyrus. c Bellar. d Genes.
Terin. e Genes. Hansen. Sa. f Hugo. Bellarm.

Confitebor tibi.

85 Confitebor ^{in spiritu} tibi Domine
Deus meus in toto corde meo,
et glorificabo nomen tuum
in aeternum.

117 Deus meus es tu, et confite-
bor. Deus meus es tu, et exal-
tabo te.

144 Exaltabo te Deus meus rex. et
et benedicam nomini tuo in saec-
ulum et in saeculum saeculi.

107 Paratum cor meum Deus; pa-
ratum cor meum: et cantabo
et psalmum dicam ^{ps.}.

88 Benedictus Dominus in
aeternum: fiat, fiat.

29
23
Exercitium

variorum actuum quibus pia anima desiderat uniri Christo in Eucharistia sacramentis.

Propheta

104 ^{conferat unum d. fidelis} **Quarite Dominum, et confirmamini.** *
quarite faciem eius semper.

95 ^{Spirituale} **Tollite hostias** — **et introite in atria eius.** *
adorate Dominum in atrio sancto eius.

98 **Exaltate Dominum Deum nostrum, et**
^{corpus} **adorate scabellum pedum eius.** * quonia
sanctum est

21 ^{res. fideles} **Edent pauperes, et saturabuntur;**
et laudabunt Dominum, qui requirunt
eum: * vivent corda eorum in saeculum
saeculi. Igitur.

67. **Cantate Deo, psalmum. dicite nomi-**
ni eius: * ^{ad corda vestra} **iter facite ei, qui ascen-**
^{phavit} **dit super occasum: Dominus nomen**
^{morte} **illi est.**

+ hostias, puta Spi-
rituales, ut huius ait
Bellarminus, quae
sunt sacrificium cor-
dis, contriti, confisio
peccatorum oratio, je-
iunia &c.

+ scabellum, id est corpus
Dominicum, in quo
maiestas, divinitas
tanquam super se-
dillum stat. Hieron
addit hic s. Augu-
stinus: nomen illam
carnem manducet
nisi prius adora-
verit.

a Genes. Hesper. b Bellar. c Genes. Ferrand
d Hilar. Hier. Beda e Hilar. Hieron. Aug. Beda

+ principes. In an
 Deo fideles acriter
 principes dicuntur
 quia precipui sunt
 apud Deum prae-
 patij, ob hanc causam in
 caeli.
 + porta alicuius. In
 fides et charitas. In
 mundis, quia nobis
 operantur in gratiam
 regni aeterni. Hugo.

23. ^{a d' fideles} ~~Atollite~~ portas + principes
 cordis vestri
 vestras, et elevamini + porta a =
 charitas
 ternales + et introibit rex gloria
 be ad vos.
 recreabimini.

33. Accedite ad eum, et illuminamini.*
 et facies vestrae non confundentur.
 — Anima fidelis

83. Quam dilecta tabernacula tua
 Domine virtutum: * concupiscit et
 deficit anima mea in atria Domi-
 ni ^{anhelans.}

83. Altaria tua Domine virtu-
 sum ^{cupio} * rex meus et Deus meus.

+ iuventute. In patria
 renovabitur sicut aqui-
 la iuventutem nostram,
 ut dicitur psalms. et
 ephraim occurrunt
 omnes in iudicio scripte:
 tu, et in mensuram
 etatis plenitudinis
 Christi. Ballar

22. Et introibo ad altare Dei: *
 et ad Deum, qui ^{renovabit} iuventu-
 lem meam. —

a vid. Hugon. Wagen b Hieron. c Haymo, Wagen d Grieb
 Hefer e Haymo.

27. Parasti in conspectu meo men-
sam[†] adversus eos qui tribulant me. ^{ibi}

+ mensa scilicet s. eu-
charistia que maxi-
me confortat contra
pravos motus carnis et
insultus diaboli.

22. Impinguasti in oleo caput meum:
et calix meus — inebrians, quam pra-

+ calix. Mensa et ca-
lix est Altaris Sacra-
menti: metapora
ducta a bibendis. Dispi-
nis convivii, ubi ca-
lices exuberantes pro-
ponuntur. Genes.

clarus est
115. Calicem ^{lune salutis} salutaris accipiam: * Et
nomen Domini invocabo, — ^{dicens:}

Porro anima bene
preparata se hoc
convivio in amore
divino valde in-
flamari solet.

84. Ostende nobis Domine misericordia
tuam: * et salutare tuum da nobis

16. Ego autem in justitia apparebo conspectui
tuo: * satiabor, cum apparuerit ^{michi} gloria tua.

+ apparetur. Non
quidem hic clare et
per speciem, sed obscure
et per fidem, sub tegum-
ne speciei Eucharis-
tice dicant, sub qui-
bus intrinsece apparet,
et intime vivitur cor-
dibus nostris.

38. Et nunc qua est expectatio mea non-
ne Dominus? * Et ^{statum esse meum} ~~lata~~ substantia mea
apud te est?

21. Quemadmodum desiderat cervus — ad fontes
aquarum: * ita desiderat anima mea ad te Deus.

41. Sitivit anima mea ad Deum fontem vivum:
querendo veniam, et apparebo ante faciem Dei?
^{est} Euthym. Tract. C. 6. Hebr. c. Hieron. Arnob. C. 2. Lavin.

118 Suscipe me Domine secundum clo-
^{missum} quum tuum et vivam ^{in te} et non con-
fundas me ab ^{huc} expectatione mea

84. Et dixi: quis dabit mihi pennas si-
cut columba. * et volabo, et requiescā ^{in Deo}
^{a mane}

62. Deus meus, * ad te de luce
anhelo.
vigilo.

142. Expandi manus meas ad te. * ani-
ma mea sicut terra sine aqua tibi ^{te sicut}

142. Velociter exaudi me, Domine. *
defecit ^{anim} spiritus meus ^{nae desiderio tui}

142. Domino ante te omne desiderium
meum. * et gemitus meus a te non est
absconditus.

62. Siquirit in te anima mea. * ^{atque} quam
^{multum} multipliciter tibi caro mea ^{sitit.}

83. Cor meum et caro mea * exulta-
verunt in Deum vivum.

a Muis Jansen. le Bellar. & Jansen. Geneb.

72. Quid enim mihi est in coelo ^{suave protege} ~~X~~
et a te, quid volui super terram. ^{ah}

29. Ad te Domine clamabo: ~~X~~ et ad
Deum meum deprecabor.

143. Domine inclina ^{majestatem tuam} ~~X~~ coelos tuos: ~~X~~

et descende ^{ad me.}

Post s. Communionem
vel Missae celebratione 25

Anima corporis ~~X~~ refecti gratias
Deo referat.

+ coelos tuos ^{Joest, Gez}
Essent naturam tuam, inquit
Auge cardinal: sed quod in idem
ferit, majestatem tuam, ita
ut sit metonymia, signum
scilicet, pro te, illasque quippe
Domini, maxime ex coelorum
magnitudine et ornatu emi-
cat, et innotescit.

117. O Domine saluum me fac: o Domi-
ne ^{sit mihi in te} benedictus ^{in te} prosperare ~~X~~ benedictus, qui
venit in nomine Domini.

+ prosperare. verbi
est agnoscere, ait Genebrardus
et idem est, ac felix sum,
bene sit mihi, quod est refecti
per sumptionem corporis ~~X~~

29. Expectans ^{enim} ~~X~~ expectavi Dominum: ~~X~~
et intendit mihi.

65. Benedictus Dominus, ~~X~~ qui non
^{a Genes. in Vid. V. G. Hieron.}

amovit orationem meam^{a. fe} et miseri-
cordiam suam a me.

21. Nec avertit faciem suam a me: [†]
cū clamarem ad eum, exaudivit me^{o. d. o. s. k.}

22. Sit nomen Domini; benedictū[†]
ex hoc nunc et usq; in saeculum.

23. Benedicam Dominum in omni
tempore: * Semper laus eius in ore
meo.

24. Misericordias Domini; * in
aeternum cantabo.

† Suscepimus^{o.} Misi-
cordia Dei in medio te-
pli suscepta^{o. sacro} est & Lucha-
ristia quā in medio tam-
plorū velut arbor vite
in medio paradisi vitales
fructus profudit mor-
tali amollitur. Le Blanc

47. Suscepimus^{enim} Deus misericordi-
am suam; * in medio templi tui.

10° Confiteantur Domino miseri-
cordiam suam; * in medio templi tui.

cordia eius: * et mirabilia eius filius
hominum ^{propheta.}

9. Confitebor ^{ego} tibi Domine in toto
corde meo: * narrabo omnia mirabilia
tua.

110. Memoriam ^{enig} fecit mirabilium suorum
misericors et miserator Dominus: *
^{du m se in} escam dedit timentibus se.

143. Domine, quid est homo, ^{quod de x} quia in-
^{revelos} notuisti ei: * aut filius hominis, quia
te putas eum ^{te dignum?}

149. Quid est homo, quod ^{adeo} memores + quam magnifi-
catus est, * aut filius hominis quoniam ^{cata} magnificatus est. Hoc est, quam
visitas eum. <sup>magnifica, quam mirabilia
dei opera, quam profunda eius
iudicia, dum ipse in carne digna-
tur hominibus visitare, se cum unice, eum que
sua propria, igne et sanguine
pacem, quod ipsum aliat in vita
aeternam.</sup>

151. Quam magnificata sunt ^{haec}

St. Patres communiter

72. Linn. Gouy

Opera tua Domine: * nimis profun-
dae factae sunt cogitationes tuae.

19. Cantabo Domino in vita mea ^{hoca}
^{nians} * psallam Deo meo, quamdiu sum.

20. Exaltare Domine in virtute
tua: * cantabimus et psallemus ^{poter-}
^{nam tuam.} virtutem
testibus tuis.

21. Quoniam magnus es tu, et faci-
ens mirabilia: * Tu es Deus Solus.

22. Quis ^{enim} sicut Dominus Deus
^{ba humile} noster, qui in altis habitat, * et hu-
^{reficit} milia

+ respicit. affectus
iste non est otiosus, nam quia
Deus respicit, illos, protegit,
fovet, alit et reficit.

respicit in Caelo et in terra.

23. Confitemini Domino quoniam
bonus: * quoniam in seculum miser-
cordia eius.

Munus S. Hieron. August.

9s. Cantate Domino, et benedicite no-

mini eius: * ^{a celebrate} annuntiate de die in diem + Salutare ^{Attende}
Salutare eius ^{donum.} quam salutare donum det vo-
bis Pater aeternus; dicit enim

4s. Dominus ^{enim} virtutum nobiscum

Suscceptor noster Deus Jacob.

22. Etsi ambulavero in medio um-

brae ^{um periculorū} mortis, non timebo mala: * quoni-
am tu mecum es. ^{o quantum}

10s. Bonitatem fecisti cum servo tuo

Domine: * Secundum ^{b gravi-} verbum tuum

12. Cantabo Domino, qui ^{+ bona tri-} bona tri-

buit mihi ^{desiderabilissima} * et psallam nomi-
ni altissimi. ^{sani}

10s. Desiderabilia ^{sunt} super aurum

notis unigenitum filium
suum sub velo panis et vi-
ti, qui quia Pater etque in-
finitus et bonus est, ac ipse
Pater. quomodo non etiam
cum illo omnia nobis dona-
vit. 1. Cor. 10.

+ verbum Domini
hoc est: venite ad me omnes
qui laboratis, et onerati
estis, et ego reficiam vos.
math. 11.

+ bona, pecta corpi
et sanguinem Christi, quo
eo desiderabiliora sunt, quo
pretiosiora et excellenti-
ora l

a Hegyon. b. Helder. Tria.

et lapidem pretiosum multum, et
dulciora super mel et favum.

145. **L**auda^{enys} anima mea Dominum,
laudabo Dominum in vita mea: et psallam
Deo meo quoadiu fuerit.

102. **B**enedic anima mea Domino: et
omnia, quae intra me sunt, nomini san-
cto eius.

+ ut aquila. Ferunt
aquila quotidiē decennio
mutare pennas, et sic quoda[m] quibus
modo rejuvenescere, quā in
renovatione utcumquodam
natus, renovatio seu resur-
rexit carnis nostrae gloriosa,
quam tribui debere sumpti-
ori corporis. Alii, liquet ex
Joan. 5.

Qui replet in bonis desiderium tuum:
renovabitur^{instar} aquila^{a caro} juvenis
ad gloriam.

71. **B**enedictus Dominus Deus Israel
qui facit mirabilia solus.

103. **I**ucundum sit ei eloquium meum:
ego vero delectabor in Domino.

a Bellar. 2.

15. Conserva me Domine, quoniam
Speravi in te: * dixi Domino: Deus
meus es tu, quoniam bonorum meorum
non eges, ^a sed ego duorum. ^b gratiam ^c misericor-

42. Emitte lucem tuam et verita-
tem tuam: ipsa me ^d deduxerunt,
et ^e adduxerunt in montem sanctum
tuum, * et in tabernaculum ^f tuum.

63. Sicut adipe et pinguedine re-
pleatur anima mea ^g gratia tua * et la-
biis exultationis laudabit os me-
um ^h nomen tuum.

142. Spiritus tuus bonus ⁱ deducet
me in terram ^j rectam: * propter
nomen tuum Domine vivificabis
me in aequitate tua.

H. 75. v. 10

a Jansen Trin. b Genes. Reber c Dionys. Manly d Hier. Hof
e Reber Dionys. Sa. f Chald. Jansen Manly

50. Ne ^{unquam} proicias me a facie
tua. * et spiritum sanctum tuum
ne auferas a me.

Domine adiutor meus ^{in bonis} *

et redemptor meus ^{a malis}

+ Jerusalem. ^{ut} ^{Jeru} ^{50.} ^{Benigne} ^{fac} ^{Domine} ⁱⁿ ^{bona}
^{Jerusalem beata constituitur,} ^{ut canit ecclesia, ut ex la-} ^{fidibus, qui sunt sancti, et dicitur} ^{et sic ex ea edificantur muni-} ^{colis Jerusalem.}
voluntate tua Sion: * ut ^{adi-} ^{ficentur} ^{muni-} ^{Jerusalem} ^{coelestis.}

19 Domine saluum me fac regem
et exaudi nos in die, qua inuoca-
verimus te.

+ Israel ^{nepa} ^{fideles} ^{profr-} ^{tim} ^{autem} ^a ^{micos} ^{benefacto-} ^{tes} ^{con} ^{fanguineos} ^{pro} ^{quibus} ^{clamo} ^{ad} ^{te} ^{Domine} ^{ob} ^{secrans} ^{ut} ^{boni} ^{eos} ^{repleas} ^{et} ^a ^{malis} ^{recimas.}
Libera ^{quoque} ^{Deus} ^{Israel} * ex
omnibus tribulationibus suis.

Aug. l. Greg. Gual. Titel. & Jude

121 Fiat pax in ^{a plebe militante} virtute tua
et abundantia ⁱⁿ turribus tuis.

27 Saluum fac populum tuum Dne
et benedic hereditati tua * et
rege eos, et extolle illos ^{gloria}
que in eternum

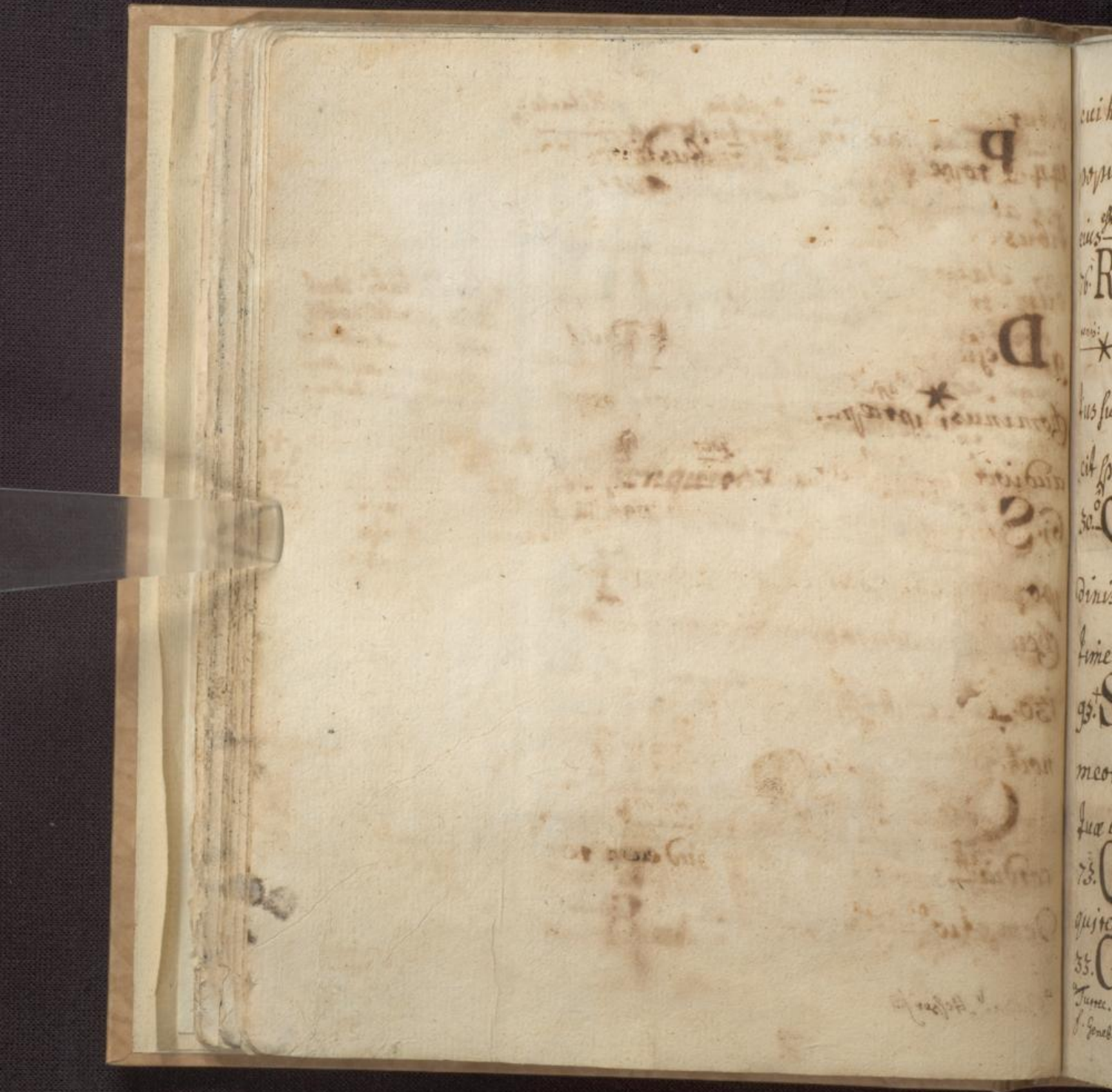
+ hereditati. ut
plebe fidele
tate Dei, ut
quanto amore
can complectatur

79 Excita potentiam tuam
et veni * ut saluos facias
nos.

79 Deus converte nos ^{ad te} *
et ostende faciem tuam, et sal-
vi erimus.

Si lubet hic addatur exercitium actuum vir-
tutum ut supra p. cui subiunge sequen-
tia suspiria.

a Genes. Titelm. b Valent. Titelm. c Hieron.

cui haec sunt, ^aat falluntur: nam ^{solus} beatus ^{+ Cuius Dominus} ^{est,} ^{Deo} ^{est.} ^{est.} ^{est.}
populus, ^{+ Cuius Dominus Deus} ^{est.}
eius.

^{+ Cuius Dominus} ^{est,} ^{est,} ^{est,}
^{ut vita carnis anima} ^{est,} ^{ita beata vita homi-}
^{nis} ^{Deus est,} ^{inquit August.} ^{lib. 19.}
^{de civit. c. 26.} ^{unde solus de beatis}
^{qui veni dicere potest: Deus} ^{est}
^{meus, pars mea Deus in eternu.}

76. ^Renuit consolari anima mea ^{in his ter.}
^{venis:} ^{hinc} ^{Deo} ^{in eo}
^{memor fui Dei, et} ^{delecta} ^{+ Defecit.} ^{anima, quo in}
^{sum, et exercitatus sum, et} ^{defe-} ^{amore divinis inardescit, languet,}
^{cit spiritus meus} ^{cit} ^{et deficit, secundum illud: fulcra}
^{amorem eius.} ^{te me floribus, strigite me malis,}
^{quia amore languo. cant. c. 7.}

^{125. 72.}
^{+ Defecit.} ^{anima, quo in}
^{amore divinis inardescit, languet,}
^{et deficit, secundum illud: fulcra}
^{te me floribus, strigite me malis,}
^{quia amore languo. cant. c. 7.}

50. ^Quam magna multitudo dulce-
^{dinis tuae Domine,} ^{repositam habes} ^{quam abscondisti}
^{limentibus te.} ^{nam}

^{+ Secundum multitudinem} ^{Deus}
^{iusiis ineffabilem consolationem}
^{quae tribulationes non tollit,}
^{sed cum eis consistit, tribuere so-}
^{lat. Et quaequam gaudium spiri-}
^{tuale maius sit omni tris-}
^{titia corporali, maius ta-}
^{men est servata proportio-}
^{ne, ut minori tribulationi}
^{minus gaudium et maiori ma-}
^{ius respondeat. Bellar.}

95. ^Secundum multitudinem dolorum
^{meorum in corde meo,} ^{conso-}
^{lationes}
^{tuae latificaverunt animam meam.} ^{fidelibus}

^{+ Secundum multitudinem} ^{Deus}
^{iusiis ineffabilem consolationem}
^{quae tribulationes non tollit,}
^{sed cum eis consistit, tribuere so-}
^{lat. Et quaequam gaudium spiri-}
^{tuale maius sit omni tris-}
^{titia corporali, maius ta-}
^{men est servata proportio-}
^{ne, ut minori tribulationi}
^{minus gaudium et maiori ma-}
^{ius respondeat. Bellar.}

73. ^Quam bonus Israel Deus, ^{his}
^{qui recto sunt corde.}

^{+ Secundum multitudinem} ^{Deus}
^{iusiis ineffabilem consolationem}
^{quae tribulationes non tollit,}
^{sed cum eis consistit, tribuere so-}
^{lat. Et quaequam gaudium spiri-}
^{tuale maius sit omni tris-}
^{titia corporali, maius ta-}
^{men est servata proportio-}
^{ne, ut minori tribulationi}
^{minus gaudium et maiori ma-}
^{ius respondeat. Bellar.}

35. ^Gustate, et videte, quoniam
^{Turrec. Rayner. Thomas. Beda. Bellar. id Euthym. Genes. Sa. Trin. Genes. Thomas.}
^{S. Genes. Hoper.}

^{+ Secundum multitudinem} ^{Deus}
^{iusiis ineffabilem consolationem}
^{quae tribulationes non tollit,}
^{sed cum eis consistit, tribuere so-}
^{lat. Et quaequam gaudium spiri-}
^{tuale maius sit omni tris-}
^{titia corporali, maius ta-}
^{men est servata proportio-}
^{ne, ut minori tribulationi}
^{minus gaudium et maiori ma-}
^{ius respondeat. Bellar.}

[†]In pace. Quasi diceret. Ego
in Deo summo bono delect-
tatus sum cum animi que-
te et pace veluti molissimo
strato incubans placidissime
dormio et suavissime requi-
escio. *Lege Matth.*

99. Laudate nomen eius quonia
suavis est Dominus: [†] et in aeter-
na misericordia eius.

[†] Quoniam Deus
magnus. Consideratio
mensuratae divinae animam
piam ad amorem et laudem
Dei vehementer allicere solet.

suavis est Dominus: [†] ^{ideo} beatus vir,
qui sperat in eo.

4. [†] In pace in idipsum, [†] dormiam et
requiescam.

72. Defecit ^{erim} caro mea et cor me-
um ^{amore eius}: [†] Deus cordis mei, et pars
mea Deus in aeternum.

7. 134. Laudate Dominum, quonia m bo-
nus [†] Dominus: [†] psallite nomini eius,
quonia suave [†] ^{sed et}

150. Laudate eum ^{super potentia} in virtutibus eius.
Laudate eum secundum multitudinem
magnitudinis eius.

94. [†] Quoniam Deus magnus Domi-
nus, [†] et rex magnus super omnes Deos.

46. Quoniam Dominus excelsus,

a August. Noli b Sa. c Bellar. Geneb

45
31
terribiliss^{us} rex magnus super omnem
terram. ^{sane}

144. **M**agnus Dominus, et laudabilis
nimis: ^{et} magnitudinis eius non
est finis. ^{deus}

Magnus Dominus in bonitate et suavitate, magnus in pulchritudine et volutate, magnus in potentia et sapientia sine fine et mensura. Quis iam non dicat: Deus meus et omnia.

Repleatur os meum laude ^{sua} ut
cantem gloriam tuam, ^{et} tota die magnitudinem tuam.

105. **B**enedic anima mea Domino, ^{et}
Domine Deus meus magnificatus es
vehementer.

26. **T**ibi ^{supplicavit} dixit cor meum, exquisivit
te ^{a mens} facies mea: ^{et} faciem tuam Domine
requiram. ^{en}

+ faciem. Hic per faciem Dei intelligitur presentia Dei. Secundum quandam specialem gratiam, qua mens ipsi (Deo) intime unitur, et in eo absorbitur.

110. **D**eprecatus sum faciem tuam in
toto corde meo: ^{et} miserere mei secundum
eloquium tuum.

a bellar.

72. Quia ecce, qui elongant se a te pe-
ribunt: ^{enim} perdidisti ^{omnes} omnes, qui for-
^{ciunt} cantur abs te

Mihi autem adhaerere Deo bo-
num est: ^{*} et ponere in Domino spe-
m meam.

79. Deus converte nos ^{ad te:} ^{*} et os-
tende faciem tuam, ^{beati} et salvi erimus.

Pa Genes. Tiriin. Thomas.

Psalmi in memoriam Passionis & Crucis Iesu Christi.

Sanctissimum Missæ Sacrificium institutum est
à Domino Iesu X^{to} in memoriam passionis et
mortis sue. quò igitur partes suas rite expleat
Sacerdos, videtur omnino necesse, ut, priusquam celeb-
ret, aliquid de passione Domini memoretur, aut le-
gat. In hunc finem aptè inseruie poterunt sep-
tem sequentes Psalmi per singulos hebdomadae dies
distributi, quos etiam utiliter legent,
qui ad I. Synaxin accedunt.

Die Luna Psalmus. 21.

Oratio Xⁱ in afflictione passionis ac Crucis
profici.

X^{us}.

Deus Deus meus respice in me:

+ a salute. Non hic salu-
lutem anima. Sed corporis quare me dereliquisti? ^{clamo} Quam longe
i) te ligo, a qua Christus dicit
tur remotus, quia a planta
ta pedis usque ad verticem
non eris in eo. sanctas. Hoj. porum me reddi.

+ meorum. id est eorum
qui sunt mei ut sit transi-
tio inter duos genitivos.
Alens. vel, ex magna affec-
tione, quam habet Christus
erga suos, ad scribit sibi pec-
cata eorum. Augm. in ps. 102.
Deus meus clamabo per diem,
et non exaudies me: ^{clamo} et noc-
te ^{in vanum} et non ad insipientiam mihi.

+ habitas. Supple. perso-
naliter et hypostatice: et
ideo Christus in forma servi
frustra non oravit pro
successione sua, secundum
illud psalmi. 15. Non dabit
sanctum nempe Christum suum
videre corruptionem.
Tu autem in ^{enim} ^{me} ^{tu} ^a Sancto ^{habita-}
bas, ^{laus} ^{Israël.}

In te speraverunt Patres nostri ^{in fuisse}
* speraverunt, et liberaasti eos.
Ad te clamaverunt, et salvifac-
ti sunt * in te speraverunt, et non sunt

+ vermis. quod superbo
terro et cinis, cum videas
Deum tuum non dedignari
tusquam vermem reputari?
Ego autem ^{nunc} ^{sum} ^{ut} + vermis, et non
^{confusi.}
^{a Alens. Bellarm. Bellarm. S. Hieron. Tertull. a quod Tertull. e. Dionys. Turice. Alens. Tertul.}
^{† Sa. Thomas.}

ut homo ^{reputatq;} ~~et~~ opprobrium hominum
et abjectio plebis ^{factus}

Omnes videntes me ^{a in cruce} derise-
runt me: ^{b convitia} locuti sunt labiis, et
moverunt caput ^{c dicentes:}

Speravit in Domino, ^{d iam liberet} eripiat
eum ^{e decemce:} ~~et~~ saluum faciat eum,
^{f si} quoniam ^{amat} vult eum.

Quoniam ^{g verum} tu es, qui extraxisti
me de ventre ^{h virginali:} ~~et~~ ^{i tu es} spes mea ab
uberibus matris mea.

In te ^{j in aeterna} projectus sum ex utero ^{k eius} ~~et~~ ^{na}

De ventre matris meae Deus meus es
tu: ne discederis a me.

^a communis ex Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23. ^b Ouis. Sa. ^c ex Matth. 27. ^d Apolin. ^e vid. vers. ^f Hieron. ^g Hesiod. ^h Sa. ⁱ p.

+ vituli. vocal Judos
vitulos ob eorum proculantia
ac laferiam, fauros vero prop-
ter eorum ferociam ac super-
biam.

+ rapiens. Leo rapiens
fuerunt Judos; quando bo-
minum ceperunt, et ligaverunt,
rugiens vero leo fuerunt;
cum una voce Pilato dixe-
runt: crucifige, crucifige. Sicut Leo rapiens et rugiens;
Beda.

Quoniam tribulatio proxima
est: * quoniam non est, qui adjuvet

Circumdederunt me
multi, ^{et non} fauri pingues obsecrunt
me. ^{Judaei.}

Aperuerunt super me os suum;
Sicut aqua effusus sum ^{est sanguis meus:}
^{divulsa}
et dispersa sunt omnia ossa mea.

Factum est cor meum tanquam
cera liquefscens ^{in dolore:} * in medio
^{viscerum meorum.}
ventris mei.

Aruit tanquam testa ^{in arida vijay} virtus

a. Ferrand. l. Arnob. Genes. 6.
Arnob. Genes. 6. Trin. ^{Arnob. 6.} Alens. Turic. Flam. Trin. Genes. Thomas. Trin. Genes. 6.
Genes. Thomas.

^{meus} mea: et lingua mea adhesit faucibus
ⁱⁿ meis — * et in pulverem mortis
deduxisti me.

Quoniam circumdederunt me
caeres multi: * — ^{nempe} concilium malignan-
tium obsecit me.

Forerunt ^{clavis} manus meas et pedes
meos — * — ^{ita tenfas: ut numerari possent} dinumeraverunt om-
nia opa mea.

Ipsi vero ^{tunc} — consideraverunt —
et in spererunt me: * dividerunt sibi
vestimenta mea: et super vestem
meam miserunt sortem.

Tu autem + Domine ^{pater} — ne elon-

+ Domine. vocat Patre
Dominum, quoniam loqui-
tur in forma servi, id est,
ut filius hominis, secundu-
quam naturam pendebat
in cruce.

^a Hesper. v. Fernand. Avion. Tunc. Basil. Capitor. Jans. Titelm. Jans. Titelm. Sa Genet.
^b Chald. Fernand. Thomas.

+ framea. chorus gaveris auxilium tuum a me: * ad
*dicitur framea quia
instar framea seu gladii
separat animam a cor-
pore.*

+ caris. caros, leones ^{a morte} ^{b vitam} Et tue a framea Deus animam
*unicorner Judor sunt, ut
hic docet Hieronymus,
que omnia ob id longevum
sunt, ut servitus Judorum
magis declaretur. Porro
hic non petit Xpi vitam
suam temporalem salvam,
sed potius, ut obire morte
ab ea evadatur, moxq se-
surgat, atqz adeo ut non me laere.
amplius pateat morsibus Am-
ca hunc, unguibus Leonis &
Bellarm. et alii.*

meam: * et de manu canis unicam meam
potestate canem canem
Salva me ex ore Leonis: * et a cor-
regnum:
d humilam
nibus unicornium humilitatem meam
*amplius pateat morsibus Am-
ca hunc, unguibus Leonis &
Bellarm. et alii.*

Narrabo nomen tuum ^{discipulis} fratribus
e cum usurgat: ^{fidelium} meis * in medio Ecclesie lauda-
dicens:
bo te

Qui timetis Dominum lauda-
omnes *fideles*
te eum: * universum semen Jacob
glorificate eum.

T^{omnis} ^{pluribus} ^{apostolis} timeat eum omne semen Israel
*a Genes. Alens. Thomas. b Bellar. et Hieron. * Euthym. Dionys. d Nibel.
et alij. e Hieron. et alij comunius. f Turrec.*

quoniam non spreuit, neque despexit de-
precationem ^a mei pauperis.

Nec avertit faciem suam a me: *

et cum clamarem ad eum, exaudivit

^b me ^{refuscitando me.}

^c ^{coram} ^{cogo} ^{fide-}
A ^{psud} te — laus mea in Ecclesia mag-

^{eum est:} ^{sacrificia}
na — * + ^{vota} mea reddam in conspectu
fimentum eum.

^{inde} ^{fideles}
Edent — pauperes, et saturabun-

tur, et laudabunt Dominum, qui requi-
runt eum: * vivent corda eorum in

saeculum saeculi.

Propheta — ^{rum}

+ Reminiscetur — ^e ^{dei sui}, et convertentur ^{Lyrans}

a Hieron. Gomb. b Hieron. c Ferrand p. d Genes Ferrand.
e Turce. Ferrand.

+ vota. Hic ^{Plures}
communiter intelligunt
sacrificium corporis et
sanguinis. ^{Et}, quod mira-
to hic in plurali accipi-
mitur, quia illud quotidi-
per sacerdotes plures re-
pitit. ^{Abus.}

+ reminiscetur.
verbum est ipsius Davi-
dis providentis conver-
sionem gentium ad fide. ^{Et}.

ad Dominum * universi fines Terrae.

Et ^a ^{procedent} adorabunt in conspectu eius * un-
verso familia gentium.

Quoniam Domini est regnum ^b ^{super}
Terram * et ipse dominabitur gentium. ^{adit}

+ manducaverunt ^{manducabunt} Manducaverunt, et adorabunt ^{adorabunt}
^{quia dixerat: edent pau-} ^{et principes} omnes pingues Terrae: * et in con-
^{spectu eius cadent omnes, qui descendunt}
^{etiam de mensa Domini} ^{procedent} ^{e mortales} spectu eius cadent omnes, qui descendunt
manducaturus ⁱⁿ Terram.
^{autem hic more Hiero-}
^{lico poterit pro futuro.}

Bellar.

Et anima mea illi vivet: * et semen
meum serviet ipsi.

Annuntiabitur ^{adnumerabitur} Domino genera-
tio futura ^{Fidelium:} * et annuntiabunt

^{in apostoli legem.} Coeli iustitia eius populo, qui nascetur, quem

a dans. b Sa c Beda Bellar. d Muis. Jansen. Hoer. Bellar.
e Flamin. Terin. Bellar. f Cajal apud Levin. Arias. Valab. Jam.
Ferrard. y. g Hieron. Beda. Ferrard.

^{elegit}
fecit Dominus.

36

Die Martis.

Psalms. 34.

Oratio ^{Christi} ad Patrem adversus persecutores
suos et corporis sui, quod est Ecclesia.

Christus.

^{Intercessio}
+ **Judica** Domine nocentes me: ^{michi} * expugna
impugnantes me.

+ **Judica**. vox est propheta-
ntis, non optantis. ^{Prophetantia}
mos enim est. ^{Prophetantia}
ut ea que rationem habent
vaticinii, per modum im-
pugnantis enuntiant.

Apprehende arma et scutum: * et
exurge in adiutorium mihi.

^{Evangelia gladium suum}
Effunde frameam, et ^{viam} conclude
adversus eos, qui persequuntur me.

+ **conclude**. Hoc con-
figit, quando Judaei a
Romanis fuerunt obfedi:
* ^{ne efugiant:} Et tandem capti: et par-
tem occisi: et partem capti-
vati: sic ^{propheta} ^{Abus}
Luc. 23. circumdabant de
inimici sui vallis in Lyran.

die anime mee: Salus tua ego sum.
^{et erubescant}
Confundantur, et **revereantur** *

querentes animam meam.
a. Hieron. Euthym. Ians. b. Bellar. Titelm. c. Bellar. Terin.
d. Jidam. e. Muis. Bellar.

Avertantur retrorsum, et confun-
dantur, * cogitantes mihi mala.

^{a opprimat}
Fiant tanquam pulvis ante faciem
+ Angelus. ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
+ Angelus. ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
intelligi Romanus exer-
citus, qui a thes ad conuictan-
dum et opprimendum
huos fuit missus. Lycan. eos.

^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
Fiat via illorum tenebrae et ^{lubrica} ^{ut cadant} ^{persequatur}
cum, * et Angelus Domini ^{persequatur}
eos.

^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
Quoniam gratis absconderunt mihi
in heritum ^{laqueo suo} ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
laquei sui: * ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
Supervacue
exprobraverunt animam meam.

^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
Veniat illi ^{populo} ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
laqueus, quem ignorat,
et captio, quam abscondit, apprehen-
dit eum: * et in laqueum cadat in
ipsum.

+ in ipsum. scilicet
laqueum seu calamitatem;
ponitur enim ad eum, pta-
ten, et est spiritus hiora: ^{ipsum.}
a Sa. b. Geneb. Titel. et Thomae. e. Jans. d. Titel. Terin. Bellar.
e. Jansen. Geneb. Bellar. f. Jansen.

Anima autem mea exultabit in

Domino ^{a. a. n. a. l. i. s. e. c. e. p. t. a.} * et delectabitur super
salute ^{sua}
salutari ^{sua} ^{b. i. n. t. e. n. g. r. a.} figo.

Omnia opera mea dicent: * Domine
quis similis tibi? ^{nam}

Eriprens ^{es} in opem de manu ^{for-} + fortiorum. ^{Judei}
^{c. eo} ^{visi sunt fortiores. Atq. quia}
liorum eius * egenum et pauperem ^{permissi sunt prevalere in}
^{a. vexantibus} a diripientibus eum. ^{eum mortem utq. inferendo.}
^{vid. Hieronys.}

Surgentes testes iniqui * ^{d. e. h. i. s.} quo
^{e. accusabant} ignorabam, interrogabant me.

Retribuebant mihi mala pro bonis *
^{d. desolationem} - sterilitatem animae meae.

Ego autem, cum mihi molesti
^{hostes mei} * induebatur ^{+ cilicio.}
^{a. Titel. b. Thomas. c. Genes. d. Titel. e. Genebr. Jans. Teren.}
^{f. Jansen. vid. etiam Bellar.} ^{+ cilicio. Intellige saccu}
^{vilißimum ex pilis hyrcorum}
^{atq. caprarum textum. Junt}
^{vis autem hoc ad litteram con}
^{venit. At non videtur con}
^{venit. fames ei prout est in}
^{membris suis.}

^aaffligbam
Humiliabam in ieiunio animam
^{corde}
meam: * et oratio mea in sinu meo
^{repetebatur}
convertebatur.

Quasi ^{amicum} proximum, et quasi fratrem
^{meum} nostrum sic ^{diligebam} complacebam — * quasi
^aaffligens
lugens et contristatus sic humili-
^{bar pro eis.}
abar —

Et ^efames
adversum me latatisunt, et
^{ut perderent me:}
convenerunt — * congregata
sunt super me flagella, et ignora-

+ Dissipati sunt. ^{sensu} ^{causam huius}
^{horum verborum sic indicat}
^{cyillus in pulchris videlicet}
^{et et convictos Iudaeos a tho-}
^{cum fraudes eorum desequuntur}
^{easdem famem repetit}
^{magna peccata. vid. Corin.}
+ Dissipati sunt, nec ^{fames} compuncti,
tentaverunt me: subsannaverunt

me subsannatione: * gremuerunt
a Genes. b Genes. c Titelm. d Sans. e vid. Hebr. Chald. g.
+ Euthym. Beharm. g. Eugub. Trin. Thomas.

Super me dentibus suis.

Domine quando respicies ^{me} — * ^{re}sti-

^{pe} sue animam meam a malignitate

eorum, ^{et} — a leonibus ^{hanc} — tunicam me-

am. ^{hanc}

Confitebor tibi in Ecclesia magna: *

^{et} in populo ^{numerofis} gravi laudabo te. ^{igitur}

Non supergaudeant mihi, qui adver-

santur mihi inique: * ^{et} — qui oderunt me

gratis, ^{et} ^{subfannant} annuntiant oculis.

Quoniam mihi quidem pacifice lo-

quebantur: * ^{at} ^{et} in iracundia ^{et} ^{populant} terra

loquentes ^{inter se} dolos cogitabant.

Est dilata verunt super me os suum: *

^a Genes. ^b Genes. ^c Bellar. ^d Jans. ^e Bellar. ^f Genes. ^g Pirin. ^h Pibel.

+ unicum. Anima
hic dicitur unica, quia
ab omni auxilio destituta
videbatur. Genes. vel
dicitur unica, quasi unica
dilecta. Et tamen multi
ita desipiunt, ut pro ni-
hilo sponte periant ani-
mam quam unice amare
debuerunt. Bellarm.

coctu magno
malis meis
ira ferre est
ira brutalis, et quod ih-
ter feras reperitur, ac pro-
inde pessima, falsis sunt
ing. Jansoni ad oct. su-
lum.

^a Genes. ^b Genes. ^c Bellar. ^d Jans. ^e Bellar. ^f Genes. ^g Pirin. ^h Pibel.

^{a bene bene}
Dixerunt: euge euge, viderunt oculi
nostri ^{b quæ optabamus.}

Vidisti ^{hac} Domine, ^{ideo} ne sileas: * Do-

mine ne discedas a me.

Exurge et intende ^{d causa} iudicio ^{meo} meo: *

Deus meus et Dominus meus in causam
meam ^{respice.}

Iudica me secundum iustitiam tuam.

Domine Deus meus: * et non supergaude-
ant ^{malis meis} mihi.

Non dicant in cordibus suis: euge ^{benè}
euge, ^{est} animo nostro: * nec dicant: de-
stavimus eum.

Erubescant, et revereantur ^{verecundentur} simul: *

a Euthym. Jans. b Eugub. Plamin. Nuis. Jans. c Euthym.
Schelm. gened. d Bellar. Hefer. ~~Tim. d Jans.~~

67
39
qui ^{sibi} gratulantur ^{de} malis meis.

Induantur ^{a pudore} confusione et reverentia,
qui ^{superbe} magna loquuntur ^{contra} super me.

Exultent ^{vero} et latentur, qui volunt
^{innocentiam} justitiam meam ^{et palam fieri} et dicant sem-
per: magnificetur Dominus, qui vo-
lunt ^{sed} pacem servi eius.

Et lingua mea ^{deprecabitur} meditabitur justitia
tuam: ^{et} tota ^{personabit} die laudem tuam.

Die Mercurij

Psalms. 39.

De veteris sacrificij consumatione
per passionem Christi.

a Tirin. b. Janfen. c. Nuis. d. Geneb. Bellar. Janfen. Thomas.
e. Bellar.

Vox populi.

+ expectans. *Adversus
de hebraismum in huius-
modi congeminatione qua
ad rei excessum ac fervo-
rem denotandum uti so-
lent hebraei.*

Expectans expectavi ^a Dominum ^{Abum}

et intendit mihi.

Et exaudivit preces meas: * et educit
me de lacu ^{infidelitatis} miseriae, et de luto ^{et lenaoni} fecit
affectuum.

Et statuit ^d super ^{fidei} petram pedes
meos: * et direxit gressus meos ^e in viam ^{in via bona}

+ canticum novum.
*quia novus homo venit
in mundum, nova legem
dedit mundo, ut iam non
sonos turpes et theatra-
les concinamus, sed in
Dei viventis per harmo-
niam novi Testamenti
delectemur. Hieron.*

Et immisit in os meum + canticum
novum: * ^{nampe} ^{I grati.} canticum ^{I grati.} Deo nostro

Videbunt ^{haec} multi, et timebunt ^{I grati.}
et sperabunt in Domino. ^{na}

Beatus vir, cuius est nomen Domini

*a Lyran. Turrec b. Euthym. c. S. Hier. d. Euthym. e. Bellar. f. Minis.
g. Lyran. Turrec.*

ni spes eius ^a et non respexit in vanitas
^a ^{adjuatoria.} ^{falsa.}
tes et infanias falsas.

+ infanias falsas, puta
Idola, idolorumq; falsa
vanicia, item superstitio-
sas observaciones, accrebu-
ras qualvis huic mundi, de-
mentantes homines, ac frustra-
tes expectata ab eis salute
et felicitate. Janzen.

Xtus.

M^{multuplicasti}ulta fecisti tu Domine Deus

meus mirabilia tua: ⁱⁿ et cogitati-
onibus tuis non est, qui similis sit tibi.

Annuntiavi et locutus sum ^{sa palam}

^{effic} ^{noe} multiplicati sunt super numerum ^{fideles.}

Sacrificium et oblationem ^{legalem}

noluisti ^{amplius} ^{d corpus} ^{aptasti} + aures autem perfecisti
^{ad passionem.} ^{etiam} mihi

+ aures, synecdoche, pro
pro toto corpore; meminit
autem aurium potius, qua
aliorum membrorum, quia
agit de obedientia Xti, cuius
symbolum sunt aures.
Genes. Trin.

Holocaustum et pro peccato non

postulasti ^{ulterioris} ^{ut imoles} + tunc dixi: ecce ve-

^{no} ^a ^d ^g Bellar et alij. b. s. August. Beda p. c. Beda vid. etiam s. Aug.
d. Hebr. 10. vid. etiam s. Chrysost. Hieron. Aug. a. Dionys. s. August.
g. Bellar.

^{a tota} ^{scriptura}
In capite libri scriptum est de me, ut
facerem voluntatem tuam. * ^{b d} — Deus
meus volui, et legem tuam in medio cor-
dis mei. ^{posui.}

Annuntiavi justitiam tuam in
^{coetu} ^{numerose} ^{c con-}
Ecclesia magna. * ecce labia mea non ^{pro-}
^{tinui} ^d ^{con-}
hibebo: Domine tu scisti.

Iustitiam tuam non abscondi in corde
^{fidelitatem} ^{d misericordiam} ^{frua}
meo. * veritatem tuam, et salutare tuum
^{palam feci}
dixi.

Non abscondi ^{inquam} misericordiam tuam
et veritatem tuam. * ^{coetu} ^{numerose} a concilio multo.

Tu autem Domine ne longe facias
miserationes tuas a me. * ^{na} — misericordia.

a Geneb. Pün. b Jansen. Ferrer. Rayn. c Jans. d Bellar.

tua et veritas tua semper susceperunt me.

41

Quoniam circumdederunt me mala,
quorum non est numerus: ^{*} comprehen-

derunt me ^{iniquitates} ^{mea:} et non potui ^{videre} ^{quot sint.} ^{quod sint.}

+ iniquitates. vocat peccata mundi sua, quia ea suscepit in se. expianda. Bellar. Hamin.

+ non potui pro verba hoc non. At; in potentia aut ignorantiam sed nimiam peccatorum multitudinem denotant. Bellar.

Multiplicatae ^{enim} sunt super capillos ^{ideo} capitis mei: ^{de-} et cor meum ^{de-} dereliquit ⁱⁿ me.

Complaceat tibi Domine ^{pater} — ut eruas ^{me.} Domine ad adjuvandum me respice.

Confundantur, et vereantur ^{super-} ^{comp-} simul, qui quaerunt animam meam, ^{ut} aufert eam.

Convertantur retrorsum, et recedant ^{omn-} a me.

a Dionys. Tirin. b Bellar. Hamin. Tirin. c Sa. I. I. I.

^{vescant}
vescantur, * qui volent mihi mala.

^{+ euge, est interiectio}
^{letantis, hic autē denotat}
^{letitiam cum libitio.}
^{vid. Anis.}
Erant confestim ^a ^{vat} ^{vat} confusionem suam.
qui dicunt mihi: + euge, euge.

Exultent ^{vero} et latentur super de om-
nes quarentes te: * et dicant semper:
magnificetur Domianus, qui diligunt
^{ex hunc}
salutare suum.

^{+ mendicus et pau-}
^{per. Verba ista afflic-}
^{tionem, dejectionem, fictus}
^{et inopia auxilij huma-}
^{ni hic denotant, quo ma-}
^{latus tempore passionis}
^{maxime quando nudus}
^{pendebat in cruce passus}
^{est. vid. Bellar.}
Ego autem ^{inops} mendicus sum et pau-
per: * ^{ad} Dominus sollicitus est me.

Adjutor meus et protector
meus tu es: * Deus meus ne tardave-
^{refutitane me.}
ris

Dielovis.

~~Bellar.~~ a Hieron. vers. 6 Hier. Dionys. Bellar. c Bellar.
ca Hebr. Ferrand. d Bellar.

Psalms. 40.

De Xpi passione profertim de eius pro-
ductione ac resurrectione.

Propheta.

Beatus, qui intelligit ^{a credit} super ^{in b Xpiem} egenū
et pauperem: ^{afflictum} ^{Xnam} in die mala libera-
bit eum Dominus.

Dominus conseruet eum, et vivi-
ficet eum ^{citet} et beatum faciat eum in
terra ^{e uolentiam} et non tradat eum in
aniam inimicorum eius.

Dominus opem ferat illi, super loc-
tum doloris eius ^{scilicet} et ^{tra-} universum ^{tra-}
tum eius ^{I uagare solis} versasti in ^{afflictionibus} infirmitate
eius.

+ Stratum versasti. id

est, si aliquando indisti a Deo
pium aliquem morbo corporis
aut potius animo nempe tenta-
tionibus ac tribulationibus af-
flitatum, ita idum consolari
confucisti, quo modo consolatur
egrotum, qui totum eius Ambrasa
versat et reuertat ut mollius cubat.

a S. Hier. Alens. Tiheln. b S. Aug. Ruperhus. et alij p. Patres communis.
c Hieron. Beda. Hugo Card. d Bellar. e Ruthym. Bellar. et alij.
f Beda. g Bellar. Thomas.

Christus

- meam. id est, membrorum
reorum, quorum peccata, quod hu-
acilius remittas ego in me susci-
piens, ut propria confiteor. ^{Tillem.}
Aus ita querat pro peccatis
populi, et ex membris suis loqui-
tur. Hieron. August. f.

Ego ^{vero} dixi: Domine ^{Pater} miserere
mei: * sana ^a animam ^{meorum} meam, quia ^{pec-}
cavi ^b tibi.

Inimici mei dixerunt mala mihi
^{dicens:}
— * quando morietur, et peribit no-
men eius.

Et si ^{quis} ingrediebatur, ut ^{me} vide-
ret, ^a vana loquebatur: * ^{et sic} cor ei
congregavit iniquitatem sibi.

Egrediebatur foras: * et loque-
batur ^{una cum aliis} in idipsum. ^{tum.}

Adversum me susurrabant om-
nes inimici mei: * ^{et} adversum me

a Haymo, Tikel. b geneb. Hesper. c Ferrand Rayn e a Jan. Ferr.

cogitabant mala mihi.

^{sententia iniquam tulerunt}
Verbum iniquum constituerunt ad-
versum me: * ^{sed} — nunquid qui dormit, non
^{sponte moritur}
adijciat, ut resurgat?

^{sed et Judas amicus meus confidebat}
Etenim homo pacis meae, in quo ^{confidebat} ~~heravi~~ *
^{meum — magnas speravit}
qui ^{meum} edebat panes meos magnificavit super
^{infidias}
me supplantationem.

+ edebat panes ^{ostendens prodicionem} ~~meos~~
^{quod fuisse}
^{predictam a Davide hunc locu}
^{ita citavit. Jo. 13. Non de omnibus}
^{vobis dico, ego scio quos elegi. sic}
^{ut adimpleatur scriptura: qui man-}
^{ducat mecum panem loquar contra}
^{me calcaneum suum.}

^{Pater}
Tu autem Domine miserere mei,
et resuscita me: * ^{quod mecum} et retribuam tibi —

In hoc cognovi, quoniam ^{quod diligas} voluisti me: *
quoniam non ^{hui} gaudebit ^{plebs judaica} inimicus meus
super me.

Me autem propter innocentiam
a vid. Bedam. ^f Tihel. m. Behar. ^b Tihel. Rayner. ^c Jans Thomas.
^d Tihel. ^e Genes. ^f Namin. ^g Bellar. ^h Thomas. ⁱ Tihel. ^j Thomas. ^k Dionys.
^l Tihel.

^{a ad gloria:} Suscepisti — * et confirmasti me in
consp^{hinc}ectu tuo in aeternum.

Benedictus Dominus Deus Israel
a saeculo et usq; in saeculum: * fiat,
fiat.

Die Veneris.

Psalmus. 68.

*Christus multa se pati conuenit,
et opem a Patre in sua passione
postulat.*

Xtūs.

Saluum me fac Deus: * quoniam
intrauerunt ^{mala} aqua usq; ad animā meā.

Infixus sum in limo ^{e afflictionum} profundi: * et
^{d ubi subsistere queam} non est substantia.

*a Hieron. Syran p. b. Basilius. Ferran. c. Ferran. Trin d chald.
Bellar. Ferrand.*

Veni in ^{a altum mare passionis} altitudinem maris — * et
tempestas ^{eius} — demersit me.

Laboravi clamans, rauca facta
sunt fauces meae: * defecerunt oculi
mei, dum ^{c nuncio} spero in Deum meum ^{sperans opem}.

Multiplicati sunt super capil-
los capitis mei, * qui ^{sine causa} oderunt me gratis.

Confortati sunt, qui ^{ad me valuerunt} persecuti sunt
me inimici mei iniuste: * ^{e peccata} qua non
^{comisi} sapui, hunc exolvebam.

Deus tu scis ^{f. meum} insipientiam meam: * ^{insipientiam membro-}
et delicta ^{eorum} mea a te non sunt ab- ^{rum suorum seu populi fidelis vo-}
^{sed} ^{cat sua, sicut et delicta eorum sua}
condita. ^{dicat, quia ea expianda in se susce-}
^{pit, de quo iam supra diximus.}

a Ferrand. b vid. ff. b. r. y. c Ferrand. d Beda. Pibel. e s. Hier.
et alij. f Casiod. Cyran. Hugo p.

Non erubescant in me, qui expec-
tant te Domine, * Domine virtutum.

Non confundantur super me, * qui
querunt te Deus Israel.

Quoniam propter te sustinui op-
probrium ^{a Iudaeorum} * operuit confusio
faciem meam.

Extraneus factus sum fratribus
meis ^{b Iudaeis} * et peregrinus filius matris
meae ^{c Synagoga}

+ **Domus**. Potest intelligi
tum domus corporalis, id est tem-
plum, quod profanabant Iudaei, ne-
gotiationibus suis, tum spiritualis
nimirum Ecclesia seu congregatio
fidelium, quam variis vitiis in-
quinabant Iudaei. Beza.

Quoniam zelus ^{d confusio} domus tua comedit
me: * et opprobria exprobrantium tibi
cecidit super me.

Et operui in ieiunio animam meam ^{e humilias}
a ~~Capit.~~ Capiod. Lyran. Hugo f. b. Hayn. Lyran. c. Chald. d. Sa.

^{a versu} et factum est ^{hoc} in opprobrium mihi.

Et posui ^{ceu} vestimentum meum ^{+ cili-} cium: ^{et sic} factus sum illis in para-
^{u. n.} bolam.

+ cilicium. quod hic **Aug**
dicit de cilicio sui sacro sicut
et versu priori de ieiunio vel lo-
quitur in persona membrorum
suarum vel in illis; debet de eius
humilitate, afflictione, tristitia
ac moerore etiam foras, exteri-
ori scilicet habitu se praeferente,
tum propter in honorem
sui patris, tum quod iudeos in
sua malitia deos obstinat hoc cur-
neret. Tibelm.

Adversum me loquebantur, qui
pedebant in porta: ^{e iudicio} et in me ^{d de} psalle-
^{denforis} bant, qui bibebant vinum ^{e in tabernis.}

Ego vero orationem meam ad te
Domine ^{f fundebat, dicens:} * ^{est reconcili-} Tempus bene pla-
^{ationis} citi Deus. ^{Deo}

In multitudine misericordiae tuae
exaudi me, ^{et} in veritate ^{salvationis} salutis
tuae.

+ ^{h maloni} **E**xipe me de latro — ^{ut} non in

+ exipe me p. Hoc et sequent;
versiculo sum matim p. **Aug** ce-
lem a mortuis resurrectione et
liberatione ab omni malo, primum
sibi, deinde membris suis. **Bellar.**

^{a Chal.} ^{b Genes.} ^{c Ferrand.} ^{d S. Hier.} ^{e Cyran.} ^{f Bellar.} ^{g Aless.}
^{h Thomaf.} ^{k Sa.}
Cyran. Sa. Bellar. e Sa. Turin. f Bellar. Ferrand. g Basil. Beher.

^{in eo:} figar — * libera me ab iis, qui ode-
runt me, et de profundis ^{Tribulationu} aquearum.

Non me demergat tempestas a-
^{lonum} que: neque absorbeat me profundu
^{maloru:} — * neque ^{a claudat} urgeat super me pute-
^{b nois} us — oz suum.

Exaudi me Domine, quoniam be-
nigna est misericordia tua: * Secun-
dum multitudinem miserationum
tuarum respice in me.

Et ne avertas faciem tuam a
^{seruo} puero tuo: * quoniam Tribulor,
velociter exaudi me.

Intende anime mee, et libera
eam: * propter inimicos meos eripe
a bellar. b Genes. Thomas. c Ferrand.

^a ut pudeant.
me

Tu scis improperium meum et
confusionem meam, ^b et ^c reverenti-
am meam.

In conspectu tuo sunt omnes, qui
tribulant me ^d — ^e improperium
expectavit cor meum et miseriam.

Et ^f sustinui, qui ^g simul contrista-
retur, et non fuit: ^h et qui consola-
retur, et non inveni.

Et dederunt in escam meam fel: ⁱ
et in siti mea potaverunt me aceto.

^j Fiat mensa eorum coram ipsis in
laqueum: ^k et in retributiones
in scandalum.

+ fiat mensa sicut nempe scripa
sua legis et prophetarum
in qua est reflectio animo, et
illis in laqueum, vel quia per ea
convincuntur a Christianis, per ea
vel quia per peram eam intelliguntur
des capiuntur laqueos infidelita-
tis, peribuntque per eam; haec
autem non optanda, sed pronunti-
anda dicuntur. Hieron.

a Tyrann. Bellar. Ho per. b Bellar. c Bellar. d Euthym. Geneb
e N. Hier. aug. Euthym p. f Euthym. g Tyrann.

Obscurentur oculi eorum, ne vide-
ant ^a ~~veritate.~~ ^{deprime ad ima.} et dorsum eorum semper
incurva

Effunde super eos iram tuam: ^{et}
furor irae tuae comprehendat eos.

+ fiat habitatio. hoc ver-
tificatum est in Ierosolima per
Solum devastata: et licet postea
reaedificata sit, non tamen a Ju-
deis versus habitata est, et qd
ad id respectu Iudeorum adhuc
deserta est.

+ Fiat habitatio eorum deserta: ^{et} in
tabernaculis eorum non sit ^{ex eis}, qui
inhabitent.

Quoniam quem tu percussisti, per-
secuti sunt: ^{et} super dolorem vulneru
meorum addiderunt ^{et} ^{afflixerunt} ^{alios}

Appone iniquitatem super iniqui-
tatem eorum: ^{et} ^{sedant} ^{gratiam} non intrent in
iustitiam tuam.

+ deleantur. id est, ne sint
De numero iustoru. vid. Trin. vel
dicitur deleantur de libro secundo
item iustoru, quia ibi se scripsit aspe
putabant. S. August.
a Hugo. Ferrand. b. Fel. Bellar. c. Sa. de Thomas e Geneb. Bellar.

+ Deleantur de libro viventium: ^{et}
cum iustis non scribantur ^{in eo}.

Ego ^{vero} sum pauper ^{a vii dolens} et dolens.*

Salus tua Deus ^{exaltavit} suscepit me. ^{Deo}

Laudabo nomen Dei cum cantico.*

et magnificabo eum in laude.

+ Et ^{haec} placebit ^{Deo} super vitulum novellum * cornua ^{secens} producentem et ungulas.

+ et placebit Deo laus mea magis, quam si vitulum juvenem incipientem cornua et ungulas mittere, ut agros teneat et folium obtulisset.

Propheta.

^{Expendant haec} Videant ^{pauperes} et latentur.*
quarite Deum, et vivet anima vestra.

Quoniam exaudivit pauperes Dominus.* ^{et} ^{haec} vinclos suos, non coespexit.

+ vinclos nimium lege peccati. Besit in ps. 67. Alens. hic. vel vinclos legibus divinis. capite. vel Patres in limbo detentos. Lyman. Beilas.

Laudent illum coeli et terra,*
^{a. Salom. b. ganeb. c. bellar. Ferrand.}

mare et omnia reptilia in eis.

+ Adificabuntur civitates. ^{tes. sicut} ⁱⁿ ^{per} ^{animo} ^{sanctorum}. ^{inquit} ^{I. Hieronymus} ^{ceu} ^{vivi} ^{caelestium} ^{lapides} ^{descentur} ⁱⁿ ^{templum} ^{sanctum}, ^{Deft.} ^{caelestem} ^{Sion}.

Quonia[m] Deus salvam faciet ^{ma nfi-} Sion. ^{caelestium} ^{mes} ^{caelestis} ^{Sion} ^{tes} ^{Juda}. ^{et} ^{adificabuntur} ^{civita}

Et inhabitabunt ibi ^{elceji} ^{et} ^{ha-} ^{reditate} ^{acquirent} ^{eam}.

Et semen servorum eius posside- ^{abit} ^{et} ^{qui} ^{diligunt} ^{nomen} ^{eius} ^{habitabunt} ⁱⁿ ^{ea}.

Die Sabathi.

Psalms. 100.

Prophetia est per modum imprecationis adversus ^{Fidam} ^{et} ^{Fudros} ^{chi} ^{persecutores}.

Xtus.

Deus ^{mea} ^{latudem} ^{meam} ^{ne} ^{facu-} ^{eris} ^{quia} ^{os} ^{peccatoris}, ^{et} ^{os}

^a ^{gloss.} ^{Aiquan.} ^{Turre.} ^{D.} ^b ^{Aiquan.} ^{Dionys.} ^c ^{Hier.} ^{Dionys.} ^d ^{Lyran.} ^{Turre.} ^e ^{Jans.} ^{Belhar.} ^{Tirin.} ^f ^{Hieron.} ^{Hugo.} ^{Genet.}

^{a populi} dolosi — Super me apertum est. ^{nam}

Locuti sunt adversum me lingua do-
losa: et sermonibus odij circumdederunt
me ^{b. Judoi:} * et expugnaverunt me gratis. ^{hinc causa.}

Pro eo, ut me diligerent, detrahebant
michi: * ego autem orabam ^{pro eis.}

Et posuerunt adversum me mala
pro bonis, * et odium pro dilectione
mea.

Propheta.

^{d. Judam} Constitue Super eum ^{peccatorem.} *

^{nempe} et diabolus ^{e. in illius pernicie.} stet a dextris eius —

Cum ^{iudicabitur} ^{f. a Deo} judicatur — exeat condem-
natus: * et oratio eius fiat — in ^{ei} peccatum.

^{a Hier. Haym. Bellar. b. Beda p. S. August. d. August. Euthym. Bellar. p.}
^{e. Nuis ex Kimhi f. Bellar. Sa.}

^{† peccatorem. quid est,}
^{inquit. P. Augustinus, constituo}
^{* super eum peccatorem, nisi eum,}
^{quem sequenti versu indicat, peccatorem}
^{et diabolus stet a dextris eius, hoc}
^{ut ipse meruit, ut super se habeat}
^{diabolum, id est, diabolo subditus sit,}
^{qui illo subditus esse noluit.}
^{† oratio. Iudo facta est illi in}
^{peccato, vel quia gravit sine peve-}
^{nse, vel quia non e facta per illum,}
^{ut censet. P. Augustinus, vel quia}
^{plena fuit hypocrisis. Vid. Bellar.}

+ et episcopatum si hoc
idem impletum est in Iudaeis,
quia translatum est sacerdotium
Aaronicum ad sacerdotium secun-
dum ordinem Chalebi, sedoch. Balar.

+ fiant si hoc et quae sequun-
tur magis ad Iudaeum popu-
lum, quam ad Iudam in specie
pertinere videntur. vid. Bala
Euthym. Itaque sciendum est,
ex s. Augustino in 2. ex. pos.

Iudam genere personam populi
Iudaei, ita ut quod dicuntur de
Iuda, illustrius eidem populo
conueniant.

Fiant dies eius pauci: * ^a et episcopatum eius
accipiat alter.

Fiant filij eius orphani: et uxor eius vidua
Nubantes ^{infirmos} transferantur filij eius, et
mendicent: * et eiciantur de habitationibus
suis.

Scrutetur foenerator omnem substantiam
eius: * et diripiant ^{operes} alieni ^{laborem} eius ^{partes}.

Non sit illi adiutor: * nec sit, qui mi-
seretur pupillis eius.

Fiant nati eius in interitum: * et in
generatione una deleatur nomen eius.

In memoriam redeat iniquitas patrum
eius in conspectu Domini: * et peccatum

a. S. Aug. b. Hefner. c. matris eius non deleatur.
Geneb. Ferrand p.

^{scilicet a ante}
Fiant contra hominum semper: et dis-
percat de terra memoria eorum, * pro
eo, quod non est recordatus facere mi-
sericordiam.

^{na} Et persecutus est hominem ^{inopem}
et mendicum, * et ^{afflictum} compunctum corde
mortificare.

+ inopem. Et uscum
esset dives, propter nos egenus
factus est, ut nos inopia sua
completaret. 2. cor. 8.

^{scilicet} Et dilexit maledictionem, et veni-
et ei: * et noluit benedictionem, et elon-
gabitur ab eo.

Et induit maledictionem sicut vesti-⁺ intravit ^{scilicet} sicut aqua
mentum: * et intravit sicut aqua in <sup>quam quis bibit, intrat in vis-
cera, sic intrat maledictio in</sup>
interiora eius: et sicut oleum in ^{interiora impij; et sicut oleum}
os ^{os ad medullas usque penetrat, sic}
^{penetrat maledictio ad intima}
^{que ossis ipsius. vid. Heber.}

bus eius.
a Geneb. b Cellar. c Hieron. d Bellar.

Fiat ei sicut vestimentum, quo opo-
ritur: * et sicut Zona, quā semper
præcingitur.

Xtus.

Hoc ^{a malum} opus eorum, qui detrahunt
mihî, a ^{ent}pro Domino — * et ^{his} qui
loquuntur mala adversus animam
meam, ^{eveniet} —

+ Domine. repetitio
hujus versis ingente affectu ex-
primat.

E. Tu + Domine Domine ^{Pater} — fac me:
cum propter nomen ^{misericordia} tuum — *
quia suavis est misericordia tua.

Libera me, quia egenus et pauper
ego sum: * et cor meum conturbatum
est intra me.

a vid. Heber.

Sicut umbra cum declinat ^{peni} ab ^{vagatus} latus sum: * et excussus sum sicut locustae.

Sicut locustae, de uno ad alium locum saltitans perpetuo vagantur, ita Christus fugiendo Iudeorum persecutiones modo in hunc locum, modo in alium se transferat. Matth. 23. 10. Jo. 11.

Genua mea infirmata sunt a jeunio: * et caro mea ^{macerata} immutata est ^{olei defectum} propter oleum.

Et ego factus sum opprobrium illis ^{conu; affixi} viderunt me ^{illuc} et ^{venum} moverunt capita sua.

Adiuua me Domine Deus meus: * ^{et resuscitatum} Saluum me fac secundum misericordiam tuam.

Et ^{hunc} ^{operatio} sciant, quia manus tua ^{est} hac: * ^{equidem} et tu Domine fecisti eam.

Maldicent illi ^{michi, at} et tu benedices: *

a sing. & Chel. e Musi Terio d. entlym. Man. Loria e. Balth. Keiser. Ludolph. f. Hayn. Zeda. Alcap. f. Loria. Hayn.

^{hinc} — qui insurgunt in me, confun-
dantur: seruus autem tuus laeta-

bitur ^{in te.}

Induantur, qui detrahunt mihi,

+ Sicut diploide, id est
instar paly, seu vestimenti duplici-
cis undiqz hominem cooperien-
tis. Sensus autem est, confusio-
nem pudorem in principio
die fore maximam, ita ut pleriqz
sint futuri largiterqz perfunden-
di erubescencia et pudore.
vid. Bellarm.

pudore: * et operiantur sicut di-
ploide confusione sua. ^{ego vero}

Confitebor Domino nimis in ore
meo: * et in medio ^{fidelium} multorum lau-
dabo eum.

Quia assistit a dextris ^{mei} pau-
peris, * ut salvam faceret a
persequentibus animam me-
am ^{resuscitando me.}

Die Dominica.

Canticum

ex

diversis Psalmis compo-
situm.

Xtus per ordinem enarrat passionem suam.

Propheta.

2. Quare fremuerunt ^{gentiles} gentes? ^{et} ^{a Iudei} et
populi meditati sunt inania ^{consilia?}

^{Herodis et Pilatus, Annas}
Astiterunt reges terrae, et prin-
^{et Caiphas} cipes convenerunt in unum, ^{et} adver-
^{Deum} sus Domini et adversus *Xtum* eius.

Xtus.

3. Domine ^{Deus} quid multiplicati sunt,
<sup>a Communis ex act. 2. v. 6. St. Athanas. Hilari
Rupert. C. c. St. Athanas. C.</sup>

qui tribulant me: ^{quam} multi infus-

+ cor meum. Hic et sequuntur adversum me.

quos versus concordant cum
in Evangelio verbis, quibus
de illo dicitur: coepit pavere
et mestus esse. Math. 26.

54. Cor meum conturbatum est
in me: et formido mortis cecidit
super me.

Timor et tremor venerunt su-
per me: et contexerunt me te-
nebrae ^{mocoris}

70. Quia ^{locuti sunt} dixerunt inimici mei
mihi: ^{contra me} et qui ^{observabant} custodiebant animam
meam, consilium fecerunt in unum.

Dicentes: Deus dereliquit eum:
persequimini, et comprehendite
eum: ^{quia non est, qui eum eri-}
^{piat de manibus nostris.}

a Bellas. Ferrand. p^b Chald. vers. Hieron.

50. Eripe me de ^{his} inimicis meis + eripe me si ^{his} verbis
 Deus meus: * et ab insurgentibus ^{facile invitis, quod de Xpo}
 in me libera me. ^{ait S. Chathaus c. 26. Pater}
mi, si possibile est, transeat a
me calice iste.

Eripe me de operantibus iniqui-
 tatem: * et de viris sanguinem sal-
 va me. ^{verum}

55. O Domine, ^{ecce} quia ego servus + O Domine. Hoc est sequenti
 tuus ^{sum:} * ego servus tuus et fi- ^{versu Xpo, se totum offert in}
 lialis ancilla tua. ^{voluntatem patris secundum ea}
Lucæ verba: verumtamen non
mea voluntas sed tua fiat. c. 22.

55. Paratus sum, et non sum tur-
 batus, * ut ^{custodie} custodiam ^{mandata} mandata
 tua. ^{deus}

55. Calicem salutaris accipiam, *
 et nomen Domini invocabo ^{ne deficiam.}

^a Nuis et alij cum Hebræo. ^b Hurri. Aug. b. da. c. Bellar. Dionys.

70. Deus ^{iam} — ne elongeris à me: * Deus

^{meu} meus in auxilium respice.

+ **avertantur** ^{si hoc impletum est, quando Christus ait: ego sum, tunc enim abierunt retrorsum, et ceciderunt in terram. Jo. 10. Sic iudicatus faciet, exclamat. Augustinus, qui iudicandus hoc fecit.}

69. **A**vertantur retrorsum et erubescant: * qui volunt mihi mala.

50. Quia ecce ceperunt animam ^{me} meam: * irruerunt in me fortes ^{vin} —

07. **T**raditus sum ^{illis} —, et non egredi-
^{tot ab eis: idco} ebar — * — oculi mei languerunt ^{pro} ^{afflictione} ^{mopia} —

+ **D**ux meus. id est, ^{iam} ^{me} ^{princeps} ^{amicus} ^{dilectus mihi} ^{insurgis in me?} Tu vero — homo unanims,
^{factus. Genes. Porro Judas non solum fuit dux et princeps, quo ad oeconomiam Xpi; spiritualem quemadmodum coelestis; et postol; sed etiam quo ad temporalem, cui pro coeteris postolis à Xpi profectus erat.} Dux meus et notus meus —

51. **P**ropterea Deus destruet te in ^{perpetuum} finem: * ^{max} — evellat te, et emigrabit ^{ciuitat} te de tabernaculo tuo. ^{Interim} —

^a Chrys. Trin. 3a. ^b vers. Hieron. ^c Chald. ^d S. Hieron. ^e Galii. ^f Genes. Trin. ^g Genes. ^h Trin. ⁱ Genes. ^j Hieron. ^k Dionys. in j. Expos. Hieron. hic.

07. **E**longasti a me ^{o Deus} amicum et
proximum * et notos meos a mi-

seria ^{mea} ^{nam} ^{noti} ^{mei}
37. **E**t qui iuxta me erant de longe
steterunt * et vim faciebant ^{michi} — qui
querebant animam meam.

Et qui ^{machinabantur} inquirebant mala mihi,
locuti sunt vanitates * ^{mendacia} Et dolis tota

die ^{contra me} meditabantur —
26. **Q**uoniam insurrexerunt in me

testes iniqui * et mentita est iniqui-
tas sibi ^{in suam perniciem} —

37. **E**go autem tanquam surdus

a Titelm. Trin. p. Jansen. in psal. i. v. 3. Act. 1. 1. 3. Hesper. Thoma. Hier. Remig. p.
Genes. 8.

non audiebam: * et ^{fui} sicut mutus
non aperiens os suum.

Et factus sum sicut homo non
audiens: * et non habens in ore suo
^{confutationes}
et argutiones.

37. Quoniam ego in flagella para-

tus sum ^{ob peccata mundi:} * et dolor meus

^{ex his} in conspectu meo semper ^{est.}

72. Et ^{fui} flagellatus tota die: * et

castigatio mea in matutinis ^{facta est.}

17. Circumdederunt me ^{hunc} dolores

^{iniquorum} mortis: * et torrentes iniquitatis

conturbaverunt me.

+ ^{fui} flagellatus. Hoc
ampli sumi debet, ut sensus
sit, fuis magnis contusus, con-
patus, flagellis confusus, blasphema-
mis a quibus spinis coronatus
nam flagellari in sacra scriptu-
ra saepe idem est ac variis penis
affici.

+ castigatio proprie hic
flagellationem indicat, secun-
dum illa Pilati verba: condem-
natum id est, castigatum illum.

Quintum. Porro hanc castiga-
tionem in matutinis, id est, ma-
ne praestitam esse, sequitur ex Jo. 10.
928. supra dorsum meum fabricave-
runt peccatores: * prolongave-
runt iniquitatem suam.

a Bellar. b Genab. c Genab. Hezer. d Bellar.
Genab. e Bada e f

31 Quoniam die ac nocte gravata
est super me manus tua *

torrentes et neque
miles Præditi con-
gregaverunt ad eum
universa cohorte et
plectentes coronam de
spinis posuerunt super
caput eius, et circumdant
ei et percutiebant caput
eius sed conspicuas et
debant ei clapas. Math. 27
Marc. 15. Jo. 19

conversus sum in arumna mea dum
configitur ^{spinea corona} spina.

37. Non est ^{iam} sanitas in carne
mea à facie iræ tuæ: * non est
^{quies} pax ossibus meis à facie peccato-
rum ^{meorum}.

+ non est pax
ossibus. quia dila-
terata carne facile
mutabant ossa cum
non haberent eum
firmiter inhaerent.

37. Super me confirmatus est fu-
ror tuus: * et ^{afflictiones} omnes fluctus tuos
induxisti super me.

+ meorum id est eorum
qui mei sunt. Vid. h. c.
S. Aug. et Alens. Supras

^{Super} In me transierunt ira tua: *
^{poena tua} et terrores tui ^{in cruce} conturbaverunt
me.

+ conturbaverunt
taliter scilicet ut
exclamaret: Deus meus
Deus meus ut quid
dereliquisti me?

Quid ^{ibi} repleta est malis anima

a S. Præp. b Genab. Sa. Lorin. c Titelm. Hayner
d Dionys. Genab.

mea: * et vita mea ^{in morti} inferno ap-
propinquavit

17 In ^{hac} tribulatione mea invocavi Do-
minum: * et ad Deum meum cla-
mavi, ^{dicens:}.....

30 In manus tuas commendo Spiritum
meum: * ⁱⁿ redemisti me Domine
Deus veritatis de manibus Judaorum

Preces Vespertinae.

102 Benedicite Domino omnia o-
pera eius, in omni loco Domi-
nationis eius: * benedic anima
mea Domino.

102 Benedic ^{inquit} anima mea Domi-
no, et omnia, quae intra me

a Beda Cantuariensi

sunt, Nomini Sancto eius

99 Quoniam Dominus ipse
est Deus: * ipse fecit nos, et
non ipsi nos.

65. Quia et ipse Deus meus,
et salvator meus: * et adiu-
tor meus.

27 Dominus ^{inquam} adiutor
meus, et protector meus: *
in ipso speravit cor meum,
et adiutus sum.

90 Quoniam ipse liberavit
me de laqueo ^{ad danoniam} venantium, *
et à ^{abus} ^{noxius} verbo aspero.

115 Quid retribuam Domino?

11. 11. 11. August. Beda C. 6. Genes. Bellar. Sa.

pro omnibus, quae retribuit mihi.

49 Sacrificium laudis honori
ficiabit me. ^{ait Dñs.} * et illi ^{hoc est}

iter, quod ostendam illi
^{salutem aeternam}
salutare Dei.

12 Cantabo ^{ergo} Domino, qui Co-
na tribuit mihi: * et psallam
nomini Domini Altissimi.

29 Exaltabo te Domine, quo-
niam suscepisti me: * nec de-
lectasti inimicos meos super
me.

58 Adiutor meus tibi psal-
lam, quia Deus susceptor
meus es: * Deus meus mihi

a Genab. Jo. Jansen. Titulu. C. e. Titulu. E.

cordia mea. Sediam

12 Illumina oculos meos, ne
unquam obdormiam in mor-
^{to peccati.}
te. * ne quando dicat ini-
micus meus: prevalui ad-
versus eum.

Hic examina conscientia

50 Iniquitatem meam ^{iam} ego co-
gnosco, et peccatum meum con-
tra me est semper.

50 Tibi soli peccavi, et ma-
lum coram te feci; * ^{sed parce,}
ut iustificeris in ^{promissis} sermonibus
tuis, et vincas, cum iudicaris ^{injustitia.}

in Evangelio b. Jeronimo

138 ^{sua} Delicta - quis ^{pleni} - intelligit. *

^{hinc} ab occultis meis munda me;
et ab alienis parce servo tuo.

142. Et non intres in iudicium
cum servo tuo ^{rigorofum} * quia
^{aliqui} non iustificabitur in cons-
pectu tuo omnis vivens.

129 Si ^{enim} iniquitates ^{severè expenderis} observaveris
Domine: * Domine quis
^{subsistet} sustinebit?

50 Misereere mei Deus, * se-
cundum magnam misericor-
diam tuam.

70 Et secundum multitudi-

a. Lxx. Lxxv. ⁶ Quab. Psalm. ⁶ Chald. Genab

nem miserationum tuarum, * de-
le iniquitatem meam.

50 Averte faciem tuam à peccatis
meis et omnes iniquitates
meas dele. Eue

118 Juravi, et Statur ^{firmiter} *
custodire ^{mandata} iudicia justitia tue

118 Inclinavi cor meum, ad faciendas jus-
tificationes tuas in aeternum.

118 Deduc me ^{ergo} in semitam mandatorum tuorum *
quia ipsam volui.

118 Retribue ^{gratia} servo tuo, et vivi-
fica me ^{etiam} et custodia sermones tuos.

114 Convertere - anima mea in requie tua *
quia Dominus benefecit tibi.

102 Benedic anima mea Domino, et noli ol-
visci omnes retributiones eius.

102 Qui propitiatur omnibus iniquitatibus
suis, qui sanat omnes infirmitates suas.

88 Benedictus Dominus in aeternum: * fiat, fiat.

Post examer nocturnum, si valet, recita sequentes psal-
mes, maxime autem 43. Deus in nomine ^{et} quicquid ^{va-}
let contra tentationes diabolicas et illusiones nocturnas,
quibus adungi poterunt cantica de B. V. Deinde iam
in lecto assurgens, facto signo crucis bene tibi precare, dico: 1.

et ps. 139. ^{et} ^{ps.} ^{139.} ^{et} ^{ps.} ^{139.}

† Introitus. hinc per
introitu ad exitu non, sed
sunt intellige introitu ad fi-
nem operis, sed etiam re-
quies, ut sunt operatio
ita et requies tua a deo
semper incipiat, et per
eum elevata finitur. vid.
Dionys.

† redemisti. Cogita
hic, qualiter Chris-
tus te redemerit, et
quanta pro te passus
et ita fiet, ut pluri-
bus securusq. obdor-
neas.

120 Dominus custodiat introitū tuū, et exitum
tuū * ex hoc nunc et usq. in saeculum

jam in lecto decumbens die.

4 In pace in idipsum, * dormiā, et requiescā

4 Quoniam tu Domine singulariter in
spe constituisti me ^{deus} securo.

30 In manus tuas commendo spiritum
meum * nā redemisti me Domine Deus
veritatis.

Psalmi

in

Honore Nominis Jesu.

Psalmus 8.

Superexaltat nomen Domini, agitq. de
mirabilibus operibus eius.

Domine ^{Jesu} Dominus noster, * quam
admirabile est nomen tuum in uni-
versa terra!

Quoniam elevata est magnifi-

centia tua, * Super coelos.

Ex ore ^{perere} infantium et ^{lacten} — ^{+ infantium, nempti ex ore puerum Hebraeorum: ex Math. 21. / perficis tibi laudem} ^{propter} ^{inimicos tuos, Iudaeos} ^{confundas} ^{ho} — ^{confundendos, vade enim con-} ^{ut destruas} ^{inimicos tuos, Iudaeos} ^{persecutores tuos.} ^{Commo veniente Ierosolymam pueri eorum proceperunt ei obviam clamantes: O Sanna filii David. Deca.} ^{mi} ^{et ultorem} —

Quoniam video coelos tuos ^{cum vero} ^{video} ⁱⁿ ^{digitorum tuorum,} * ^{Lunam et} ^{stellas, quae tu fundasti} ^{propter hominis.} —

Quid est homo, ^{exclamo} — ^{quod memores} ^{eius:} * ^{aut filius hominis, quonia} ^{magnificas} ^{visitas eum.} ^{nam} —

Minuisti eum paulo minus ab Angelis: gloria et honore coronasti eum: * et constituisti eum super opera manuum tuarum.

a Euthym. Bala Bellar. & Ferrand. E. e Dionys. Ludolphi de
d. Nuis. Ferrand. e. Broderbach Kampens. Foling. & Jansen
d. vid. Alq. Augul.

Omnia subiecisti sub pedibus
eius, oves et boves universas: in:
super et pecora camporum.

Volucres coeli; et pisces maris,
qui perambulans semitas maris.

+ Domine Jesu. ^{Puls}

est primum hoc nomen, ideo saepius
in his 6. psalmis exprimitur,
quia, ut bene ait S. Bernardus,
Jesum est mel in ore, in aure me-
lo, in corde jubilus: hoc nomen
qui eius amatores sunt, quibus
nil sapit, nisi legentibus Jesum,
aut eius sonuerit Jesum.
vid. S. Bernard. serm. 15. sup. eand.

+ Domine ^{Jesu} — Dominus noster,

quam admirabile est nomen tu-
um in universa terra!

Psalmus. 113.

Gaudandum est nomen Jesu propter eius
coga nos misericordiam.

Propheta.

Laudate ^{Servi} pueri Dominum.

Laudate nomen Domini ^{Jesu}

Sit nomen Domini ^{Jesu} benedictum.

ex hoc nunc et usque in saeculum.

A Solis ortu usque ad occasum, ^{lauda-}
bile nomen Domini

Excelsum super omnes gentes Domi-
nus ^{et super} caelos gloria eius

Quis sicut Dominus ^{Deus} noster,
qui in altis habitat: ^{et humilia respici-}
cit in caelo et in terra?

Suscitans ^{à terra} inopem
et de stercore erigens pauperem

Ut collocet eum cum ^{principibus}
cum principibus populi sui.

Qui ^{et} habitare facit ^{sterilem}
in domo, ^{matrem} filiorum

+ à terra. Quod dicitur
hoc est, et stercore: et quoddam
inopem, hoc est et pauperem,
quia de terra et pulchritudine pec-
catorum nostrorum erexit
nos Dominus. Hieron.

+ principibus. Hieron.
nymus, Haymo et alij hic
intelligunt Angelos, qui idem
dicuntur principes populi,
quia Deus ministerio ipsorum
populum suum in omni mundo regit
universum. Vid. aliquando.

+ filiorum. opera ac me ^{de corp} latantem.
rita nostra dicuntur filij nostri,
inquit Augustinus. sic ecclesiam
gentilium olim gentilem deus fo-
cunda illi generatione sanctorum
operum ac meritorum. sic et focu-
dat quamlibet animam prius
peccatricem postea penitentem.

Psalmus. 12.

Oratio pia anima inter tentationes claman-
tis ad Dominum.

Propheta.

Usquequo Domine ^{Infu} — oblivisceris
^{perpetuone}
me in finem? * usquequo avertis faciem
tuam a me?

Quamdiu ponam consilia in ani-
ma mea ^{pro pace mea: et} — * — Dolorem in cor

+ inimicus. nempe ^{de} Deo meo ^{patiar?} per diem —
^{mon, mundus, caro, homo malig-}
^{nus, vel etiam iuxta Augustinum}
^{consuetudo carnalis.}

Usquequo exaltabitur ⁺ inimicus
meus super me ^{tentando me?} — * respice, et
exaudi me Domine Deus meus.

Illumina oculos meos, ne unquam

a Geneb. v. Beller. Martij e. Titul. Alens. d. Ludolph. Fitel

Obdormiam in morte ^{peccati} * ne quan- ^{ali-}
^{quando} ^{na}
cō dicat inimicus meus: ^{na} ^{na}
prevalui
adversus eum.

Qui tribulant me, exultabunt, si
motus fuero ^{à via iusta.} * ego autem
in misericordia tua speravi.

Exultabit cor meum in salutari ^{profundis}
tuo, cantabo Domino, qui bona tri-
buit mihi: * et psallam nomini Do-
mini ^{Jesus} — altissimi.

Psalmus. 99.

Cohortatio ad letandum in Deo
Domino nostro Jesu. Chr.

Propheta.

Lubilate Deo omnis terra * Servite
Domino ^{Jesus} — in latitia.

Remig. Cathryn. Alens. b. Titel. Reyon. Genab.

Introite in conspectu eius, * in exultatione.

Scitote, quoniam Dominus ^{Jesus} est Deus: * ipse fecit nos et non yffinos.

Populus eius et oves pascuae eius ^{sumus} ^{hinc} introite portas ^{templi} eius, ^{in confessione}, atria eius in hymnis: ^{et laudes dicite} ^{id est} et confitemini illi.

Laudate nomen eius, quoniam ^{Jesus} suavis est Dominus: in aeternum misericordia eius * et usque in generationem et generationem ^{fideli} ^{permanet.} ^{veritas} eius.

Psalms. 53.

Invocatio nominis Iesu aduersus hostes
visibiles et invisibiles.

• Heller. b. Zeno

61
Propheta.

Deus in nomine tuo saluum me
fac ^{ab hostibus:} * et in virtute ^{a ulciscere} iudica me. q. f. ca.

Deus exaudiorationem meam:
auribus percipe verba oris mei.

Quoniam alieni ^{ate} insurrexunt
adversum me, et fortes ^{in malo} quæsierunt
animam meam: * et non proposu-
erunt Deum ante conspectum
suum.

Eccce enim Deus adiuvat me: *
et Dominus ^{defensor} succesor est animae
meae.

+ Averte ^{repende} mala inimicis meis: * + averte. vox est
et in ^{pro iustitia} veritate tua disperde illos. prophetantis, non orantis:
functio: non ut fiat, sed quia fiet.

^{16. Psalms}
a Hier. vers. 11 Hebr. vort. Hier. Jerem.

Voluntarie sacrificabo tibi ^{hgha}

^{laudo:} * et confitebor nomini tuo
Domine ^{Jesus} quoniam bonum est.

Quoniam ex omni tribulati-
one eripuisti me: * et super ini-
micos meos ^{videt} despectit oculus me-
us ^{ultionem.}

Canticum ex

diversis Psalmis compositū.

*Collaudatio nominis Jesu, quia Sanctum
et Terribile.*

Propheta

102. Benedic anima mea Domi-
no ^{Jesus} * et omnia, quae intra me
sunt nomini Sancto eius.

a. Dionys. Beller. v. Hebr. Chald. August.

55. Magnificate Dominum ^{Jesus} mecum: ^{a simul omnes} et exaltemus nomen eius ^{nam} in idipsum.

56. Sanctum et terribile nomen eius: ^{Jesus} ^{hinc} — initium sapientiae timor ^{etiam} Domini.

90. Confiteantur nomini tuo magno, ^{Christe Jesu} quoniam ^{maiestas tua} terribile et ^{iusstitiam} sanctum est: ^{laude dicant} et honor regis iudicium diligit.

70. Effunde ^{venis} iram tuam in gentes, quae te non noverunt, et in regna, quae nomen ^{sanctum} — tuum non invocaverunt.

^{habes} ^{c. 3.} Ego autem in Domino gaudebo et exultabo in Deo Jesu meo.

^{a vers. Hieron. Bellar. Ferrand. Calmet.}

+ effunde. vox est prophetantis, non optantis, eodemq; spiritu profertur de beati, quo dixit apostolus: si quis non a me Dominum nostrum Jesum Christum sit anathema. 1 cor. 16.

144. **P**er singulos dies benedicam tibi
tibi ^{Ne Jesu} * et laudabo nomen tuum
in saeculum et in saeculum saeculi.

9. **L**etabor et exultabo in te *
psallam nomini tuo. **A**ttipime. ^{Psalm}

110. **A**spice in me et miserere me
i. ^{Jesu} * secundum ^{a morem quo miseris} iudicium

diligentium nomen tuum.

70. **A**diuva nos ^{salvator} Deus salutaris
noster, et propter gloriam nominis
tui Domine libera nos ^{a malis} * et

propitius esto peccatis nostris
propter nomen tuum.

a Genes. Bellarm. Calmet

Quinque Cantica in honorem nominis B.V. Mariae

Solent nonnulli in honorem nominis B.V. cum cantico Magnificat sequentes recitare Psalmos, nempe. 121. Ad Dominum cum tribulaveris su. 110. Et tribue sermo tuo su. 125. In convertendo su. 122. Ad te levavi oculos meos su. Verum quia hi Psalmi de B. Virgine proprius silent et non nisi ex eo recitantur, quod eorum initiales littere nomen Mariae componant. Porro confidimus sequentia cantica eorumque Psalmis consonata, quibus B.V. laudatur et invocatur, eidem gratiora nobis vero uicundiora et utiliora fore.

Canticum Mariae. Luc. i. c. 46.

Maria laudat Deum propter beneficia sibi omnibusque timentibus eum collata.

Vox Mariae.

*Magnificat, anima mea Dominum,

+ Magnificat. Nota et d. Auctoritates, qui in hoc et sequentibus canticis desiderantur, videri poterunt in officio de B.V.

^{exultat}
Et exultavit spiritus meus, ⁱⁿ ^{deo}

salutari meo,

Quia respexit ^{parvitatē} humilitatem carnem
la sua, ^{est} ecce enim ex hoc beatam

me dicent omnes generationes ^{fidelium}

Quia fecit mihi magna, qui potens
est, ^{est} et sanctum nomen eius

*dispersit superbo.
Characōe et Agyptus
hac verba incipere
videntur, hos enim
psalmus 88: sic
notat. Tu humilitas
ti sicut vulnera
tum superbi, et in
brachio virtutis tua
dispersi, si inimicos
tuos. Agall.*

Et misericordia eius a progenie
in progenies ^{adful} * timentibus
eum.

^{ostendit} Fecit potentiam in brachio suo, ^{in cogitatione}
nam dispersit superbos mente cordis

^{Luci}
+ Deposuit potentes de sede, ^{est} et exal-

Lavit humiles.

E^{pauperes}surientes implevit bonis, et divi-
les dimisit inanes.

Suscepit ^{Deus} ^{Israele} ^{servum} ^{mittendo} ^{Mosiam} Israel puerum suum
recordatus misericor-

diae suae,

Sicut ^{quam} ^{proditus} locutus est ad Patres nostros,
^{nempe} Abraham et Semini eius in
saecula.

Canticum. II.

De incarnatione Domini, et electione
B. virginis in Matrem eius.

Propheta.

40. Audite ^a ^{quos loquitur} haec omnes gentes: ^{*} au-

bus percipite omnes, qui habitatis ^{l. Mald. Tinn.}
^{Thopp. Thorus. a Euthya. Maldon. Sa}
^{Euthya maldon. 5 Hep. Thoma.}

orbem.

^{Angelus Mariae} 10 Dies diei eructat verbum: ^{quia} et
^{serpens Eve} nox nocti indicat scientiam ^{boni et mali}

+ descendet. ^{Christus} in uterū virginis facit
et absq[ue] virginitatis im-
minutione, sicut pluvia vel
ros in vellus aut lanam absq[ue]
que strepitu et damno descen-
dit: et sicut minuto plui-
arum guttula leniter in
gremiū tendit decidunt; eam-
q[ue] fecundant, sic Christus in fi-
lium virginis venit. Ita
comunitur &c.

+ Descendet ^{in uterū eius} sicut pluvia
in vellus: ^{et} sicut stillicidia ^{aque} stil-
lantia super terram.

131. Quoniam elegit Dominus Si-
riam ^{et} elegit eam in habitationem
sibi. ^{at}

45. Conturbata sunt gentes,
et inclinata sunt regna ^{eam} ^{nam} ^{infin.}
Dedit vocem suam, ^{ecce ancilla Domini, et} mota est terra

Dominus virtutem ^{hunc} nobis:
cum: ^{et} ^{nompe} ^{nostris naturis} susceptor noster Deus
Jacob ^{factus est.}

S. Bernard. Serm. 9. ex parvis. Valent. ^{Conn.} Wagen. Dem. Vid. Not. p.

Anima fidelis.

34. **A**vertantur ^{iam} retrorsum, et
erubescant: * qui volunt mihi mala.

28. **D**ominus ^{enim} virtutem popu- **D**ominus dabit
lo suo dabit ^{per Mariam} * Dominus bene-
dicet populo suo in pace. ^{collaria}

Suis per Mariam virtutem, id est robur et gratiam; nam si quid spei in nobis est, si quid gratia, si quid salutis, ab ea noverimus redundare. Nihil enim nos habere voluit Deus, quod per manus Mariæ non transiit. S. Bern. de Mal. v.

142. **I**n quacumque die invocavero te, *
velociter exaudi me.

+ Deduces me sic
nempe, ut te quæcunque
sint ab hostibus; mille et
clypei; pendunt ex collaria
contra omnem afflictionem tribu-
lationis, et ad omne faciem
persequentis. S. Thom. Wilar.
serm. j. de assumpt.

30. **Q**uoniam ^{propterea} fortitudo mea,
et refugium meum es tu. * et
propter nomen tuum ^{te ego} deduces
me, et **enutries me.**

+ enutries me. neu-
pe suppeditando omnia ne-
cessaria. quis enim propter
um filium ita h. manij ge-
neris curam gerit sicut tu, ait
S. Geron. de Jona. v.

31. **T**u es ^{inquam} refugium meum à tri-
bulatione, quæ circumdedit me. * ^{tuus}
exultatio mea: erue me à circum-

dantibus me ^{a malis.}
62. In velamento alarum tuarum
exultabo: ^{ideo} — adhesit anima mea
post te: * ^{quia haec} — me suscepit dex-
tera tua. ^{Sane}

63. Mirabilis Deus in sanctis
suis; Deus Israel ipse dabit virtu-
tem et fortitudinem plebi suae ^{per}
— ^{Maria: sit} — * — benedictus Deus.

Canticum. III.

De nostra sanctificatione opere Mariae
et eius immaculata conceptione

Anima fidelis.

64. Remisisti ^{o Deus} — iniquitatem
plebis tuae ^{per Maria: celesti} — * operuisti omnia
^{a Jac. su.}

+ remisisti. Quia
Xtus per carnem, quam
sumpsit ex lb. virgine nos
redemit, sic quodam modo
per eam nobis remittit peccata
ita dicuntur. unde a s. lu-
ca constant. Vocatur Maria
salus universorum. hinc de cora
sec. 1. d.

peccata eorum.

Mitigasti omnem iram tuam: *
avertisti ^{de} ab ira indignationis tuae.

47. Suscepimus ^{enim} Deus misericor-
dian tuam: * in medio ^{caelesti virginis; nā} templi tui.

48. Veritas de terra orta est: * et
^{ipse iustus} iustitia eius de caelo prospexit.

49. Latentur caeli; et exultet terra:
^{gestiat} commoveatur mare et plenitudo
eius: * ^{gaudeant} gaudebunt campi, et omnia
quae in eis sunt.

50. Confiteantur tibi populi Deus,
confiteantur tibi populi omnes: * ^{quia}
terra dedit fructum suum. ^{quam}

51. Gloriosa dicta sunt de te, *

^aWagen. ^bAug. Hieron. Anst. Ephlun. ^cVid. oct. p. ^dGen. ob. Geneb. ^eAr. oct. Hieron.

^{a Mater} civitas Dei. ^{nā}

45. ^{Spiritus S. gratia} Fluminis impetus latificat ^{hanc} ci-
vitatē Dei. * Sanctificavit ^{cā in} Taber-
naculum suum altissimus.

Deus ^{est} in medio eius, ^{ideo} non commo-
^{adjuvavit} vebitur. * adjuvabit eam Deus mane
^{conceptione ne labeficiat.} diluculo,

34. ^{enim} Benedixisti ^{collationem} Terram tuam ^{Dei} *
^{ab ea} avertisti ^{peccatum} captivitatem Jacob. ^{originale.}

44. ^{Dei Patris} Audi filia ^{respice in me.}, et vide ^{ad precem meam} *
et inclina aurem tuam

30. ^{iniquam} Inclina ^{ad me} ad me aurem tu-
am ^{o Maria:} * accelera ut eruas

me ^{ab omni malo.}

^{o Maria:} S. German. et alij S. Petros apud Corin. & Hieron. Aug. Ruport. p. c. Wagen. Hugo. Petrus.

Canticum III.

Quoniam Maria efficitur Mater Christi, invenit
unt a p[ro]p[ri]a eam peccatores gratiam.

Propheta.

10. In sole posuit tabernaculum su-
um ^{Mariæ} * et ipse tanquam sponsus ^{Eccl[esi]e}
procedens de thalamo suo ^{utero virgines}.

103. Cantabo Domino in vita mea ^{hoc}
^{admirans} * psallam Deo meo quamdiu ^{fuero}.

105. Quoniam magnus es tu, et faci-
ens mirabilia: * Tu es Deus solus.

47. Magnus ^{inquam} Dominus et lauda-
bilis nimis, * in civitate Dei nostri ^{nempe}
+ in monte Sancto eius ^{ante S.}.

77. Fundatur ^{cum} exultatione univer-
^{si} ^{Alvars. G[er]on[im]i. Hier. Aug. Beda. Hier. L[ati]ni.}

+ in monte. B. virgo
multis ex rationibus mons
Sion appellatur, precipua
fama esse videtur, quod
cut mons Sion electus est in
templu[m] dei sic B. V. electa
est in templu[m] Christi.

+ Tu ^{ero} aquilae ^{is}
sunt, qui ^{crabolo} per aquilae
lonem denotato ad orientem.
Hugo (C)O.

se terra ^{iste} meas ^{Sion} * + ^{peccatores} latro aquilae
lonis civitas ^{hoc} Regis magni ^{suscipit.}

Maria

Memor ^{enim} ^{in peccatores} ero Rahab et Ba-
bylonis, * ^{invocantia} scientium me.

Anima fidelis.

+ In umbra. Sicut
pulli volitantibus desuper
in illo ad gallinae alas ac-
currunt, ita nos sub sela-
mento alarum tuarum affon-
dimur, nempe tu nostra pro-
tectio, tu nostrum refugium,
et asylum. S. Thom. Willan.
ser. 3. de Nat. V.

+ In umbra ^{igitur} alarum tuarum
sperabo: * donec transeat iniquitas ^{a me.}

Et ne avertas faciem tuam a
seculo tuo: * quoniam tribulor, veloci-
ter exaudi me.

Intende anime meae, et libera me
propter inimicos meos eripe me.

Eripe me de luto ^{malorum} ut non in-

Hugo de aquilae. Sic.

figar ^{in eo} libera me ab iis, qui oderunt
me, et de profundis aquarum.

56. Quoniam magnificata est us-
que ad coelos misericordia tua, et
usq[ue] ad nubes ^{fidelitas} veritas tua.

+ Quoniam magni-
ficata s[un]t J[esu]s miseri-
cordia claris latitudine et
sublimitatem quae investi-
gare. Latitudo cuius regit
orbem terrarum: et sublimi-
tas eius super nos civitatis in-
venit restaurat[i]o[n]e. Adm.
serm. de assumpt.

Canticum V.

Exhibetur gloria B.V. in coelo,
tamq[ua]m laudant fideles.

Anima fidelis.

44. ^{coeli} ^{charitatis}
Astitit Regina — a dextris
Quis ^{Rex gloriae} in vestitu ^{charitatis} deaurato,
cum ^{in tribu} modata varietate.

Interrogatio.

45. Quis est iste Rex gloriae ^{et sic honorandus} —
Resurrectio.
potens, Domine

proles in prolio ^{passiva}

44. Adducentur ^{ante} Regi virgines

post eam: ^{nampe filia} proxima eius ^{presen-}

tur tibi ^{etc.}

+ adducentur. per

etiam animam fidelium
coelum, hoc, que est ianua
q; ut canit ecclesia, pro qua
culus est, qui saluus fuit eip
per christum, sed a S. Germa
nat. in oratione de sera

Afferentur in letitia et exultatione

135. ^{per eam} Adducentur ^{in templum}

Regis.

Propterea ^{Regina} populi ^{confitebun-}

tur tibi in aeternum ^{et in seculum}

+ confitebuntur. ^{lib;}

recipere beati redicentis
orationes, quia fecit
et in regno est magna
et in no taxat a se. per
et in regna in coelis eleas
et per angelos. Prophet.
135.

Memores erunt nominis tui

in ^{certi} generatione et generati-

136. Adhaereat lingua mea fave-

bus vestris

Tiedm.

144 Per singulos ^{etiam} dies benedicam
tibi * et laudabo nomen tuum in se-
culum et in seculum seculi; ^{Psalm}

o. Respice in me et misere mei

o. ^{gratiam} Da imperium ^{gratiam} ^{gratiam}
tuo, et saluum fac ^{gratiam}

Fiant ^{etiam} aures tuae ⁱⁿ ⁱⁿ
in vocem deprecationis

10 Sub umbra alarum tuarum
protegetur * a facie iniquorum,
quia me afflixerunt.

16 Custodi animam meam, et
erue me ^{ab omni malo} * non erubescam,
quoniam speravi in domino

a. vid. not. cust. 2. l. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

+ intendentes. ^{Psalm}
Tendit nobis P. Virgo quia
una gemit de nobis lingua
mater fidelissima. ut. un.
P. Germanus. Dicitur quod
quidam moestus oculos ani-
mae ad charitatem in oculis
suis egredientem; quoniam fa-
ta est ad tuum solatium
et sanum. P. Bern. l. 1.
in salute.

+ custodi si custos ob-
sua singularis et universale
hominum, Angelus enim
custodit omnes homines, et
sua vero custodit universos
per singulos et singulos
universos. P. Albert. l. 1.
mag. p. 1. 191.

69a **Exercitia**
valde utilia id, qui diversa patiuntur mala.

Qui variis premuntur necessitatibus, quo
citius eis releventur, studia sua convertere
debent, ad placandam Dei iram, de peccatis,
qua sunt causa flagellorum Dei, postulando
veniam. Si poenitentiam egerit gens ista a
malo suo agam et ego poenitentiam super
malo, quod cogitavi facere ei. Jerem. 18. v. 9.
Deinde mentem suam timore Domini imbua
re debent. Timentis Domini non occurrant mala
sed in tentatione Deus illi conservabit et libe
rabit a malis. Praterea oportet ut fiducia
in Deum suum afferant animum. Quonia
in timore speravit liberabimur. Ps. 90. Deniq; debent
per pios precos divina implorare opam. Peti
te et accipietis. Jo. 16. Ad haec omnia in
servient sequentia exercitia.

69a
Oratio poenitentis qui demersus abyf
so malorum / peccati poene / aspirat
liberari Deo miserente. Exaudi
tus Laudat Dominum.

^{abyssum malorum}
De profundis clamavi ad te Do

mine. * Domine exaudi vocem meam.

s. Intende voci orationis meae. *

rex meus et Deus meus.

6. Domine ne in furore tuo ar

gas me. * ego in ira tua corri

a Remig. Genebr. Muis Linden. Sa

as
pnas me.

14. Et non intres in iudicium cum
seruo tuo ^{rigorose} * quia ^{alioqui} non iusti-
ficabitur in conspectu tuo omnis
vivens.

129. Si ^{erim} iniquitates ^{seruē ex pen =} observa-
deris. ^{seruē} Domine, * Domine quis ^{seruē} susti-
nebit? ^{ah}

150. Misere mei Deus, * secundum
magnam misericordiam tuam.

Et secundum multitudinem
miserationum tuarum, * dele ini-
quitate meam.

24. Secundum misericordiam tuam
memento mei Tu ^{veniam dando:} * prop=

a Liran. Lorin. Geneb. Titelm. Chald. Geneb. Dionys.

tes bonitatem tuam Domine.

10 Quoniam iniquitatem meam
ego ^{confiteor} cognosco. * et peccatum meum
contra me est semper.

+ turbata est. scilicet
cet ex peccati difficultate, qui
libet enim penitens de peccatis
necessario turbatur et dolet.
Aiguaz.

6. Et anima mea ^{turbata est} valde
De ^{pro dolore;} * sed tu Domine usque
quo ^{non misereris?}

40. Ego dixi: Domine miserere mei.
Sana animam meam, quia peccavi tibi.

q 30. Libera me de san-
tibus Deus, Deus sa-
lutis mea: * et exulta-
bit lingua mea iustitia
tuam.

12. Usquequo exaltabitur inimi-
cus meus super me. * respice, et ex-
audi me Domine Deus meus.

6. Convertere ^{ad me} — et eripe animam
meam: * saluum me fac propter
misericordiam tuam.

27. Ne simul trahas me cum pec-

a Bellar. Ballar. Genebr. Gonor. August. Gregor. & Vatab. Agell. Lorin. Bellar. Genebr.

catoribus ^{a in inicitu:} * et cum operan-
tibus iniquitatem, ne perdas me.

24. Reminiscere miserationum
tuarum Domine * et misericordia-
rum tuarum, quae a seculo sunt.

Delicta iuventutis meae * et
ignorantias meas ne memineris.

10. Ab occultis meis munda me
et ab alienis, parce seruo tuo.

56. Misere mei Deus, misere
mei * quoniam in te confidit anima
mea.

27. Benedictus Dominus * quoni-
am exaudivit vocem deprecati-
onis meae.

+ iuventutis. Ju-
ventus hic non pro estate,
sed pro virtute, vel pro passi-
one qd maxime in iuveni-
bus dominatur, sumitur.
Peccata ista ex levitate,
non proptus ex passione, et
ex ignorantia facta hic se-
mitibus petuntur. Agn.
Aiquan.

ah

a Bellarm. Thomas.

6. Exaudivit ^{inquam} Dominus depre-
cationem meam ^{a culpa remittendo} * Dominus
orationem meam suscepit ^{gratiam dando} *

50. Sacrificium ^{enim} Deo ^{gratum} spiritus
^{contrita} contribulatus: * ^{nam} cor contritum
et humiliatum Deus non despicies.

102. Benedic ^{ergo} anima mea Domi-
no * et noli oblivisci omnes retribu-
tiones eius.

Qui propitiatur omnibus ini-
quitatibus suis * qui sanat omnes
infirmiuitates suas.

Qui redimit de interitu vitam
suam * qui coronat se in misericor-
dia et miserationibus.

115. Quoniam tu Domine suavis

+ coronate, nempe
dando sibi victoriam de mun-
do, carne ac demone, sicut
ait Apostolus: gratias Deo
qui semper nos triumphat
in Christo Iesu. Dionys.

a Dionys. Rayner. b Jodem. c Chald. Jansen

et mitis, ^{a multum misericors} et multa misericordia om-
nibus invocantibus te.

102. Misericors et misericors ^{omni-}
nus, ^{longanimis} et multum miseri-
cors.

115. Quid retribuam ^{domino}, ^{pro} his
omnibus, quod retribuit mihi?

115. O Domine quia ^{ecce} ego servus tuus, ^{et} ego servus. ^{ecclesia}
ego servus tuus, et filius ancilla tue.

*Retri-
butio tuo grata, haec est, utquis
se eius obsequio ac voluntati
prorsus deat, cumque laudare
non desinat secundum illud
psalmi: et servite domino
in timore, et consultate eum
in timore. Id in nuntio hoc
et sequentibus versiculis.*

144. Per singulos dies benedicam ti-
bi, ^{et} laudabo nomen tuum in se-
culum et in seculum seculi.

56. Paratum cor meum Deus,
paratum cor meum: ^{et} cantabo
et psalmum dicam ^{tibi}.

115. Dirupisti ^{enim} — vincula mea — ^{et} ^{et peccatoris}

a August. b August. Valent. Turree. c Beda Haymo. Bellar.

Tibi ^{ergo} sacrificabo hostiam laudis,
et nomen Domini invocabo.

100. Cantabo Domino in vita mea,
psallam Deo meo, quamdiu sum.

9. Latabor et exultabo in te,
psallam nomini tuo altissime.

Canticum II.

Alia oratio peccatoris poenitentis pro remissione culpe,
et de remissa exultantis.

Vox poenitentis. <sup>Varia aspirationes ad obtinendam a Deo
de peccatis.</sup>

+ Lecta. legi et non im-
putari peccata. Dem. est, ac re-
mitti et condonari, quo super-
fusius hic Bellarmus.

31. Beati, quorum remissa sunt ini-
quitates, et quorum ^{+ Lecta} sunt pec-
cata.

Beatus vir, cui non imputavit
Dominus peccatum, nec est in

nomen tuum in aeternum.

117. Deus meus es tu, et confitebor tibi:
Deus meus es tu, et exaltabo te.

Exaltabo te Deus meus rex.*

et benedicam nomini tuo in saeculum,
et in saeculum saeculi.

114. Convertere ^{iam} anima mea in
requiem tuam ^a ⁱⁿ ^{justitiam} quia Domi-
nus benefecit tibi.

Quia eripuit animam meam de
morte ^b ^{periculi} * oculos meos a lacrymis:
pedes meos a lapsu ^c ⁱⁿ ^{interitum}.

110. Benedictus Dominus in aeter-
num * fiat, fiat.

a Genab. Hesper b Euthym. Beda c vid. Titelm.

Canticum III.

De utilitate timoris Domini

Vox anime fidelis.

127. Beati omnes qui timeant Domi-
num, * ^{et} — qui ambulant in viis eius.

130. Beati qui scrutantur testimo-
nia eius, * ^{et} — in toto corde exquirunt
eum.

Pax ^{enim} — multa diligentibus legem
suam ^{Domini}, * ^{et} non est illis scanda-
lum.

133. Immittet ^{se} Angelus Domini in ci-
uitate timentium eum, * et eripiet
eos ^{a malis}.

136. Declinate ^{ergo} a me maligni, ^{suggesti}
^{omnibus vestris}, * et scrutabor mandata
Orbis mei ^{liberius}.

a Hasser et alii b Loria Geneb. c Bellar. d Hofer

III. Beatus ^{enim} vir, qui timet
Dominum * et in mandatis eius
^{delectatur}
volet nimis.

III Potens in terra erit se-
men eius: * ^{nam} generatio rectoru
generabitur ^{a deo.}

III Gloria et divitiae in domo
eius ^{erunt:} * et iustitia eius ma-
nabit ⁱⁿ saeculum saeculi. ^{sancti}

38 Oculi ^{an} Domini super ius-
tos: et aures eius in preces
eorum.

33 Multa ^{quidem} tribulationes
a vid Genes b Jansen Trin

justorum: * et ^{at} de omnibus his
liberabit eos Dominus. ^{nā}

33 Clamaverunt justī, et Dominus
exaudivit eos; * et ex omnibus
tribulationibus eorum libe-
ravit eos.

~~33~~ Salus

22. Ad te clamaverunt, et salvi
facti sunt, * in te speraverunt
et non sunt confusi.

36. Salus ^{enim} justorum à Dño ^{est}
et protector eorum in tempo-
re tribulationis.

33. Custodit Dominus omnia
ossa eorum: * ^{ullū} unum ex his
non conteretur.

33. Oculi enim Domini
super justos, et
audes eorum in pace,
eorum

118. ^{igitur} Confige ^{74a sensus} timore tuo carnes
^{meos} meas: * à iudicis enim tuis timui.

^{illuminata} Revela oculos meos: * A considera-
ⁱⁿ bo^t mirabilia De lege tua.

142. ⁱⁿ Notam fac mihi viam, in quaambu-
lem: * quia ad te levavi animam meam

^{non} ⁱⁿ Averte oculos meos, ne videant
vanitatem: * in via tua ^{conforta} vivifica me.

Fiat cor meum immaculatum in
^{mandatis} iustificationibus tuis, * ut non confun-
^{in aeternu.} dar

^{igitur} Confige ^{sensus} timore tuo carnes
^{meos} meas: * à iudicis enim tuis timui. ^{nam}

75. Tu terribilis es, et quis resistet
tibi * ^{quando} ex hunc via tua ^{seriet in impios?}

a. Sa b Titelm. c Titelm. d vid. Beda Haymon. e

+ mirabilia. Quantum
ad procepta exquisitissima, effica-
cissima, quantum ad propozi-
ta observantibus magnifica
promia, quantum ad commi-
nata pro varientibus alter-
na supplicia, quo omnia in
lege op; cernunt, qui ab eo
illuminatos habent mentis
oculos. Titelm.

20. Pones eos ut clibanum ignis in tem-
pore ^a vultus ^{luc} tui: * Dominus in ira sua
conturbabit eos, et devorabit eos ignis.

32. Ecce ^{vis} oculi Domini super motu-
entes eum * et ^{super eos} in eis, qui sperant super
misericordia eius.

+ in fame. cum fame
eterna affligentur impii,
satiabuntur sancti; pauperes
in eterno, inebriabuntur quo
ab ubertate Domini etc. Titelm.

Ut eruat a morte ^{eterna} animas
eorum: * et alat eos ^{in fame} ^{perverto}

24. Firmamentum ^{erim} est Dominus fi-
mentibus eum: * et Testamentum ^{promissio} ipsius
^{hoc est} ut manifestetur illis.

114. Volentatem ^{idem} fimentium se
faciet, * et deprecationem eorum
exaudiet, et saluos faciet eos.

105. Deduc me ^{ergo} Domine in via
tua, et ingrediar ^{ambulabo} in veritate tua: ^{lege}

a. s. Basil. Genes. b. Haym. Alens. C. e. Lyran.

^{a quod} ^{salutis tuae}
 Coetetur cor meum, ut ⁱⁿ fideat nomen tuum.

30. Redde mihi letitiam ⁱⁿ salutaris tui.

Et spiritu ⁱⁿ principali confirma me.

30. Illustra faciem tuam super servum tuum: ⁱⁿ saluum me fac in misericordia tua. ⁱⁿ Domine non confundat, quoniam invocavi te.

35. Benedicite ⁱⁿ gentes Deum nostrum.

Et ⁱⁿ audiam facite vocem laudis eius.

Qui posuit animam meam ⁱⁿ ad vitam.

Et non decidit ⁱⁿ in commotionem pedes meos.

33. Time Deum omnes sancti eius: ⁱⁿ quoniam non est inopia timenti- bus eum.

ⁱⁿ Redde ⁱⁿ licet Deus animo, poenitenti conferat salutem suam, id est, salutem re-mittendo culpam, non tamen eam. Sempiterni afficit letitia spiri- tuali, qua plerumque pro ani- mo ob. Datam sibi salutem afficiuntur; hanc igitur leti- tiam, petit iam fidei anima, ut in bono firmius perseve- rare possit; unde et subdit: ⁱⁿ et spiritu.

at Lyras. Tirin. 6 Jans. Sa. Hier. Vers. Dionys. Bellar. Dionys. Aiguon. Bellar. h Jansen.

2. **Servite** Domino in timore, et erul-
tate ei cum tremore ^{in eo} ~~_____~~ ^{tamen.}

Apprehendite disciplinam, ne quando
irascatur Dominus ^{contra vos;} _____ * et pereatis
de via ^{salutis} iusta.

75a

Canticum IV.

De utilitate fiducia in Deum et ad Deum confugien-
tiam in omni necessitate.

Vox animae fidelis.

+ insanas falsas.

puta falsa vanitas, super-
stitiosas observationes, accu-
tas quae dementant ho-
mines, et frustrantes expe-
ctata ab eis salute. vid. Iansen.

39. **Beatus** vir, cuius est nomen Domini
Spes eius: et non respexit in vanitates,
et ^{a adiutoria} ^{falsa} insanas falsas.

145. **Beatus**, cuius Deus Jacob adiutor
eius, et spes eius in Domino ^{Deo} ^{est} ^{Christus} ^{_____} *
qui fecit celum et Terram, mare, et

a Bellarm. et alii.

omnia, quae in eis sunt.

146. Beneplacitum est Domino super
timentes eum. * et in eis ^{delectatur} qui spe-
rant super misericordia eius. _{igitur}

26. Expecta Dominum, ^{et} viriliter
age ⁱⁿ _{anima mea} * et confortetur cor tuum,
et sustine Dominum ^{ad iudicium}

54. Laeta super Dominum curam tuam,
et ipse te ^{et} enutriet. * non dabit in atri-
um fluctuationem iusto.

36. Revela ^{comitte} Domino ^{negotia tua} viam tuam, et spera
in eo. * et ipse faciet ^{prospiciet omnia}

146. Magnus ^{enim} Dominus Deus noster,
et magna virtus eius. * et sapientia eius
non est numerus.

+ enutriet. Hoc verbum
ample sumi debet, ut idem
sit: suppeditabit omnia
necessaria curabit ne quid deficiat.
+ non dabit, id est, non pa-
sctur unquam, ut iustus mali
obnuetur. Genes.

+ magnus. Hoc et
sequenti versu, ea continen-
tur attributa divina, quibus
fiducia hominis in Deum
proferri debet; nempe
omnipotentia infinita sapi-
entia, bonitas et misericor-
dia super omnia.

Heber. Bellarm. de iudic. Bellar. Sa. Linn. Tim. Genes. Linn. p.

144. ^a ^{bonus item} Suavis — Domine uniuersis, et
miserationes eius super omnia opera eius.

105. Inclina ^{ergo} Domine aurem tuam,
et exaudi me: * quoniam inops et pau-
per sum ego.

24. Tribulationes cordis mei multi-
plicatae sunt: * de necessitatibus meis
erue me.

15. Mirifica misericordias tuas ^{in me:} *
qui saluos facis sperantes in te.

60. Exaudi me Domine, quoniam be-
nigna est misericordia tua: * secundum
multitudinem miserationum tuarum
respice in me.

24. Ad te ^{enim} Domine leuavi animam
meam: * Deus meus in te confido, non
erubescam.

a Hieron. vers. geneb p

120. Levavi oculos meos ^{ad Coelos} in montes, ^{*}
unde veniet auxilium mihi. ^{nam}

Auxilium meum a Domino ^{*}
qui fecit coelum et terram. ^{suu}

62 In velamento alarum tuarum exultabo, ^{de} adhesit anima mea post te: me suscepit dextera tua.

37. Quoniam ^{ergo} in te Domine speravi: ^{*}
In exultatione me Domine Deus meus.

27. Dominus adiutor meus, et protector meus: ^{*} in ipso speravit cor meum, et adiutus sum. ^{ipso}

143. Misericordia mea et refugium meum: ^{*} susceptor meus et liberator meus.

9. Et ^{de} sperent in te, qui novenerunt nomen tuum: ^{*} quoniam non dereliquisti ^{honoris glori}

quosentes te Domine.

5. Et latentes omnes, qui sperant in
te, ^{nam} in aeternum exultabunt, et
habitabis ^{cum} in eis.

30. Ego autem in te speravi Domine,
dixi: Deus meus es tu, ⁱⁿ manibus
tuis sortes meae.

30. In te Domine speravi, non confu-
datur in aeternum.

61. Nonne ^{iam} Deo subjecta erit ani-
ma mea, ^{salus} ab ipso enim ^{mea est} salutare meum.

26. Dominus ^{enim} illuminatio mea, et sa-
lus mea, ^{ergo} quem timebo?

17. ^{melius} Bonum est confidere in Domino,
quam confidere in homine.

90. Qui ^{enim} ^{confidit} habitat in adiutorio Altis-
simi, ^{coeli} in protectione Dei commora-

^a Bellar.

itur.

ante

(1712)

44. Prope est Dominus omnibus invocantibus eum. ^{*} omnibus invocantibus eum in veritate. ^{nam}

Desiderium pauperum exaudivit Dominus, ^{a affectum} ^{*} preparationem cordis eorum exaudivit auris tua. ^{Deo}

45. Sperate in eo omnis congregatio populi: effundite coram illo corda vestra. ^{desideria} ^{*} Deus enim adiutor noster in aeternum.

46. A custodia matutina usque ad noctem, ^{vigilia} ^{plena fidelis} ^{*} speret Israel in Domino.

Quia apud Dominum misericordia est: ^{et} ^{*} et copiosa apud eum redemptionis ^{ab omni malo.}

Bollani. Hespero

10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20

Canticum V

Supplicia animo fecum adentes amanti, & que
ad horum concupiscentis.

Vox amantis.

36. Delectare in Domino ^{o animam meam} — *

Et dabit tibi petitiones cordis tui.

33. Inquire ^{eius} ^{o anima mea} ^{o anima mea} + pacem — * et perse-
quere eam.

17. Diligam ^{ego} te Domine fortitudo
mea. * Dominus firmamentum meum
et refugium meum, et liberator meus.

4. Filij hominum usquequo gravi
corde ^{o anima mea} — * ut quid diligitis vanita-
tem et quodritis mendacium?

143. Beatum ^{o anima mea} — dixerunt populi

+ pacem. Hoc est pax,
quod exuperat omne sensum.

philip. 4. qua mens felicitas
in Deo conquiescit. vis eam
possidere? a ma, hoc enim non
nisi in cor divinis amore succen-
sum videtur.

+ vanitatem. Vanitas
est ista vana, quia non sunt
stabilia: sunt vero fallacia, quia
promittunt delectationem, et
damer affligunt mentem.

^{o anima mea} Haymo. Tim. b. Chrysost. Beatus. ^{o anima mea} ^{o anima mea}

bitur. certe

144. Propè est Dominus omnibus
invoquantibus eum, * omnibus invo-
cantibus eum in veritate. nam

5) Desiderium pauperum exaudi-
vit Dominus, * ^{affectum} preparatione cor-
dis eorum audivit auris sua. Ides

6) Sperate in eo omnis congrega-
tio populi: effundite coram illo
corda vestra: * Deus ^{anim} - adiutor
noster in aeternum.

129. ^{vigilia.} A custodia matutina usque
ad noctem * Speret Israel in
Domino.

129. Quia apud Dominum miseri-
cordia est: * et copiosa apud eum
redemptio ab omni malo.

a Bellar e b Hefer. C.

o
bur
lar
ni
100.

Exercitia

preces maxime ^{Juu} tempore belli.

* homil. 9. De Nat.
Dni incomple
Dni incomple

* Exod. 17.

* 2 paral. 14

* 4 Reg. 19.

* Judith. c. 13

* vid ff. 59. 107. C

* 2 paral. 20

* 1. Machab. 6

* ibid. c. 9

Aptissima ^{arma} oratio est ait S. Chrysostomus.
Moyse, quando in vertice collis manus
levabat, populus Israeliticus contra Amalec
vincerat. fin autem paululum remisisset,
superabat Amalec. Rex Aza pugnatu-
rus contra Davies centena millia regis A-
thiopiu invocavit Dnu Deu, et ait: Ad-
iura nos Domine Deus C* et sic con-
trivit totum eius exercitu. Rex Ege-
chius oppugnatus a Sennacherib rege Apy-
viorum ascendit in domu Dni, et oravit.
Adiuro perierunt Angeli Dni una noc-
te 185 millia Apyviorum. Judith e Be-
thulia egressura ad Holofernem, dixit O-
rid: nihil aliud fiet pro me nisi oratio.
Cum ifama facta ad Deu oratione
presidit caput Holofernis et fugata eius
exercitu concivibus suis saltem peperit.
David quoties in hostes movit, totas psal-
mos composuit et cecinit, toties et tri-
umphavit. Rex Josephus tres exercitus
non armis sed oratione profligavit.
Iudas Machabaeus quoties oravit Domi-
num, semper vicit. Bis vero victus ab
Antiocho et Barchide orasse non legi-
tur. Aptissima igitur arma sunt preces
maxime autem ista, quam potius parit a
Davide, cu in hostes moveret composita est.

Oratio quamula contra mala quae ex bello
oriri solent cum imploratione divini au-
xilii contra hostes: tropologica aduersus
infidelitatem daemonis et carnis

Propheta

73 Ut quid Deus repulisti in

perpetuum
finem: ^a iratus est furor tuus
^{cura} super oves pascuae tuae.

59 Commovisti + terram, et con-
turbasti eam ^{a belli tumultu} sana con-
turbationes eius, quia commota est.

59 Ostendisti populo tuo dura: ^{tribulationis} et hi
potasti nos vino compunctionis: -

59 Dedisti metuentibus te signi-
ficationem: ^{gratum} ut ^{ad te} fugiant a facie
areus. ^{igitur}

94. Venite, adoremus, et procidamus
ante Deum, ploremus coram Domino,
qui fecit nos: * quia ipse est Dominus

a Titelm. Hefer. b Hefer. c Genes. Titel d Vers. Hefer. e Thoma.

100

Deus noster, nos autem populus ejus,
et oves pascuae ejus.

44. Quoniam, Deus magnus Domi-
nus, et rex magnus super omnes deos:
quoniam non repellet Dominus ple-
bem suam, quia in manu eius sunt
omnes fines terrae. ^{Igitur}

33. Accedite ad eum, et illuminamini
nis: et facies vestrae non confundentur.

33. ^{prope enim} iuxta est Dominus iis, qui tri-
bulati sunt corde: et humiles ^{afflictos} spiri-
tu salvabit.

Vox Populi

29. Ad te ^{domine} Domine clamabo: et ad Deum
meum deprecabor.

37. Domine ante te omne desiderium meum:
et gemitus meus non est absconditus.

38. Exaudi orationem meam Domine,
et deprecationem meam: et auribus percipe
lacrymas meas.

12. Usquequo Domine oblivisceris me: in
finem ^{in perpetuum} usquequo avertis faciem tuam a me.

^a Genes. Hebr. 6. Ballar. & Hebr. 6. Genes.
Thomas.

12. Quamdiu ponam consilia in anima
 mea ^{propria mea} et ^{et} dolorem in corde meo
 per diem ^{patiar} 22. Usquequo exaltabitur inimicus
 meus super me? respice, et exaudi me Dne Deus meus.

85. Inclina Domine aurem tuam, et exau-
 di me: quonia inops ^{afflictus} et pauper
 sum ego.

24. Tribulationes cordis mei ^{repletas}
 multiplicatae sunt.

31. Tu es refugium meum à tribulatione,
 qua circumdedit me: ^{tu es} exultatio mea:
 erue me à circumdantibus me ^{malis}.

30. Ego autem in Domino speravi: et le-
 tabor, et exultabo in misericordia tua
 tua: ^{ais enim}

49. Invoca me in die tribulationis:
 et servam te, et ^{sic} honorificabis me. ^{igitur}

55. In quacunque die involavero
 te: et ecce cognovi, quonia Deus ^{adiutor}
 meus es.

69. Adiuutor meus et liberator meus
 es tu: Domine ne merearis ^{spe ferre}

a. Keller. Mentz. b. Alenf. Titel. Jans. Sa. LeBlanc C.

Ne tradas bestias
animas confiten-
tes tibi: * et ani-
mas pauperū tuo-
rū ne oblivisca-
ris in finem

12. *U*sq̄ue quo exaltabitur inimicus
meus super me? * respice et exaudi
me Domine Deus meus.

63. Exaudi Deus orationem meam
cum deprecior * a timore inimi-
ci eripe animam meam. *q̄* ³ Pelites

121. Rogate, quæ ad pacem sunt
⁶ Eulisia ¹¹ sit ^{eius} abundantia - dili-
gerite Jerusalem * et ^{Christe} gentibus te ^{militante:}

124. ~~Fiat pax in plebe tua~~ ^{militante:}

121. Fiat pax in ^{plebe} virtute tua ^{militante:}
et abundantia in ^{du: bus} terribus tuis.

9. Exurge Domine Deus, et exalte-
tur manus tua: * ne obliviscaris pau-
perum.

79. Excita potentiam tuam, et veni: *
ut salvos facias nos.

59. Da nobis auxilium de tribulatio-
ne: * quia vana salus hominij.

* 32. Fiat misericordia tua
Domine super nos * que admo:
dū speravimus in te.

* 78. Ne memineris iniquitatum nostra-
rum antiquarum: cito anticipet
misericordia tua: * quia pauperes facti su-
mus nimis.

August. Prosper Haym Lyran. Hieron. Lyran. 13. Tunc
Tunc. Tunc. Tunc. Tunc. Tunc.

78 Adiuva nos Deus salutaris noster et prop-
ter gloria nominis tui Domine libera nos.
et propitius esto peccatis nostris propter nomen
tuum.

79 Deus converte nos ^{ad te.} * et ostende fa-
ciem tuam, et salvi erimus.

24 Libera Deus ^{plebe tua} Israel * ex omnibus tribulatio-
nibus suis.

28 Salvum fac populum tuum Domine.
et benedic hereditati tuae: * et rege eos, et
excolle illos ^{gloria} usque in aeternum.

Oratio Principis adversus hostes
visibiles: tropologie contra invisibiles.

3. Domine, ^{us} quid multiplicati sunt qui
tribulant me: * ^{quam} multi insurgunt ad-
versum me.

3 Tu autem Domine Susceptor meus es: *
gloria mea et exaltans caput meum.

122. Ad de levavi oculos meos: * qui ha-
bitas in caelis.

79. Deus in adiutorium meum intende: *
Domine ad adiuvandum me festina.

120. Auxilium ^{enim} meum a Domino * qui
fecit caelum et terra.

89. Adiuutor meus, et liberator meus ~~est~~
domine: * Domine ne moreris ^{optare}.

58. Eripe me de inimicis meis Deus meus: *
habentes insurgentibus in me libera me.
et ab insurgentibus in me libera me.

13. Psalmus 78
vid. flam amor
f. 150

29 Ad te Domine
* clamabo. * et ad Deum
meum supplicabo.

30.

34 iudicia Domine nocentes me: * ex-
pugna, impugnantes me

34 Apprehende arma, et scutum * et exur-
ge in adiutorium mihi.

39. Avertantur retrorsum, et erubescant,
qui volunt mihi mala.

17. Deus, qui das ^{a victorias} vindictas mihi: et
subdis populos sub me: * Liberator
meus de inimicis meis iracundis.

26. Dominus ^{enim v defensio} illuminatio mea, et
salus mea: * quem ^{ergo} timebo?

26. Dominus protector vita mea: * a
quo trepidabo?

26. Si consistat adversum me castra ^{hostiu} - * non timebit cor meum.
26. Si exurgat adversum me praelium: ^{triumphu}
in hoc ego sperabo.

39 + Vt liberentur dilecti tui * sal-
vum me - fac dexteram suam, et exau-
di me.

58. Ego autem cantabo fortitudinem
tuam: * et exultabo mane misericor-
diam.

12. Exultabit cor meum in ^{in perfido} salutari
tuo: cantabo Domino, qui bona tri-

a Dionys. b Genes. c Lyran. Genes d Genes.

+ castra / Hieronymus
hic intelligit hostes
cum infidelibus, cum
invidiosis

+ Vt liberentur. Hoc
dicit David movens
in Edumatos, sicque
rogans Deum ut oppo-
siti ferret, quatenus
subditi sui ab hostium
invasione liberarentur.

trinit^{trinitate} et psallam nomini Domini
Altissimi.

58 Adiuutor meus tibi psallam, quia
Deus susceptor meus es. * Deus meus
misericordia mea.

29 Exaltabo te Domine, quonia
^{poteristi} suscepisti me. * nec delectasti ini-
micos meos super me.

Oratio pro Principe in hoste mouen-
te. ^{re} Moraliter peccatio est
pro Eclesia vel quavis fidelis
anima.

19 Exaudiat te Dominus in die
tribulationis. * protegat te nomen
dei Jacob.

Mittat tibi auxilium de ^{a celo} Sancto. *
et de Sion ^{coelestis} tueatur te.

Memor sit omnis [†] sacrificii tui. *
et holocaustum tuum ^{gratum} pingue fiat.

+ Sacrificii Sa-
crificium Deo
gratum est spiritus
contribulatus
cor contritum et
humiliatum p. 90

Tribuat tibi ^{omnia} secundum cor tu-
um. * et omne consilium tuum con-
firmet. Sum

Psalm. 6. Genes.

10
11
12
13
14

Latabimur in ^{a salute sua} salutaris tuo: *
et in nomine Dei nostri ^{b triumphabimus} magnificabimur.

Impleat Dominus omnes peti-
tiones suas: * nunc ^{c firmiter speramus} cognovi, quo-
nia ^{d faciet} saluum ^e faciet ^f fecit Domi-
nus + Christum suum

Exaudiet illum de coelo sancto
suo: * ^{nam} in ^{e fortitudine} potentatibus salus dex-
tera eius ^{f est.} —

Hi in ^{f hi} carribus, et in ^{g confidenter} equis
nos autem in nomine Domini Dei nos-
tri invocabimus.

33. Non ^{anim} salvatur rex per mult-
^{pietate exercitum} tam virtutem: * et gigas non salva-
bitur in multitudine virtutis sua.
Fallax ^{i inutilis} equus ad salutem ^{absq Deo:} — *
in abundantia ^{anim} virtutis
sua non salvabitur ^{k sapiens eius} —

^a Titelm. Thomaf. ^b Genes. ^c Titelm.
Calm. ^d Verf. Hieron. ^e Genes. ^f Lyran. ^g Bellar.
^h Chald. ⁱ Italij. ^j Muis. ^k Bellar. ^l Lorin.

+ Christu. Puta
f. litteraliter. Da-
vid regem; sensu
vero accomodati-
tio nos Germani
cum maxime in-
tellegimus quem
Deus totius im-
perii regem con-
stituit.

59 In Deo ^{igitur agemus} faciemus ^{fortiter} virtutem: * et
 ipse ad nihilum deducet Inbulantes
 nos ^{nam}
 123 Aditorium nostrum in nomine
 Domini, * qui fecit coelum et terram.
 20 Exaltare Domine in virtute tua: *
^{tum} cantabimus et psallemus ^{potentia tua} virtutes tuas.
 19 Domine saluum fac regem ^{Ni:} * et exau-
 di nos in die, qua invocaverimus te.

Pia aspirationes 83a
 pro aegrotis, et moribundis.

Oratio pro recuperanda sanitate atq; interim
 patientes toleranda infirmitate.

Aeger

37. Domine ne in furore tuo ^{v. punias} arguas
 me, * neq; in ira tua ^{castiges} corripas me.

Quoniam ^{v. plaga} Sagitta tua infixae sunt

† Sagitta. Sagittas
 Dei, vocat suum morbum.
 a Deo in spu. Genet. dicitur
 morby Sagitta, quia instat
 Sagittae homine cito ac ni-
 hil cogitantem tridit. Oluis.

a Sa p b Findan. Sa p in ps. 6. v. j. c. Genet. Bellar p

^{a aggravasti}
michi, * et confirmasti super me manum
tuam.

† peccatorum.

Peccata ut plurimum
sunt causa, quod non sit
pax ossibus, id est membris
vires corporis debilitentur
et membra eius infirmen-
tur, capset ergo iniquitas
et defunct infirmitas.

Non est sanitas in carne mea a facie
ira tua: * non est pax ossibus meis a fa-
cie† peccatorum meorum.

Afflictus sum et humiliatus sum nimis.*

^{pro}
rugiabam a gemitu cordis mei.

112
† Domine ante te est
ne desiderium meum.*
et gemitus meus a
te non est absconitus

30. A fortitudine manus tuae,* ego defeci;
in increpationibus tuis.

31. Quoniam die ac nocte gravata est su-
per me manus tua.* ^{ad te} conversus in cen-
na mea, dum ⁱⁿ configitur ^{mibi} spina ^{doloris}

114. Tribulationem ^{enim} et dolorem invenii,*
et nomen Domini invocavi.

6. Misere mei, Domine, quoniam infir-
mus,* sana me Domine, quoniam ^{debilitatus} conturbata

a Bellar. b. Genet. c. Alens. Mus. Titelm. P. Jansen. Dionys. e. Agell.

^{10105 meo}
Sunt ossa mea.

30. Quoniam defecit in dolore vita mea,*
et anni mei in gemitibus.

60. Saluum me fac Deus* quoniam [†] intraverunt aquae.
verunt aquae usque ad animam meam. <sup>significare vult de de
vita periclitari se
in sumo esse vite diseri-
mine. Quis.</sup>

Non me demergat tempestas aquae: neque ab-
sorbeat me profundum ^{dolorum}* neque urgeat ^{claudat}
super me puteus ^{mortis} os suum.

114. O Domine libera animam meam*
† tu misericors Dominus et justus.

100. Adiuva me Domine Deus meus:* ^{sanum} Saluum
me fac secundum misericordiam tuam.

24. Secundum misericordiam tuam memen-
to mei tu ^{sanando me}* propter bonitatem tuam [†] propter misericor-
diam, non propter meam
6. Convertere Domine et eripe animam meam* <sup>esse me, et propter delicta
mea mihi a te in ipsum
hunc mortuum. Quis.</sup>
^{sanum} Saluum me facti propter misericordiam tuam.

^a Basil. Ferrand. ^b Bellar. ^c Bellar.

^{Psalm.}
^{c. 30.} Domine vim ^{a morbi} ^{v age} patior responde pro
me ^{contra eam.} * ^{at} ^{quod} quid dicam ^{aut} quid respon-
debit mihi, cum ipse fecerit ^{quod patior.}

93. Beatus ^{ergo} homo, quem tu erudieris Do-
mine, * ^{ex} et de lege tua docueris eum ^{patientiam.}

9. Quoniam non in finem oblivio erit paupe-
ris, * ^{enim} patientia ^{pauperum} non peribit in
^{ipsum.} finem.

61. Nonne ^{ergo} Deo subiecta erit anima
mea, * ^{quod} ab ipso enim ^{salus} salutare meum ^{mea est.}

Quia et ipse Deus meus et Salvator meus,
et adiutor meus.

36. Subditus ^{itaque} esto Domino, * ^{et} ora
eum ^{aspice.}

26. Expecta Dominum ^{et} viriliter age: *

et confortetur cor tuum, ^{et} ^{expecta} sustine Dominum ^{adiutor}

^{a Trin. Bossuet. Titeln. vide etiam Trin. Agell. p. Cyran. Titeln. Saff.}
^{Grac. Ludolph. g. Hicron. vers. h. Bellar. i. Bellar. Mus.}

144. Prope est ^{enim} Dominus invocantibus 85

eum, * omnibus invocantibus eum in veri-
tate. ^{In tonitru}

115. Calicem ^{a afflictionis} Salutaris accipiam: * et no-
men Domine ^{ne deficiam.} invocabo

37 Quoniam ego in flagella paratus sum ^{ob}
^{peccata mea:} * A dolor meus ^{ex iis} in conspectu
meo semper ^{est.}

56. Paratum cor meum Deus, paratum
cor meum ^{ad tolerantiam:} * cantabo et psalmum
dicam ^{in ea.}

54. Ego autem ad Deum clamavi * A Do-
minus ^{sanabit.} salvabit me.

6j. In te Domine speravi: * non confun-
dar in aeternum.

^a Cyprian. ^{Basil.} apud Genab. ^b Genab. ^{Bellar.} ^c Aiguanus.

Canticum III.

Oratio est, qua disponuntur moribundus, ut fiducialiter
ac hilariter mortem subeat.

Sacerdos in persona
moribundi.

26. Deus in adiutorium meum intende.*
Domine ad adjuvandum me festina.

69. Avertantur retrorsum et erubescant,*
qui volunt mihi mala.

17. Circumdederunt me dolores mortis.*
et torrentes iniquitatis ^{mace} conturbaverunt me.

50. Misere mei Deus* secundum magnam
misericordiam tuam.

Et secundum multitudinem miserationum
tuarum,* dele iniquitatem meam.

27. Ne simul trahas me cum peccatori-
bus ^{in interitum} et cum operantibus iniquita-
tem; ne perdas me.

24. Reminiscere miserationum tuarum Domine.*

a. Bellon.

et misericordiarum tuarum, quo a saeculo sunt. 86

100. Ab occultis meis munda me ^{Domine} et
ab alienis parce seruo tuo.

29 Quia a quod te propitius est: * et propter
^{miserentia} legem tuam sustinui te Domine.

30. Illustra faciem tuam super seruum tuam:
saluum me fac in misericordia tua: Domine non
confundar, quoniam invocavi te.

05. Quoniam tu Domine suavis et mitis: * et
multo misericordia omnibus invocantibus
te.

144. Credidi ^{in Xte} * propter quod locutus
sum ^{dicors;}

26. Credo videre bona Domini, * in terra
viventium.

30. In te speravi Domine, dixi: Deus meus
es tu: * in manibus tuis sortes meae.

• Bellar. b Bell. • Anob. Valent. ~~Regent. Bell. b~~

24. Ad te Domine levavi animam meam: *
Deus meus in te confido, non erubescam.

17. Diligam te Domine fortitudo mea: * Do-
minus firmamentum meum et refugium meum,
et liberator meus.

79. Mihi autem adherere Deo bonum est: * et
ponere in Domino Deo meo spem meam.

54. Et dixi: quis dabit mihi pennas sicut
columba: * et volabo, et requiescam ^{in Deo.}

41. Sitivit ^{enim} anima mea ad Deum fontem
vivum: * quando veniam et apparebo
ante faciem Dei?

Quemadmodum desiderat cervus ^{estans} ad
fontes aquarum: * ita desiderat anima mea ad
te Deus.

26. Tibi dixit cor meum, exquisivit te ^{supplicat}

^{mens} facies mea: * faciem tuam Domine sequar. 87

72. Quid enim mihi est in colo ^{l. suare sine te.} *
et a te quid volui super terram.

30. Et nunc quae est expectatio mea: * nonne Dñg?

72. Defecit caro mea et cor meum: * Deus
cordis mei, et pars mea Deus in aeternum.

15. Dominus ^{enim} pars hereditatis meae et ca-
licis mei ^{suavissimi:} * Tu es, qui restitues here-
ditatem meam mihi.

03. Quam dilecta tabernacula tua Domine
virtutum: * concupiscit et deficit anima mea,
in atria Domini ^{anhelans.}

Quia melior est dies una in atrijs tuis,
super millia ^{hic.} ^{ibi}

15. Adimplebis me letitia cum vultu tuo: *

^{sed et} delectationes in dextera tua usq[ue] in fi-
nem ^{habebis.}

a Bedar. p. b Genes. c Genes.

41. Quare ^{ergo} tristis es anima mea? ^{et} quare conturbas me ⁱⁿ ^{amore?}

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi ⁱⁿ ^{domo eius:} ^{et} ^{salutare} ^{enim} vultus mei, et Deus meus ^{est.}

120. Levavi ^{etiam} oculos meos ^{ad} ^{sanctos} ^{et} ^{unde} ^{veniet} ^{auxilium} ^{mih.}

121. Regate ^{pro me} quae ad pacem sunt ⁱⁿ ^{Jeru-} ^{salem:} ^{et} ^{abundantia} ^{diligentibus} ^{te} ⁱⁿ ^{Deo.}

23. Attollite ^{et} ^{portas} ^{principes} ^{vestras:} ^{et} ^{elevamini} ^{portae} ^{caelestes} ^{et} ^{eternaes.}

117. Aperite ^{et} ^{mih.} ^{et} ^{portas} ^{justitiae:} ^{et} ^{ingres-} ^{sus} ⁱⁿ ^{eas} ^{confitebor} ^{Domino.}

62. Et in velamento alarum tuarum exultabo ⁱⁿ ^{Deo} ^{et} ^{adhuc} ^{anima} ^{mea} ^{post} ^{te.}

Intende animae meae, et libera eam: ^{et} ^{prop-} ^{ter} ^{inimicos} ^{meos} ^{eripe} ^{me.}

a Cyral b Ferrand Thonart e Hugo d Tiel
e Ferrand Rayner f Eutham Bellar

† portas justitiae.

id est, portas regni co-
lorum, quae ex justitia
constant, porta enim glo-
rie justitia est. Bellar.

vid. etiam Hic. August.

24. Custodi animam meam, et erue me.* 58

non erubescam, quoniam speravi in te.

114. Convertere ^{iam} anima mea in requiem
tuam ^{eterna:} quoniam quia Dominus bene=
fecit tibi.

4. In pace ^{Deo} in idipsum* dormiam et re=
quiescam.

30. In manus ^{proprie:} suas ~~Deo~~* comendo spiri=
tum meum.

a Bellar. 6. August.

[Faint, mostly illegible handwritten text in a cursive script, likely a medieval manuscript. The text is written in dark ink on aged, yellowish paper. Some words are difficult to decipher but appear to include "P. spirit", "P. dominus", and "P. spirit".]

[Partial view of the adjacent page, showing handwritten text in a similar cursive script. Legible words include "De mo", "An", "Cognita", "et aeterna", "Cot me", "Armando m", "Ecce", "meos", and "lum an".]

15/89
Considerationes
de
Quatuor Novissimis
vanitate ac Mundi. 89a

Consideratio a. I.

De mortalitate hominis.

Anima fidelis.

36. ^{a proteritos} Cogitavi dies antiquos: * et
annos aeternos in mente habui. ^{tunc}

34. Cor meum conturbatum est in me, *

et formido mortis cecidit super me.

37. ^{an im} ^{b breves} Ecce — mensurabiles posuisti

^{c vita} dies meos, * et substantia mea tanquam

^{momenti} nihilum ante te.

+ cogitavi ^{scd}
est, ut exponit: ^{scd} fieri-
nyorus: Cogitavi ab
initio mundi, quando homi-
nem fecit Deus ab Adam
usq; ad tempus meum. Et
ecce omnes mortui sunt,
et obitatem ingressi
sunt.

+ formido. Si bonam
conscientiam haberes, non
multum mortem times.
Si hodie non es paratus,
quomodo cras eris? ^{scd} cras
dies est incerta. sic ergo
teneas te in omni facto et
cogitatu, quasi hodie vel
statim opes moriturus.
Imit. l. 2. c. 23.

+ ecce mensurabiles.
valde cito erit tecum hic factu

Helm. b. Hier. Vers. Raring. c. Hier. Vers. d. Firin.

video aliter quomodo se ha-
beas. hodie homo est, aenas
non conparat; semper ergo
paratus est, et taliter vive,
ut nunquam te inparatum
mors inveniat. Idem.

102. Homo ^{sanctus} sicut fenum dies eius,*
tanquam flos agri sic efflorescit.

+ Homo ^{confructio} est haebraica, quo latine sic
effertur: hominis dies si-
cut fenum sunt evanidi et
fugaces, tanquam flos agri
florebit, perbreve tempore
vernabit, senescent, mactetur
a morte, et amplius non erit.
Hebr.

100. Quis est ^{enim} homo, qui vivet et non
videbit mortem? ^{aut} eruet animam
suam de manu ^{mortis} inferi?

102. Quoniam spiritus pertransi-
bit in illo, et ^{tunc} non subsistet, et ^{hic}

+ cogitationes. ^{quar-} non cognoscat amplius locum suum.
^{ta} quotidie cogita mus et di-
cimus: die crastina illud faci-
am. sed dicitur mihi: stulte
hac nocte ra pietus anima
tua, quo autem pro parasti,
cuius erunt? Hieron.

145. Exibit ^{ex corpore} spiritus eius, et ^{illu-}
revertetur in terram suam: in illa die
peribunt omnes ^{hominum} cogitationes eorum.

+ tanquam aqua. ^{omnes} morimur et quasi aqua
dilabimur in terram. 2. Reg. 14
Idem. unde beatus qui ad mori-
endum quotidie se disponit. et
satis nunc nititur esse in vita,
qualis optat inveniri in morte.
2. Tim. l. 2. c. 23.

57. Ad nihilum devenient ^{tanquam}
aqua decurrens: ^{mors in eos} intendit arcum
suum, donec infirmentur.
^{deficiant}

a Euthym. Agell. c. ^{Mani} c. Bellar

91. ^{a Adam} Vos autem sicut homines moriemini,
ni, * et sicut unus de principibus ^{co 2}

^{loquibus} deditis ^{o impii.}

33. ^{enim} Mors peccatorum pessima,
115. ^{at} pretiosa in conspectu Domini

mors sanctorum eius. ^{nam}

126. ^{mortis} Cum dederit dilectis suis somnum
* ^{enim} ecce haereditas Domini

ni, filii, ^{ae} merces ^{Christi} fructus ventris. ^{ultima}

4. In pace ^{o simul cum eis} in idipsum: * ^{et} dormiam et

requiescam.

101. ^{igitur} Ne ^{o Deus!} revoces me ^{penitiam.} in di-

vidio ^{post mortem} diem meorum ^{penitiam.}

6. Quoniam non est in morte ^{fructuosa} qui me-

mors filii ^{fructuosa} * in inferno autem

+ fructus. Ipse po-
minus natus est fructus
ventris virginis, cuius af-
sumpta humanitas hanc
accepit mercedem ut vocati
in filios sint hereditas eig.
Averro.

+ dormiam. Be-
ati mortui, qui in Domi-
no moriuntur a modo
dicunt spiritus, ut requiescant
Apoc. 14.

ne revoces ^{hic anima} ^{dilatatione mor-}
tis, eo quod sit inops meri-
tis: at longior vita non
sempet emendat, sed sepe
culpa magis auget, me-
lius est peccata carere,
quam mortem fugere.
In it. l. 2. c. 25.

Beatus Hieronymus Hier. 1. 2. f. 6. p. 11. ^{Beatus}
Dionysius ^{et} Cornutus, ^{prata} ^{per} ^{sum} ^{litteral}
et ^{et} Basilium ^{loca}

+ refrigerer. Mens
 a peccatis libera est mens
 secuta, mens vero secuta
 est quasi iuge convivium.
 prov. 15. habe bonam confi:
 entiam et habebis semper
 solatium. Imit. l. 2. c. 6

quis confitebitur tibi? ^{at}

30. Remitte mihi ^{delicta} ut refrigerer,
^{monias} priusquam abeam, * et amplius
 non ero.

Canticum II.

De extremo iudicio et adventu Christi in
 eum.

Propheta.

+ Deorum. ^{Cij per}
 errorum dicuntur ut so:
 monia: ^{Cij per gratiam}
 ut. ^{angelij et sancti. Cij}
 per similitudinem ut su:
 coices et Principes et ho:
 rum omnium Deus Do:
 minus est. Bellarmin
 pronitur autem hic mo:
 re propheticis protentis
 pro futuro.

49. Deus ^{Deorum} Dominus locutus
 est. * ^{nempe} et vocavit terram ^{homines ad iudicium.}

+ A solis ortu usque ad occasum *

+ a solis ortu ^{ex}
 spectant hoc verba
 ad procedentia, et sensu
 est, ab omnibus mundi
 extremis vocandos que
 homines ad iudicium.
 mittet enim angelos suos
 cum tuba dices magna
 et congregabunt electos
 eius a quatuor ventis. je
math. 24.

ex ^{superna} ^{glorio} ^{prodibit} ^{species} decoris eius

Deus ^{enim} manifeste veniet ^{cum majestate} *

Deus noster et non silebit ^{disprimulabit peccata.}

Ignis in conspectu eius exardescet, *

^{a Rayner. b. Hansen Gend. Finn. c. Jans. Thomas. d. Bellar}
^{Thom. e. d. d. d.}

et erit in circuitu eius ^{a comotis} tempestas va-

lida ^{Elementorum}

96. Ignis ^{inquam} ante ipsum, prae-

det ^{exurens terram:} * et inflamabit in cir-

cuitu ^{impios} inimicos eius.

Illuxerunt fulgura eius orbiter ^{illucescent}

ra: ^{videbit hoc} vidit - ^{contremiscet} et ^{a comotis} comota est terra.

Montes sicut cera ^{fluent} fluxerunt

a facie Domini: * a facie Domini

omnis terra ^{liquefact.}

+ Annuntiaverunt ^{annuntiaverunt} col; ^{iudicium} iustitiam

eius: * ^{videbunt} et viderunt omnes popul; ^{tunc} glo-
tiam eius.

+ annuntiaverunt

Col; si quia erunt signa
in sol, luna et stellis. ^{lucidi}
vel per colos sume Angelos, di-
citur enim Matth. 24. mittet
angelos suos cum tuba ^{si}

95. Iudicabit orbem terra in equi-

tate: * ^{tunc} et populos in veritate sua.

a Jansen. Tirin. b Dionys. Titelm. c Lyran. Sa d Vers Hier.

+ **sculptilia**. omne
vitium quod hominū animas
occupavit, cuius se homines pe-
ne constructos ad dē cruciat ex-
s. scripturo usu sculptile seu
Dolum, aut simulacrum vo-
catur. unde s. Hieronymus in
psal. 115. quocumque, inquit, vitia
habemus, tot nocentes habemus
Deos. vide sanctium in c. 26.
Ezech. et Aquan. hūc.

+ **non resurgent** quan-
do iusti una cum vobis mundum
iudicabunt, non poterunt im-
pii sustinere illud iudicium,
non sufficient pro meo, non
se erigent, ne confusione quōdo
iudicentur ab vobis, quos habue-
runt aliquando in despectu et
similitudinem in prosperis.
Athen.

96. ^{confundentur} **Confundantur omnes, qui adorant**
sculptilia: * ^{delectantur} **et qui gloriantur in si-**
^{vitio} **mulacris suis.**

1. **Deo** ^{a sufficient} **non resurgent impii in iudicio**
^{extremo} * **neque peccatores in concilio iusto**
^{stabit.} **rum**

2. **Tunc** ^{enim} **loquetur ad eos in ira**
^{discedite a me:} **sua** * **et in furor suo contur-**
^{abit eos} **abit eos** ^{provis sternis.}

125. **Qui** ^{vero} **seminant in lacrymis**
^{opera bona:} * **in exultatione metent** ^{fructum vite.}

Euntes ^{enim} **ibant, et flebant** ^{sancti} *
mittentes ^{hæc} **semina sua.**

Venientes autem venient cum
exultatione ^{f in die iudicij} * **portantes ma-**
nipulos suos ^{9 mentorum.}

a Hebr. Agell. Ians. Flamin. b Beda c Dionys. et alii. d s. Aug. e s. Aug. Hugo f Haym
valent. g Ludolph.

26. **Beatus** vir qui implevit desiderium suum ex ipsis, ^{cor} non confundetur cum loquetur inimicis suis in porta. ^{judicio}

+ cum loquetur. Non est sic accipiendum quasi in iudicio prolixis altercationibus, cum inimicis nostris simus adveneamus causam nostram, sed more hominum hoc intelligi debet ad significandam exactionem inimicorum qui nostram damnationem requirunt.

Anima Fidelis.

27. **Abyssus** ^{l. misericordiarum} abyssum invocat ^{mi-} + cataractarum. ⁱⁿ cataracta est, quae facit in abyssu aquarum, sunt iudicia dei, quae sunt abyssus multa. ^{ah} Vid. Bellarm.

in iudicio: in voce + cataractarum suarum.

30. **Miserere** mei Deus, secundum magnam misericordiam tuam.

34. **Non** avertas faciem tuam a me

^{in iudicio:} **et** similis ero descendentibus in lacum ^{inferni.}

38. **Viam** veritatis ^{Justitia nunc} elegi ^{quia} **judicia** tua non sum oblitus. ^{verum}

Confige ^{jugiter} timore tuo carnes meas, ^{senes meos}

a iudicis enim tuis ^{timere cogi.} timui

a Hieron. Alensis. C. b. Dionys. Wagen. c. Genes. d. Jansen. e. Bellar. f. Bellarm.

Canticum III.

De inferno et penis damnatorum.

Propheta

Nimveri

11

9. ^{descendent} Convertantur peccatores in infernum: ^{et} omnes gentes, quae obliviscuntur Deum. ^{sane}

119. Sagittae ^{pe} potentis acuto ^{causant} ^{intense} ^{urentibus.} cum carbonibus desolatoriis.

139. Cadent ^{enim} super eos carbones, ^{et} in ^{his} ^{miseris} non subsistent.

30. Diligite ^{ergo} Dominum omnes sancti ^{toros} eius, ^{et} quoniam ^{De} ^{justitiam} ^{requirit} Dominus, et retribuet ^{et} ^{abundanter} ^{facientibus} ^{superbiam} ^{malum} ^{nam}

a Jans. Sa. b Euthym. Dionys. Genes. c Genes. d Jans. e Tselm Jans. f Agneb. g Aiguan.

10. Pluet super peccatores laqueos

^{a mor} + ignis et sulphur ^{per hoc nomina sic applicat ab-}
^{videntiam, plaga promptitu-}
^{dinem, vincts consumendi ex-}
^{primere voluit. Basil. August.}

^{his aterna} + ignis, et sulphur et ^{tormentorum portio}
^{vis} spiritus procellarum pars calicis eorum.

20. Pones eos ut clibanum ignis in tem-

+ conturbabit eos.
conturbati vindicta Coni-
ni post accusationem conscien-
tia dabitur igni aeterno
devorandi. August.

^{6 vis} ^{quo} ^{nam} pore vultus tui. Dominus in ira

sua + conturbabit eos, et devorabit eos ignis.

22. Sicut ignis, qui comburit sylvam,

et sicut flama comburens montes, +

ita persequeris illos in tempestate tua,

et in ira tua turbabis eos.

40. Sicut ^{in macello} oves, ^{hic} in inferno

profici sunt, ^{ubi} mors depascet eos ^{perpetua.}

Et dominabuntur eorum iusti

^{futuro saeculo} in matutino: ^{potentia} et auxilium eorum ve-

^{officiet} terascet ^{post gloriam} in inferno a gloria eorum.

Dionys. Titelm. s. Basil. B. Hesser Thomas a Lyran. Alensis G. f. Genes 7
9 Sa. h. Bellarm.

III.
atorum.
atores in
s, que colli
aculo
entibus.
toris.
oz carbones
Aent.
em omnes
tem requir
as aduand
na
f. Genes 7

Anima Fidelis.

6. Convertere Domine ^{ad me,} et eripe
animam meam. * Saluum me fac pro-
pter misericordiam tuam.

7. Ne quando rapiat ^{diabolus} ut leo
animam meam. * Dum non est qui ve-
dicat, neque qui saluum faciat ^{propter te}

+ unicornium. Uni- zj. Salva me ex ore ^{huius} leonis. * et
cornis ferit et impetit cor- ^{proennis} a cornibus ^{dominum.} unicornium ^{pauperem} humilita-
me ^{me} ^{duere.} meam ^{meam}

cornis ferit et impetit cor-
nu suo, sic diabolus ferit et
impetit peccatores in in-
ferno. Hugo Card.

73. Ne tradas ^{his} bestiis animas con-
fidentes tibi. * et animas pauperu-
tuorum ne obliviscaris in ^{per-} si-
petuū
nem.

a Geneb. 6. S. Hieron. et alii. et Titelm. t

Consideratio IV

De aeterna beatitudine ad quam suspirat
anima pia.

Vox animae

03. Quam dilecta Tabernacula tua
Domine virtutum: concupiscit et de-

ficat anima mea in atria Domini ^{anhelans.}

+ ^{atria} ^{inquam} Altaria tua Domine vir-

+ altaria. Atria seu
Tabernacula coelestia dicun-
tur altaria Dei quia ibi su-
giter offertur sacrificium
laudis. Gran. Tunc. Tel.

^{cupio:} ^{minimus} lutum * rex meus et Deus me-

Elegi abjectus esse in domo Dei
mei * magis quam habitare in ^{palatium} Taberna-
culis peccatorum.

Quia melior est ^{hic} ^{sane} pars una in
atriis tuis * super millia

04. Beatus, quam elegisti, et assump-

Hebr. 6. S. Hieron. Hilar.

inhabitabit
Sicut ^{ut} *inhabitabit in atriis tuis.* *ibi*

Replebimur in bonis domus tuae.

+ in aequitate. *Mirabile in iustitia dicitur templum seu domus Dei super na, quia ibi gloria uniuersae secundum dignitatem et meritum est distributa. Augustinus. Turra.*

Sanctum est ^{etiam} templum tuum, ^{et}

mirabile ^{igitur} in aequitate.

26. **U**na ^{rem} petij a Domino, ^{et} hanc requiram, ^{nempe} ut in habitem in domo

Domini omnibus diebus uitae meae.

+ Visitem. *Per visionem Dei nil iucundius occurrere potest quam spectaculum illius coelestis patriae, et diuinae illius domus, in qua sunt omnes beati, qui merito templum dicuntur, cum non sit domus profana sed sacrosanctissima. Bellarmus.*

Ut videam voluptatem ^{et pulchritudinem} domus

^{et} ^{perlustrem} ^{ibi} visitem templum eius.

35. **A**dimplebis me letitia, ^{et} cum vultu tuo.

+ cum vultu tuo. *quid delectabilius quam eo vultu frui, in quem desiderant Angeli prospicere.*

^{et} delectationes in dextera

tua usque in finem ^{habebis.}

+ in dextera tua. 54. *Supple, amplectente me, sicut cum illa caritatem in dextera illius amplectabitur me: sicut beatus qui Christum amplectitur usque in finem, id est in eternum inuenitur.*

^{et} dixi, quis dabit mihi pennas

sicut columba: ^{ut} ^{volem} et volabo, et requi-

escam ⁱⁿ ^{Geo.}

a. Hilar. b. Fidel. Hofman. c. Bellarmus. d. Hieron.

41. Sitivit ^{enim} anima mea ad Deum
fortem vivum: * quando veniam, et ap-
parebo ante faciem Dei? ^{quando}

4. Introibo in domum tuam. * ^{et}
adorabo ^{a te} in templo ^{sancto} tuo =
in ² teu

41. Fuerunt mihi lacrymae meae pa-
nes die ac nocte: * dum ⁺ dicitur mihi
quotidie: ubi est Deus tuus?

+ dicitur. nempe a spiri-
tu meo, a cogitatione mea quod
renti, quem diligit anima mea.
Beitar.

141. Educ de ^{corpore} custodia animam meam
ut ^{salvarem dicam}
ad confitendum nomini tuo: me ^{enim} ex-
spectant ^{beati} iusti, donec retribuas mi-
hi ^{pro mundi gloria.}

+ vivam. Temporalis vita
aeternae vita comparata mors
est potius decedenda quam vita,
inquit S. Greg. homil. 27. Sola co-
go vera vita est, quod nos manet
in caelis, et de hac sermo hic est.

110. Suscipe me Domine secundum
promissum
eloquium tuum, et ⁺ vivam: * et non
confundas me ab ^{hac} expectatione

a Fernand. Calmet. b. Cuthyori Hugo Beitar Hier. Beitar. P.

+ calicis. est repetitio
prioris, nam calici dividitur
inter convivos sicut heredi-
tas inter fratres. Colere
hereditas seu quod idem est,
pars hereditatis a nro fide-
lis est fructus Gej.

mea. Tu es

is. Dominus pars hereditatis mea et
+ calicis mei ^{suavissimi} * Tu es, qui restitues
hereditatem meam mihi.

26. Credo ^{enim} videre bona Domini,*
in terra ^{beate} viventium. en

141. Clamavi ad te Domine,* dixi: Tu
es spes mea, et portio mea in terra vi-
ventium. o quam

25. Domine dilexi decorem domus
tua.* et locum habitationis gloriae
tuae. certe

121. Latatus sum in his, quae dicta
sunt mihi.* ^{promissa} quia in domum Domini
ibimus.

03. Beati ^{enim} qui habitant in domo

a Hieron

a Hieron

qua Domine ^{* hi} in saecula saeculorum

laudabunt te.

91. Plantati in domo Domini ^{* in aeternum.}
is domus Dei nostri florebit

144. Memoriam abundantiae suae
laetitiae tuae exultabunt. ^{* et} ^{+ iustitia}
tua exultabunt ^{phi fine.}

+ iustitia tua. id est
ut ait genitor dicitur de iustitia
tua seu propter iustitiam
quam unicuique promittitur
buenae exultabunt sancti
coronam iustitiae adepti.

35. Inebriabuntur ab ubertate domus
tuae. ^{* et} fomite voluptatis tuae pota-
bis eos.

Quoniam apud te est fons vitae ^{be =}
^{atq =} ^{gloria} et in lumine tuo videbimus lucem ^{b je =}
lucem.

249. Quare ^{ergo} tristis es anima mea <sup>*
nocturne?</sup>
et quare conturbas me

Spera in Deo, quoniam adhuc

a Genob. Trinin b Engub. Genob. Keller c Genob.

confitebor illi ^{in domo eius} ~~Salutare~~ ^{enim}
^{corde} vultus mei, et deus meus ^{est.}

+ terra m. Arnobius
et Augustinus eam terra
intelligunt, in qua eternitas
regnat. colum enim sepe
terra appellat^{ur} substantia
firmitatem et constantiam.
Genes. iii. in vers. 9.

+ sperat. confidunt et
sperant in Deo, qui saluare
conent, et quo opem sit
eos remunerari. Gen. in p. 2.

36. Spera ^{inquam} in Domino, et fac bo-
^{bonum} nitatem: ^{inhabitabis} et inhabita ^{colum} terram, et pas-
ceris in divitiis eius.

83. Non ^{enim} privabit bonis ^{his} eos,
qui ambulant in innocentia. * Domine
virtutum beatus homo, qui sperat
in te.

Consideratio V.

Vates Ge pingit vanitatem huius vite, hominumque
profectum mundanorum.

Propheta.

+ memorare. Vates suam
hominumque fragilem natura
ac miseram conditionem pro
exponit, ut eum flectat ad
misericordiam. Hic memora-
tio ait Hugo card. mitigat
ira Dei.

+ Vanes. In hoc procipue

36. Memorare ^{o Deus} qua mea ^{sit}
substantia: * numquid enim ^{vanos} vane con-
^{casti} stitisti omnes filios hominum?

1. Ferrand. Thomas. li. 1. ad. Hier. Vers. 2. Lorin. Hesper. C. 1. Genes. 1.

Quoniam ^{etiam} mille annj ^{eorum} ante
oculos tuos, * tanquam dies hesternae
praterit. ^{unde}

sunt vani omnes profusio-
mines, quod eorum anni in
haec vita pro nihilo reputentur
apud Deum, ut inuicem ver-
su sequenti. Et hoc est ratio, cur
ab omnibus huius vitae bonis
cor avertere debeamus, quia
nempe fluxa sunt, et sicut
umbra transeunt.

143. Homo vanitati similis factus
est. * dies eius sicut umbra transeunt.

30. Verum ^{profecto} tamen ^{vera} uniuersa vani-
tas ^{est}. * omnis homo vivens.

Verum tamen in imagine ^{certè} pertran-
sit homo. * sed et frustra conturbatur. ^{ut umbra}

The ^{conseruat bona} sauri ^{na} gat, * et ignorat cui con-
gregabit ea.

40. Quoniam cum interierit, non
sumet ^{ulla} omnia, * neq[ue] descendet cum eo ^{duo} elevatum. sicut
gloria eius.

Cedrus super excelsos montes
apparet exaltata, et in pro-
fundo saepe dilabitur, ita et
impius, qui relicto Deo in diui-
tiis mundi confidit, quamvis flo-
reat, quamvis exaltatus, non in-
uenietur, cum ab hoc mundo
emigrauerit. S. Hieron.

36. Vidi impium super exaltatum,
et elevatum sicut cedros libani.

a. Chrys. Hieron. b. Nolla. Gerab.

Et ^{vix} transivi, et ecce ^{iam} non erat:
et quaesivi eum, et non est inventus
locus eius.

Inimici ^{enim} Domini, mox ut honori-
ficati fuerint, ^{et} exaltati, deficientes
quemadmodum fumus deficient.

† veritas non habent, s. Quoniam non est in ore eorum [†] veri-
tas: [†] cor eorum vanum est.

*ait S. Hieronymus, Xrum ver-
ritate in ore suo, quia nec in cor-
de habent. Hoc enim, inquit
Crisostomus a summo bono et ab
eterna veritate aversum est,
et ad caduca viamque conver-
sum.*

4. Filij hominum usquequo ^{terreno} gravi corde
[†] ut quid diligitis vanitatem, et quoniam
^{fallacia bona.} ^{ecce enim} ^{ari =}
lis mendaciam.

75. Dormierunt somnum suum ^{deliciosum:} [†]

et ^{in fine} nihil invenerunt omnes vindicta-
riarum in manibus suis.

77. Et defecerunt in vanitate dies

a Hagmo. Jena. Chryso. Bona. Thoma. Rayner

eorum * et anni eorum cum festinatione ^{transierunt.}

40. Et relinquent alienis divitias suas *

et sepulchra eorum domus illorum in 7

seculum ^{erunt.}

72. Velut somnium ^{arigilantur} surgentium ⁱⁿ civitate. ^{coelestis vi-}

ne ^{evanescent} ^{ita} * ⁱⁿ civitate sua ^{coelesti vana} ^{ima}

delicti, non quod ibi impij sint, sed quia ibi esse debent, inde autem coelesti a vero esse se parabuntur, et sic ad nihilum dedigentur. Beda.

gloriam finem ipsorum ad nihilum dediges.

Anima Fidelis.

14. Quis ^{ergo} ascendet in ^{civitatem} montem ^{co-}

montem. Civitas seu domus Dei, superna mons spiritus in scripturis vocatur, quia in excelsis posita est, et Deus in altis habitare dicitur. Ad qua proinde civitate soli ascendunt, qui sursum corda habent, et superna requirunt, non vero ipsi vana et temera sapient.

mini * aut quis habitabit in loco sancto ^{coelo}

eius?

Propheta.

Innocens ^{in opere} manibus et mundo corde ^{occupavit} * ^{vantate}

qui non accepit in vano animam ^{idcirco}

suam.

36. Custodi innocentiam, et vide ^{fac}

Hier. Genes 2. August.

equitatem: * quoniam ^{restant multa bona.} sunt reliquie
homini ^{justo} pacifico.

Anima fidelis. ^{ergo}

4. **A** fructu frumenti vini et olei
suis ^{alij} ^{ditescant} multiplicati sunt;

72. **M**ihi autem adhaerere Deo bo-
num est, * et ponere in Domino Deo
spem meam. ^{perfecto}

76. **R**enuit consolari anima mea ^{in his}
~~in his~~ ^{tenens: idco} memor suis Dei, et ^{in os} delecta-
tatus sum. ^{o Deus}

110. **A**verte ^{jugiter} oculos meos, ne vi-

deant vanitatem: * in via tua vivi-
fica me. ^{confor-}

a Dionys. Ballar. Janes. b. calmat.
c. Bada. Bada.

99
Officium parvum ex psalms 118
compositum

Hic psalmus elegantia et utilitate inter eos longe
anteceffit ut advertunt Interpretes, est enim totus
moralis, ac ff. doctrinae ad ^{ad conscientiam purgantem et} vitam secundam le-
gem Dei instituendam ab omni suppeditat.
Et ob eam certe causam ab Eulopia quoti-
diane decantatur, hinc ut etiam a quali-
bet Christiana anima quotidie frequentari
possit cum hic iuxta ordinem officii Eula-
gistici in diversis horis canonicis disponitur.
Sermo Ceteri, qui in hoc psalmo habetur
concedatur, uno ex his C. V. p. 1. p. 1. p. 1. p. 1. p. 1.
deus habetur propinquet.

9 85

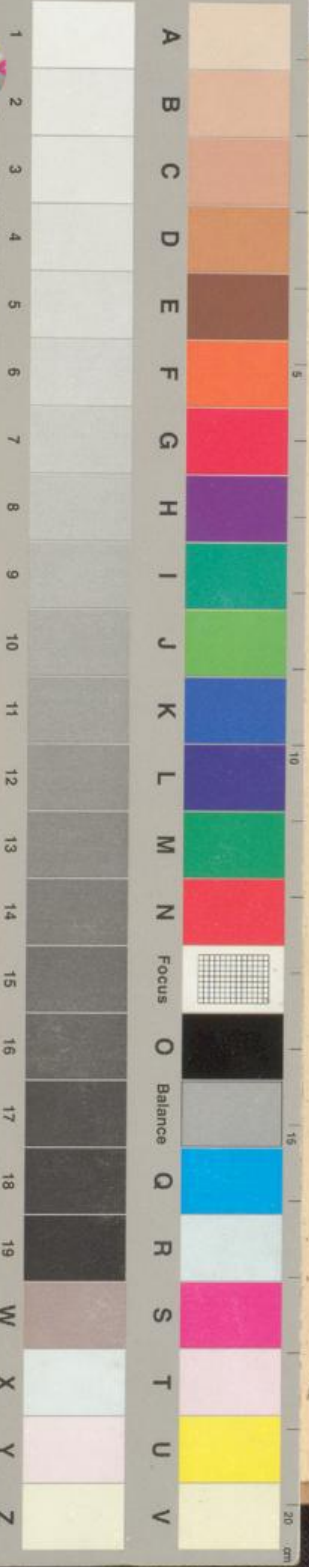
restauriert Febr. 1941, R. W.

Copyright 4/1999 YxyMaster GmbH www.yxymaster.com

VierFarbSelector Standard - Euroskala Offset

Handwritten scribbles and the number 85.

Feb. 13/71, R. M.